BOLŞEVİK PARTİ İNŞASI İÇİN – JÎ BO SAZBÛNA PARTÎYA BOLŞEWÎK

BOLŞEVİK PARTİZAN

Bütün ülkelerin işçileri birleşiniz! Bütün ülkelerin işçileri ve ezilen halklar birleşiniz!
Karkerên hemû welatan yekbin! Karkerên hemû welatan û gelên bindest yekbin!

□ Sayı/Hejmar: 77 □ 15 Ekim / Rezbirê 1992 □ 5000 TL.

Herşeye rağmen

YENİ EKİMLER GELECEKTİR!

BOLŞEVİZM YENECEKTİR!

TKP/ML(BOLŞEVİK) 3. KADIN KONFERANSI YAPILDI!

İ Ç İ N D E K İ L E R

"Özgürlük, eşitlik, kardeşlik!"

Ö Z Ü R:

"Seksiyona Kurdistana Bakur" başlıklı Kürtçe yazı dizimize, elimizde olmayan nedenlerden ötürü, bu sayımızda yer veremiyoruz. Okurlarımızdan özür dileriz.

YAZI KURULU

BOLŞEVİK PARTİ İNŞASI İÇİN - JÎ BO SAZBÛNA PARTİYA BOLŞEWÎK

BOLŞEVİK PARTİZAN

Butun ulkelerin işçileri birleşiniz! Butun ulkelerin işçileri ve ezilen halklar birleşiniz!
Karkerên hemû welatan yekbin! Karkerên hemû welatan û gelên bindest yekbin!

V.i.S.d.P.:
M. Korkmaz
11 Stanley Rd., Leeds LH8
England

Yazışma Adresi:
PLK Nr. 106606 C
D-8000 München 32

Fiyatı:
5000 TL, 5 DM,
15 FF, 40 ÖS, £ 1,50

75 yıl sonra da Büyük Ekim Devrimi'nin öğretileri dünya proletaryası ve ezilen halklarının yolunu aydınlatıyor!

BARBARLIĞIN TEK ALTERNATİFİ SOSYALİZMDİR! DÜNYAYA YENİ EKİMLER GEREK!

BU yıl Rusya'daki Büyük Ekim Sosyalist Devriminin 75. yıldönümü. 7 Kasım 1917, Rusya'da işçi sınıfının Bolşevik Parti önderliğinde gerçekleştirdiği bir silahlı ayaklanma ile merkezi devlet iktidarını ele geçirdiği, emperyalizm ve proleter devrimleri çağında ilk kez bir ülkede proletaryanın iktidara el koyduğu tarihtir.

MODERN REVİZYONİST KARŞI-DEVRİM, EKİM DEVRİMİNİN SOSYALİST ESERİNİN KATİLİDİR!

Büyük Ekim Devrimi'nin 75. yıldönümünde bugün bu devrimin en özgün sonuçlarından biri olan "Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği"nin adı bile kalmadı. Sovyetler Birliği Komünist Partisi'nin 20. Kongresi'nde parti ve ülkede iktidarı bütünü ile ele geçiren modern revizyonist karşı-devrim, milyonlarla Sovyet emekçisinin canfeda bir mücadeleyle elde ettiği tüm sosyalist kazanımları adım adım terketti.

Bir zamanlar dünya proletaryasının ve ezilen halklarının umudu, dünya devriminin sağlam bir kalesi olan Sovyetler Birliği, sosyalizm adına faşizmi ve emperyalizmi uygulayan bir güce dönüştü. Sovyet halklarının yarattığı muazzam değerler, içte muazzam boyutlarda bir bürokrat aygıtın beslenmesi, dışta sosyal-emperyalist yayılma için kullanıldı. Sosyalizm ve "merkezi plan ekonomisi" adı altında uygulanan bürokratik, tekelci devlet kapitalizmi tekellere has çürümeyi yaşadı.

İşçi ve köylü yığınları her geçen gün daha fazla adı "işçi düzeni" olan düzenin gerçekte bir avuç parti ve devlet bürokratının ve teknokratın düzeni olduğunu yaşayarak, düzene yabancılaştı.

İkinci Dünya Savaşı'nda kendi düzenleri olan sosyalizmi yaşatmak için 20 milyonunu savaş alanında gözünü kırpmadan veren yiğit Sovyet Halkları, sosyalizm adına uygulanan sosyal-faşist, sosyal-emperyalist düzenden desteklerini çektiler!

Modern revizyonizmin "sosyalizm" adına sosyalizme verdiği zararı bugüne dek hiç bir açık burjuva vermemiştir. Sovyetler Birliği ve bir dizi Doğu Avrupa ülkesinde çıplak klasik kapitalizmi yaşamayan ve sosyalizmi de, onun adına uygulanan sosyal-emperyalizm, sosyal-faşizm olarak tanıyıp, yaşayan milyonlarca genç emekçi bu "sosyalizme" lanet etmiştir.

RUSYA HALKLARI, EMPERYALİZME DİLENCİLİĞE MAHKUM EDİLDİ!

Yığınlar içinde desteğini iyice yitiren ve ekonomik açıdan da tam bir iflasın eşiğine gelen karşı-devrimci modern revizyonist bürokrat burjuvazi, çareyi açıktan kapitalizm propagandasında bulmuş; Gorbaçov'la bürokrat tekelci devlet kapitalizmini tedricen "özel", "özgür teşebbüscü" kapitalizme dönüştürme operasyonu başlatılmıştır. Bütün emperyalist dünyada övgü ile karşılanan bu operasyon, Rusya'da bu dönüşümün hızını fazla bulan "tutucu" diye adlandırılanların tepkisini çekmiş; bunların 1991 Ağustos'unda giriştikleri askeri darbe tam bir fiyaskoyla sonuçlanmıştır. Darbe, darbecilerin amacının tam tersi sonucu vermiş, iktidar "hür teşebbüscü" kapitalizme tedricen ve kontrollü geçiş yanlılarından, "derhal" geçiş yanlılarının eline geçmiştir.

Şimdi batılı kapitalizm hayranı modern revizyonist dönmeler iktidardadır. Fakat çeşitli klikler arasındaki iktidar dalaşı açık-gizli tüm şiddeti ile sürmektedir.

Ekim Devrimi'nden 75 yıl sonra, onun en özgün ürünü Sovyetler Birliği dağılmış durumdadır. Sovyetler Birliği'nin en büyük cumhuriyeti Rusya'da milyonlarca kadın-erkek emekçi şimdi işsiz kalmış durumda! Dünyanın en zengin kaynaklara sahip ve en gelişmiş ağır sanayi ülkelerinden biri olan Rusya'da şimdi emekçiler açlık tehlikesi ile karşı karşıya.

Sosyalizmin güçlü ülkesi, bugün emperyalist devletlerden borç dilenme durumunda!

Rusya'da ekonominin planları artık açık olarak IMF tarafından çiziliyor, direktifler batılı emperyalist ülkelerin başkentlerinden Washington'dan, Berlin'den vb. veriliyor!

Sosyalist Sovyetler Birliği döneminde barış içinde bir arada yaşayan halklar, şimdi yine birbirlerini boğazlıyor. Kafkaslarda, Gürcistan, Abhazaların bağımsızlık isteğine kan ve ateş kusarak cevap veriyor; Ermenistan-Azerbaycan arasında savaş sürüyor; Tacikistan'da kan gövdeyi götürüyor; Moldavya'da Romen çoğunluk, Rus ve Ukraynalı azınlıkla savaşıyor, vb. ...

HAYIR, YIKILAN KOMÜNİZM DEĞİL!

Tüm bunlara bakıp, burjuvazi tüm medyaları üzerinden *"sosyalizm"*, *"komünizm yıkıldı"*, şimdiki tüm olumsuz gelişmeler de 70 yıllık sosyalizm-komünizm iktidarının sonucudur yalanlarını yayıyor. Bunlar yalandır!

Yalandır, çünkü önce Sovyetler Birliği'nde 70 yıl sosyalizm yaşanmamıştır! Yaşanan, yalnızca Lenin ve Stalin döneminde, yani en fazla 35-40 yıllık bir dönemde sosyalizmdir. Proletarya diktatörlüğü şartları altında, emperyalist kuşatma ve saldırı altında, oldukça geri bir ekonomik yapıya sahip bir ülkede sosyalizmi inşa etme deneyidir yaşanan!

Bu 35-40 yıllık dönemin baştaki 5

yılı ve İkinci Dünya Savaşı sırasındaki beş yılı da sıcak savaş içinde geçmiştir. Yani topu topu 25-30 yıllık bir inşa çalışması sözkonusudur. Bir insan ömrüne bile nerde ise iki kez sığacak kadar kısa olan bu inşa döneminde elde edilen muazzam başarılar, gerçek sosyalizmin ne olduğunu; gerçek sosyalizm düşüncesi ile hareket eden emekçi yığınların nelere kadir olduğunu açıkça göstermiştir.

90'lı yılların başlarında bütün Doğu Bloku ülkelerinde büyük gürültü ile yıkılan sosyalizm, gerçek sosyalizm yönündeki bu büyük deney değildir. Yıkılan bu büyük deneyin kazanımlarını hovardaca harcayan modern revizyonizmin sahte sosyalizmidir! Bu sahte sosyalizmin büyük bir gürültü ile çökmesini *"Komünizm yıkıldı"* diye göstermek büyük bir sahtekarlıktır.

Bugün Rusya'da ve diğer eski Sovyetler Birliği ve Doğu Bloku ülkelerinde ortaya çıkan içler acısı durumun sorumlusu ve suçlusu, gösterilmeye çalışıldığı gibi, sosyalizm ve komünizm değil; Sovyetler Birliği'nde Sovyetler Birliği Komünist Partisi 20. Parti Kongresi'nden sonra sürekli uygulanan karşı-devrimci modern revizyonizmdir, kâr için gözü hiçbir şey görmeyen güya hürriyetçi ve demokrat(!) emperyalizmdir.

Bugün milyonlarla işsizin, açlık teh likesinin; geçimini temin etmek için adeta dilenci durumuna düşürülen milyonlarla emekçinin; ulusların ırkçı temelde birbirine kırdırılmasının nedeni ve sorumlusu, sosyalizm–komünizm değil; kapitalizm, emperyalizm, sosyal faşizm, sosyal-emperyalizmdir. Lenin ve Stalin döneminde, maddi şartlar bugünkünden çok daha kötü olduğu halde, ekonomik temel çok daha zayıf olduğu halde emekçilerin dilenci durumuna düşürüldüğü bir durum görülmemiştir. Görülmezdi de, çünkü o dönemler emekçilerin iktidarı yalnızca bir laf değil, gerçekti. Bugünkü rezillik, Kruşçeflerin, Brejnevlerin, Gorbaçovların karşı-devrimci, yalnızca lafta sosyalist siyasetlerinin ürünü ve sonucudur.

Onların okulundan yetişme Yeltsin gibi siyasetçiler, öncüllerinin başladığı işi tamamlamış; sosyalist maskeyi de kaldırıp atmıştır. Özde değişen bir şey yoktur!

Sömürü, bugün sosyalizm lafları ile maskelenmeden, "özgürlükçü ve de demokrat" kapitalizm adına yürümektedir. Ve bu iyidir de! Çıplak kapitalizmin nasıl bir barbarlık olduğu yığınlar tarafından çok daha açık görülebilme imkanları artmaktadır.

EMPERYALİZM BARBARLIKTIR!

EMPERYALİZM ırkçılıktır, şovenizmdir, faşizmdir, gericiliktir, erkek egemenliğidir, azgın sömürüdür, doğanın talanıdır... Emperyalizm BARBARLIKTIR!

Ekim Devrimi'nin 75. yıldönümü kutlanırken, karşı-devrim yalnızca Ekim Devrimi ülkesi Rusya'da bütün azgınlığıyla saldırmıyor. Emperyalist karşı-devrim dünyanın her yanında işçi sınıfı ve halklara karşı topyekün bir saldırı içinde. Dünyanın bir çok yerinde halklar birbirlerine karşı ırkçı temellerde kışkırtılıyor. Eski Yugoslavya bunun en son ve en açık örneklerinden biri.

Dağılan eski dengelerin yerine yeni dengeler kurulması süreci içinde em-

peryalist büyük güçlerin birbirleri arasındaki hakimiyet dalaşı da kızışıyor. Emperyalist büyük güçlerin her biri, değişik ittifaklar içinde "yeni dünya düzeni" dedikleri düzen içinde en büyük payı kapmaya çalışıyor. Bu dalaşlar da bir genel savaş tehlikesini içinde barındırıyor ve büyütüyor.

Diğer yandan Asya, Afrika, Latin Amerika'nın bir çok alanında halklar açlık tehlikesi ile karşı karşıya yaşıyor.

Emperyalist devletlerde dışta açık-gizli saldırganlığa paralel olarak, içte de faşistleşme büyük boyutlara varıyor. Irkçı-faşist çeteler hemen her emperyalist ülkede yabancılara azgınca saldırıyor. Bu çeteler bu ülkelerde bizzat devlet tarafından göz yumulan, evet yer yer gözetilip, büyütülen örgütlerdir.

Her şey emperyalistlerin daha fazla kârı üzerine kurulu. O kadar ki, emperyalistler kâr için insanlığın yaşama temellerini bile yok etme sonucunu verecek şeyler yapıyor. Teneffüs edilen hava, içilen su, yenen yemek her gün daha fazla zehirleniyor. Emperyalizmin ırkçılık, faşizm, savaş, kadınların ezilmesi vb. demek olduğu, emperyalizmin doğanın talanı demek olduğu; EMPERYALİZMin BARBARLIK demek olduğu her geçen gün daha açık çıkıyor ortaya.

İşte Ekim Devrimi'nin 75. yıldönümünde dünyanın hali bu kabaca...

Ülkemizde de durumun ne olduğunu her gün görüyor, yaşıyoruz. Zam, zulüm, işkence, ırkçı kışkırtma ve saldırılar, kadınlara feodal ve seksist saldırılar, devrimcilerin yargısız sorgusuz öldürülmesi, yargısız infazlar, kitap ve gazete toplatmalar, Kürt ulusal kurtuluş hareketine karşı topyekün savaş; ülkemizde "demokrasi"nin günlük görüntüleridir.

Evet, Ekim Devrimi'nden 75 yıl sonra, bütün dünyada BARBARLIK hüküm sürüyor. Bu barbarlığın bir tek alternatifi olduğunu pratikte gösteren devrimdir Ekim Devrimi!

YOLUMUZU EKİM AYDINLATIYOR!

Büyük Sosyalist Ekim Devrimi, bir vuruşta emperyalist savaş barbarlığına son veren; Rusya'da ve bütün dünyada emekçi yığınların barış isteğine tek doğru cevabı veren devrimdir. Ekim Devrimi göstermiştir ki: *"Emperyalist savaştan ve onu kaçınılmaz bir şekilde yaratan emperyalist barıştan, bu cehennemden bolşevik mücadele olmaksızın, bolşevik devrim olmaksızın kurtulunamaz!" (Lenin)*

Ekim Devrimi'nde iktidarı ele geçiren proletaryanın ilk yaptığı iş, Rusya'nın savaştan çıktığını açıklamak olmuş, yeni Sovyet hükümetinin ilk açıklamalarından biri barış çağrısı olmuştur!

Bugün yürüyen gerici savaşları önlemek, emperyalist savaşları bir daha gelmemecisine tarihe gömmek için YENİ EKİMler gerek! Rusya'da Büyük Sosyalist Ekim Devrimi, kendinden önceki tüm devrimlerden ilkede ayrı bir devrimdi. Ekim Devrimi öncesinde tüm devrimler, bir sömürücü sistemin yerine, bir başkasını yerleştiren devrimlerdi.

Ekim Devrimi tarihte önüne insanın insan tarafından sömürülmesini ortadan kaldırma hedefini koyan (Paris Komünü deneyi dışta tutulduğunda), ve bu yönde somut adımlar atan, süreç içinde gerçekten de burjuvaziyi sınıf olarak tasfiye ederek, insanın in-

san tarafından sömürüsüne son veren devrimdi.

Sömürüsüz bir yaşamın mümkün olduğunu, sömürü barbarlığının alternatifinin sosyalizm olduğunu pratikte gösteren devrimdi Ekim Devrimi.

Bugün sömürü altında inleyen milyarlarca insanın bu barbarlıktan kurtuluşu için YENİ EKİMler gerek!

Rusya'da Büyük Ekim Devrimi, yine bir vuruşta tüm feodal mülkiyetin ilişkilerine son vererek, köylülüğün, her şeyden önce de yoksul köylülüğün özgürlük taleplerine en doğru cevabı verdi. Köylü sorunu ve toprak sorununun nasıl çözüleceği, kırda barbarca ortaçağ ilişkilerine nasıl son verilebileceğini Ekim Devrimi pratikte gösterdi. Köylü ve toprak sorununun radikal çözümü için dünyaya yeni Ekimler gerek.

Büyük Sosyalist Ekim Devrimi kadının kurtuluşu sorununda, kendinden önceki hiç bir devrimin yapmadığını yaptı. Kadın erkek arasındaki yasal eşitsizlikleri bir vuruşta ortadan kaldırdı. Ve fakat o, hukuki alanda eşitlik sağlayıp durmadı. Kadının gerçek kurtuluşunun ancak ev işi ve çocuk bakımının toplumsallaşmış olduğu bir düzende mümkün olduğu bilinciyle, bu hedefe varma yönünde somut adımlar attı. Hiç bir devrim, cins olarak ezilen kadınlara Ekim Devrimi'nin getirdiği ölçüde özgürlük getirmedi. Kadınların kurtuluşu için de dünyaya yeni Ekimler gerek.

Rusya'da Büyük Sosyalist Ekim Devrimi, ulusal sorunun çözümünün proleter dünya devriminin bir sorunu haline geldiğini pratikte ispatladı. O, tam bir "halklar hapishanesi" olan Rusya'da, daha devrimin birinci günü *"ulusların ayrılma hakkını"* ve *"tüm milliyetlere tam hak eşitliğini"* tanıdığını ilan ederek, halklar hapishanesini, halkların dostluğunun ortak ülkesi haline getirmenin adımlarını atmaya başladı. Ekim Devrimi haklara ırkçılığı ve şovenizmi değil, proleter enternasyonalizmini getirdi. Irkçı şoven barbarlığın tek gerçek alternatifinin sosyalizm olduğunu pratikte gösterdi Ekim Devrimi.

Şimdi ırkçı, şoven temellerde halkların birbirlerine karşı kışkırtıldığı ve bir çok yerde halkların birbirinin boğazını kestiği bugünkü ortamda, ulusal sorunun çözümü için de YENİ EKİMler gerek.

Ekim Devrimi bütün bunların yanında, devrimin Bolşevik bir kurmay heyetine, bir Bolşevik Parti'ye sahip olması gerektiğini; işçi-köylü ittifakının ve işçi sınıfının devrimde önderliğinin zaferin olmazsa olmaz önşartı olduğunu gösterdi.

Ekim Devrimi'nin bütün bu gösterdikleri, o gün olduğu gibi, bugün de günceldir ve doğruluğundan hiçbir şey yitirmemiştir. Evet bugün emperyalist barbarlığın dünyayı pratik olarak da yok etme imkanlarına sahip olduğu gözönüne alındığında, onun tek alternatifi olan sosyalist devrimin öğretileri bütün işçiler ve emekçiler için, bir bütün olarak dünyanın geleceği için hayati önemdedir.

YA BARBARLIK YA SOSYALİZM!

Günün somut alternatifleri bunlardır! Ekim bize sosyalizme giden yolu göstermekte, bu yolu aydınlatmaktadır. Bırakalım burjuvazi ve çanak yalayıcıları, Ekim'i istedikleri kadar karalasın! Bırakalım onlar, "komünizmin ölümü" üzerine nutuklar atsın, zafer şölenleri düzenlesin. Biz komünizmin ölmediğini, onun insanlığın geleceğinin tek umudu olduğunu biliyoruz. Komünizmin yeneceğini biliyoruz.

Emperyalist barbarlığa Ekim yolundan sosyalist devrimle son verilecek günler gelecektir!

Enternasyonalin kızıl bayrağı dünya işçi sınıfının ve ezilen halklarının elinde yine savaş bayrağı olarak dalgalanacaktır!

Ekim Devrimi'nin 75. yıldönümün de bunun için elimizden geleni yapacağımıza tüm dünya proletaryası önünde söz veriyoruz!

10 Ekim 1992

TKP/ML(BOLŞEVİK)
Merkez Komitesi

Şoven Türk burjuvazisi, Kürt ulusal kurtuluş hareketine karşı savaşını yoğunlaştırıyor. Şimdi yeni konsept vs. adına tüm toplum savaş düzenine sokulmaya çalışılıyor. Bu arada, Güney Kürdistan'da da işbirlikçi Kürt siyasetçilerinin Amerika'nın izniyle ilan ettiği "Federe Kürt Devleti" de PKK'ya saldırıya geçti. Türk faşistleri Kürdün Kürde kırdırıldığı bu fırsattan sonuna dek yararlanma hazırlıkları içinde. Böyle bir ortamda, kendine demokratım diyen her kişinin PKK'nın savaşının yanında yer tutması mutlak zorunluluktur. Bu görevin yerine getirilmesinde TKP/ML(BOLŞEVİK)'in çeşitli parti organlarının son dönemde takındıkları bazı tavırları aşağıda yayınlıyoruz.

BÜYÜK SOSYALİST EKİM DEVRİMİ, 75. YILDÖNÜMÜNDE DE DEVRİM VE ULUSAL KURTULUŞ MÜCADELELERİNE IŞIK TUTUYOR!

17 Ekim 1917'den bu yana tam 75 yıl geçti... Büyük Sosyalist Ekim Devrimi, üzerinden ne kadar yıl geçerse geçsin; dünya işçi sınıfı ve halklarının, ezilen ulus ve milliyetlerinin bilinçlerinde, sosyalizmin bir abidesi olarak yaşayacaktır!

Büyük Sosyalist Ekim Devrimi'nin 75. yılındayız. 75. yıldönümünde Ekim Devrimi'nin yarattığı "Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği"nin, karşı-devrimci modern revizyonistlerin marifeti sonucu adı bile kalmadı.

Şimdi Ekim Devrimi'nin vatanı Rusya'da, yeni Ekimlerin gerekliliği her geçen gün daha geniş yığınlar tarafından kavranıyor, kavranılacak.

75 yıl önce gerçekleşen ve kazanımları modern revizyonist karşı-devrimciler tarafından emperyalistlere adım adım peşkeş çekilen Büyük Sosyalist Ekim Devrimi; bir dizi alanda olduğu gibi, ulusal sorunun çözümünde de buzu kırmış, yolu göstermiştir.

Bundan 75 yıl önce, Bolşevik Parti'nin tutarlı, özgürlükçü siyasetinin ezilen ulusların geniş yığınlarının sempatisini kazanmasının temeli olduğu günlerde; Bolşeviklerin önderliğindeki Ekim Devrimi; *"ulusal baskının esas taşıyıcısı"* olan toprak beyleri ve kapitalistlerin iktidarını yıkarak, halklar hapishanesi olan Rusya'da *"ulusal baskı zincirini"* kırmıştı. Eğer Ekim Devrimi'nde proletarya, ezilen ulusların mücadelesini kendi sınıf hareketiyle birleştirmesiydi, tam bir kurtuluş gerçekleşemezdi. Diğer yandan ama, merkezi Rusya'da proletaryanın burjuvaziye karşı, onun merkezi devletini parçalayan devrimin zaferi olmaksızın, ezilen ulusların kurtuluşu ve özgürlüğe kavuşması mümkün olamazdı.

Ekim Devrimi, *"ulusal sorunun ancak proletarya devrimi ile birlikte ve bu devrimin tabanına dayanılarak çözülebileceğini"*; çok uluslu devletlerde, ulusal sorunun Proleter Dünya Devriminin bir parçası, emperyalizme karşı mücadelenin bir sorunu haline geldiğini; ezilen ulusların, halkların özgürlüklerini kazanmada en doğru yöntemin proleter enternasyonalisti yöntem olduğunu; değişik ulus ve milliyetlerden işçi ve emekçilerin özgür iradeleri temelinde kardeşçe birliğinin mümkün olduğunu; bunu kazanmanın yolunun devrim olduğunu; çok uluslu bir devlette iktidarın proletarya tarafından ele geçirilmesinden sonra, bütün uluslara ayrılma hakkının tanındığını ve bu hakkın özgürce kullanılması için şartların yaratıldığını göstermiştir.

İktidarın ele geçirilmesinden sonra Rusya'da, Bolşevikler temel olarak;

"1- Rusya'daki ulusal-toplulukların eşitliği ve egemenliği,

2- Rusya'daki ulusal-toplumların ayrılma ve bağımsız devletler kurma hakkı dahil, kendi kaderini serbestçe tayin etme hakkına sahip olmaları,

3- Ulusal ve ulusal-dinsel her türlü ayrıcalık ve sınırlamanın kaldırılması,

4- Rusya'nın sınırları içinde yaşayan ulusal azınlıkların ve etnografik özgür gelişmesi..." ilkeleri ışığında hareket etmişler; diğer konularda olduğu gibi, ulusal sorunun çözümünde de önemli başarılar kazanmışlardı.

Bunun sonucudur ki, Ekim Devrimi'nin hemen ardından Birinci Sovyetler Kongresi'nde, Rusya uluslarının kendi kaderlerini özgürce tayin hakları ve daha sonra gerçekleşen İkinci Kongre'de ise, ulusların ve tüm milliyetlerin özgürce gelişmesinin yolunu açan, zoraki birliğin geçerli olmadığı şeklindeki kararlar, merkezi hükümet tarafından ilan edilmiştir. 60'ın üzerinde ulus ve milliyet, sosyalist yönetim altında uzun yıllar eşit ilişkiler temelinde, dostça yaşayabilmişlerdir.

Günümüzde de ulusal sorunun çözümünde iyi bir örnek oluşturan Ekim Devrimi, bıraktığı zengin deneyimleriyle, işçi sınıfının ve ezilen halkların mücadelesine ışık tutmaya devam etmektedir.

• • •

Büyük Ekim Devrimi'nin 75. yıldönümünde, emperyalistler tarafından yoğun bir şekilde propagandası yapılan *"kalıcı barış çağı"*nın ne olduğu, şimdi çok daha iyi görülüyor. Emperyalizmin "kalıcı barış" dediği şeyin, "dengesi bozulan" dünyanın, emperyalistler arasında yeniden paylaşılması için yürütülen çalışmalar olduğu görülüyor. Bu paylaşımda emperyalistler için savaşlar da dahil her yol mübahtır. Emperyalist gerici, haksız savaşlar, emperyalist düzenin kaçınılmaz yol arkadaşlarıdır.

Emperyalizm, dün olduğu gibi bugün de, dünyanın bir çok bölgesinde milliyetçilik-ırkçılık temelinde çatışmalar, savaşlar çıkarmakta/körüklemekte, çeşitli ulus ve milli-

yetlerden emekçileri birbirine düşman etmekte, böl-parçala-yönet taktiğini alabildiğine uygulamakta, uluslar arasında kalın çitlerin oluşması için çaba harcamaktadır.

Stalin'in ölümünden sonra iktidarı ele geçiren modern revizyonistler; sosyal-emperyalist, sosyal-faşist bir yönetim oluşturmaları ve bu yapının da geçtiğimiz yıllarda büyük gürültülerle çatırdayıp çökmesi sürecinde, diğer konularda olduğu gibi, ulusal soruna yaklaşımda da Marksist-Leninist ilkelere saldırmaktan geri durmadılar, onun içini boşalttılar, değiştirdiler. Revizyonist iktidar döneminde, büyük Rus şovenizmi, Çarlık Rusyasını aratmayacak ölçüde hortlatılmış, Sovyetler Birliği ulusları ve milliyetleri arasında nifak tohumları saçılmaya başlanmış, milliyetçilik körüklenmiştir. Bu ırkçı ve milliyetçi saldırganlığın sonuçları, Azeri-Ermeni çatışmalarında, Moldavya'daki, Gürcistan'daki çatışmalarda görüldü, görülüyor...

Sosyalist maskeli, modern-revizyonist, sosyal-faşist diktatörlüklerin peşpeşe devrilmeleri ardından gelişen milliyetçilik rüzgarından en fazla etkilenen ülkelerden birisi de, çok uluslu bir yapıya sahip olan Yugoslavya'dır. Yugoslavya'da etnik temelde süren çatışmalar uzun bir süreden beri devam etmektedir. Binlerce kişinin üzerinde ölmesi, yüzbinlerce insanın yurtlarını, yuvalarını terkedip sığınmacılar haline gelmesi, bu iğrenç ve barbar savaşın bazı sonuçlarıdır.

Bu temeldeki çatışmalar, sadece Yugoslavya ve eski Sovyetler Birliği ile sınırlı değildir. Irkçılık ve milliyetçiliğin gelişmesine bağlı olarak emperyalist Avrupa ülkelerinden, Afrika'nın geri bölgelerine kadar bir dizi yerde bu yönlü çatışmalar, kargaşalar çıkmakta, bu yönlü saldırılar artmakta, emekçiler arasına ulusal çitler çekilmektedir.

• • •

Bugün Türkiye-Kuzey Kürdistan'da da ulusal sorun öne çıkmakta, devrimin en önemli sorunlarından birini oluşturmaktadır.

Faşist Türk devleti, bugün Kuzey Kürdistan'da PKK önderliğinde gelişen Kürt ulusal kurtuluş mücadelesini, askeri "çözüm"ü daha da yoğunlaştırarak bastırmak için çalışmakta; PKK'yı destekleyen Kürt ulusundan emekçileri "cezalandırmak" için toplu katliamların provasını yapmakta; Kürt halkının PKK'ya destek vermesini engellemek amacıyla Kürtleri göçe zorlamakta; Kürdistan'da yarattığı provokasyonlarla ve kontr-gerilla/hizbi-kontralar eliyle ilerici, devrimci ve yurtseverlere karşı cinayetler, saldırılar örgütlemektedir...

Faşist TC devleti, Kürt-Türk düşmanlığı yaratmak için de, uşak basın-yayın kuruluşları aracılığı ile yoğun bir çaba içerisindedir. Türkiye'nin belli bazı yörelerinde Kürtlere yönelik düşmanca tavırlar körüklenmektedir.

Faşist TC devleti, son dönemlerde de, "Kürdü Kürde kırdırma" politikasını hayata geçirmek için, ipleri emperyalizmin ve yardakçılarının parmaklarına bağlı, kukla Kürt önderlerini ve örgütlerini kullanarak, onları silahlandırıp PKK üzerine saldırtarak, PKK hareketini boğmaya çalışmaktadır. Kürdistan'ın güney parçasındaki emperyalist güdümlü Talabani-Barzani önderliğinin satılmışlığı; Kuzey Kürdistan'daki ulusal mücadeleyi baltalamak için kullanılmaktadır. Bunlar faşist Türk devletiyle "PKK'ya karşı nasıl bir mücadele yürütülür?"ün tartışmasını yapıp, kendilerinin bu mücadelede faşist TC devleti ile elele yürüyebileceklerinin teminatını verebilmektedirler. Bazı solcularımız ise; örneğin KAWA hareketi, Güney Kürdistan'daki bu satılmış önderlikleri, *"dost"* ve *"ulusal kurtuluşçu"* olarak değerlendirebilmektedir.

TC, –bunlara ek olarak– Kürt ulusal kurtuluş hareketini boğmak amacıyla, reformist planlar da tezgahlamaktadır. Şu anda önde olan askeri "çözüm"ün başarılı olmaması halinde, bu yönlü planlar da uygulamaya konulacaktır. Daha bugünden "referandum", ya da üst sınırı bölgesel özerklik olan bazı tavizler de tartışma konusudur.

Ancak, faşist Türk devletinin çabaları boşunadır... Kürt ulusunun ulusal kurtuluş mücadelesi, satılmış-ikiyüzlü politikalara, zor politikasına ve sinsi "reform" politikalarına karşın, hergeçen gün daha da gelişip, güçlenecektir.

• • •

Bugün Türkiye'de, devrimci-demokrat herkes, Türk ulusuna mensup işçi ve emekçiler, Ermeni, Arap, Laz, Çerkez... tüm milliyetlerden işçi ve emekçiler; Kuzey Kürdistan'da, barbar Türk devletinin yürüttüğü gerici, haksız, karşı-devrimci savaşa karşı çıkmak, "dur!" demek zorundadır. Bunu yapmayan, bu gelişmelere seyirci kalan, objektif olarak Türk hakim sınıflarının yanındadır.

Çeşitli milliyetlerden emekçiler, TC ile yürüyen savaşta PKK'nın yanında taraf olmalıdırlar. Biz Türkiye-Kuzey Kürdistanlı komünistler, bütün milliyetlerden işçileri, başta da Türk milliyetinden işçileri; Kürt ulusuna ve bugün onun mücadelesinin en ön saflarında olan PKK'yı hedefleyen saldırılara karşı aktif olarak mücadele etmeye çağırıyoruz. Biz Türkiye-Kuzey Kürdistanlı komünistler bu mücadelede, faşist TC devletine karşı, PKK'nın yanında taraf olduğumuzu açıkça ilan ediyoruz. Ama bizim PKK'ya verdiğimiz destek, onun milliyetçi çizgisi ile uzlaştığımız, ya da onun bu çizgisini onayladığımız anlamına gelmez. Bizim açımızdan ulusal sorunun tek ve gerçek çözümü sosyalizmdedir. Ekim Devrimi'nin deneyim ve dersleri göstermiştir ki, ulusal sorunun gerçek çözümü, ancak ve ancak Marksizm-Leninizm biliminin kavranıp hayata geçirilmesiyle mümkündür.

Bunun için biz Türkiye-Kuzey Kürdistanlı komünistler, ulusal sorunun çözümünün emperyalizme karşı mücadeleden bağımsız ele alınamayacağını söylüyoruz. Sosyal kurtuluşla birleştirilmeyen bir ulusal kurtuluşun, gerçek anlamda çözüm olamayacağını vurguluyoruz. Biz, milliyetçiliğin çözüm olmadığını; çözümün, sınıfların ortadan kaldırıldığı bir sistemde; sosyalizmde olacağını söylüyoruz.

Bunun için biz Türkiye-Kuzey Kürdistanlı komünistler, çeşitli milliyetlerden işçi sınıfı ve emekçilerin ortak düşmanı olan faşist Türk devletine karşı, mücadele birliğini savunuyor; Kürt, Türk ve diğer milliyetlerden emekçileri Bolşevizmin bayrağı altında, sosyalizmin yolunu açacak olan demokratik halk devrimi mücadelesine katılmaya çağırıyoruz!

- HALKLARIN GERÇEK ANLAMDA ÖZGÜRLÜĞE KAVUŞMASININ TEK YOLU OLAN PROLETERYA ENTERNASYONALİZMİ İÇİN İLERİ!
- BÜYÜK SOSYALİST EKİM DEVRİMİ, KUZEY KÜRDİSTAN'DA DA ULUSAL SORUNUN ÇÖZÜMÜNE IŞIK TUTUYOR!
- KÜRT ULUSUNUN KURTULUŞ MÜCADELESİNE KARŞI YÜRÜYEN SAVAŞA KARŞI, DEVRİMCİ SAVAŞ!
- YAŞASIN KÜRT ULUSUNUN ULUSAL KURTULUŞ MÜCADELESİ!
- FAŞİST TÜRK DEVLETİNE ÖLÜM!
- YA BARBARLIK, YA SOSYALİZM!
- YENİ EKİMLER GELECEKTİR...

17 Ekim 1992

TKP/ML(BOLŞEVİK)
KUZEY KÜRDİSTAN SEKSİYONU
ÖRGÜTLEME KOMİSYONU

YAŞASIN KÜRT ULUSUNUN ÖZGÜRLÜK SAVAŞI !

KÜRT ULUSUNUN ÖZGÜRLÜK SAVAŞINI DESTEKLE ! KATLİAMLARA "DUR" DE !

Çeşitli milliyetlerden Türkiye ve Kuzey Kürdistanlı kadın ve erkek işçiler, emekçiler...

Kuzey Kürdistanlı ateşli, sıcak günler yaşanıyor. Ağustos'un bu yakıcı sıcağı doğal değil. Hayır! Yakıcı sıcaklık savaş sıcaklığıdır. Bu sıcaklık Kürt ulusunun özgürlük ve kurtuluş savaşının sıcaklığıdır. Bu sıcaklık faşist Türk devletinin Kürt halkına karşı giriştiği sayısız katliam ve soykırımlardan birinin sıcaklığıdır!

Neler oluyor Kuzey Kürdistan'da?

Kuzey Kürdistan'da neler olmuyor ki; köyler savaş uçaklarıyla bombalanıyor. Sonra, *"yanlışlık sonucu bir bomba düştü"* deniyor. Köyler rastgele savaş uçaklarıyla bombalanıyor. Sonra, *"PKK kamplarını bombaladık"* deniyor.

Gazeteciler, Kürt yurtsever-devrimci aydınlar sokak ortasında, yargısız sorgusuz infaz ediliyor. Sonra, *"bunlar, gazeteci kılığında militanlar"* deniyor. Bizzat faşist devlet güçlerinin işlediği cinayetler "faili meçhul" olarak gösteriliyor, cinayetler "taktire şayan" görülüyor, katiller cesaretlendiriliyor.

İnsanlar gece evlerinden, işyerlerinden alınıp işkencelerde katlediliyor, sonra *"korkudan düşüp öldü, elimizden kaçıp intihar etti"* vs. deniyor.

Evler roketatarlarla, toplarla dövülüyor, sonra PKK yaptı deniyor. 18-19 Ağustos 1992'de Şırnak kan gölüne çeviriliyor, yüzlerce Kürt işçisi, emekçisi, köylüsü katlediliyor, sonra *"PKK saldırdı"*, *"PKK ayaklanma hazırlığı içindeydi"* vb. denerek, *"biz halkı teröristlerden koruduk"* deniyor. Böylece gerçek gizlenmeye çalışılıyor.

Faşist Türk devleti 18-19 Ağustos'da Şırnak'ta YENİ BİR KATLİAM DAHA YAPTI. Faşist Türk devleti ordusuyla, polisiyle, özel timiyle 18-19 Ağustos günleri Şırnak'ta Kürt halkına vahşet yaşattı. *"PKK şehri bastı"* diyerek, yüzlerce insanı, kadın, çocuk, yaşlı-genç demeden katletti. Evler yakıldı, yıkıldı. Hayvanlar dahi öldürüldü.

Faşist Türk devletinin AMACI gayet açıktır: Kürt ulusal kurtuluş hareketini bastırmak, ezmek, Kürt halkını sindirmek, susturmak, yoketmektir. Ama bu amaç, boş bir amaçtır. Faşist Türk devleti, PKK önderliğinde yürütülen Kürt ulusal kurtuluş hareketini artık topla, tankla, tüfekle, savaş uçaklarıyla, kısaca devlet terörü ile BASTIRAMAZ.

Kuzey Kürdistan'da milli zulme başkaldıran, ulusal haklarını savunan, boyun eğmeyene; özgür Kürdistan isteyene sunulan, faşist namlulardan kusulan ölümdür, işkencedir, katliamdır.

Orada "hak, hukuk, adalet" yoktur. Orada, hak isteyene kurşun, hukuk isteyene kurşun, adalet isteyene kurşun sunulmaktadır. Orada "ÖLDÜR-KORKUT-SUSTUR" siyaseti egemendir. ORADA AÇIK FAŞİST DEVLET TERÖRÜ EGEMENDİR!

Çeşitli milliyetlerden işçiler, emekçiler...

Kuzey Kürdistan'da savaş var! Bu savaşın bir yanında emperyalizme bağımlı, açık terörcü faşist Türk devleti duruyor. Bunların savaşı, TC içinde yaşayan, Türk olmayan milliyetlerin ve Kürt ulusunun ulusal haklarının gaspı üzerine kurulu zoraki birliği, faşist şiddet ile ayakta tutmaya hizmet eden HAKSIZ BİR SAVAŞTIR.

Diğer yanda ise, Kürdistan'a özgürlük isteyen PKK güçleri ve onları destekleyen Kürt halk yığınları duruyor. Savaşın bu yanı, ulusal hakları savunan, milli zulme ve imtiyazlara karşı gelen, Kürdistan'a özgürlük isteyen, demokratik bir muhtevaya sahip HAKLI BİR SAVAŞTIR!

Bu savaşta "tarafsız" olunamaz! Ya faşist Türk devletinin yanında, YA DA PKK önderliğinde yürütülen, Kürt ulusal kurtuluş savaşından yana olunacaktır.

Türkiye ve Kuzey Kürdistan'da demokrasiden, özgürlükten yana olan, ırkçılığa, şovenizme, kısaca FAŞİZME karşı olduğunu söyleyen her kişi, bu savaşta Kürt ulusal kurtuluş hareketinden yana olmak zorundadır. Kürt ulusunun ulusal kurtuluş hareketini desteklemek zorundadır.

Biz Türkiye ve Kuzey Kürdistanlı Bolşevikler olarak bu savaşta, faşist Türk devletine karşı, Kürt ulusal kurtuluş hareketinin yanındayız. Bu hareketi DESTEKLİYORUZ.

TÜRK ŞOVENİZMİNE ÖLÜM!

FAŞİST TÜRK DEVLETİ, KÜRT ULUSUNA YÖNELİK KATLİAMLARINI BARBARCA VE YÜKSELEN BOYUTLARDA SÜRDÜRÜYOR!

ŞIRNAK KATLİAMI, KÜRT ULUSUNA YÖNELİK SOYKIRIM PLANLARININ BİR PARÇASIDIR!

NE KATLİAMLAR, NE DE SOYKIRIMLAR, FAŞİST TÜRK DEVLETİNİ ÇÖKÜŞTEN KURTARAMAYACAKTIR!

Türk, Kürt, Ermeni, Arap, tüm milliyetlerden kadın ve erkek işçiler, emekçiler...

"Demokrasi ve insan haklarına saygı" palavralarıyla işbaşına gelen faşist DYP-SHP koalisyonu, Kürt ulu-

Biz bunu belirtirken, Kürt ulusal kurtuluş hareketine önderlik eden PKK'nın yanlış ve milliyetçi çizgisi ile hemfikir olmadığımızı da belirtmek istiyoruz.

Türk ulusundan işçiler, emekçiler...

Sizler şimdi tarih önünde ÇOK ÖNEMLİ bir sınavla karşı karşıyasınız. Eğer sizler, faşist Türk devletinin Kuzey Kürdistan'daki katliamlarına, soykırımlarına "DUR!" demezseniz, katliamları engellemek için üretimdeki gücünüzü grevlerle, direnişlerle, gösterilerle ortaya koymazsanız, tarihteki Kürt isyanlarının bastırılmasında olduğu gibi, bu KEZ DE objektif olarak katliamların sorumluluğuna ortak oluyorsunuz demektir.

Türk ulusundan işçiler, emekçiler...

"PROLETARYA, -ULUSAL BASKI ÜZERİNE KURULMUŞ BİR DEVLETİN SINIRLARI SORUNUNDA- EMPERYALİST BURJUVAZİ İÇİN ÇOK «TATSIZ» OLAN BU SORUNDA SUSAMAZ. PROLETARYA, EZİLEN ULUSLARIN BELLİ BİR DEVLETİN SINIRLARI İÇİNDE ZORLA TUTULMALARINA KARŞI SAVAŞMALIDIR, BU DA ULUSLARIN KADERLERİNİ TAYİN EDEBİLMELERİ UĞRUNA SAVAŞTIR. PROLETARYA «KENDİ» ULUSU TARAFINDAN EZİLEN SÖMÜRGELER VE ULUSLAR İÇİN SİYASAL AYRILMA ÖZGÜRLÜĞÜ İSTEMELİDİR." (Lenin) Bu, sizin enternasyonal görevinizdir. Kürt ulusunun özgürlük mücadelesini şiddet ve zulümle yoketmeye çalışan bir düzenin Türk ulusuna, halkına gerçek anlamda özgürlük ve demokrasi getirmesi mümkün değildir. Kuzey Kürdistan'da baskı, zulüm, işkence ve katliamlar sürdüğü müddetçe Türkiye'de demokrasiden sözedilemez. Kürt ulusunu baskı ve zulümle, zorla "birlik" içinde tutan bir Türkiye, demokratik Türkiye olamaz. Kürdistan'da zoraki birlik Türkiye'de faşizm demektir.

Kürt ulusu ulusal bağımsızlık savaşı veriyor. Özgürlük onun hakkı, O, kendi kaderini kendisi tayin etmelidir. Çünkü o, bir ulustur. Onun kendi ana dili vardır. Onun kendi toprak bütünlüğü vardır. Onun kendi iktisadi yaşam biçimi vardır. Onun kendi kültürü vardır. O, bir ULUSTUR. Özgürlük onun hakkıdır. Kürt ulusu kendi kaderine ancak kendisi karar verme hakkına sahiptir.

"BİR ULUSUN YAŞAMINA ZORLA KARIŞMAYA, O ULUSUN OKULLARINI VE DİĞER KURUMLARINI YOKETMEYE ONUN TÖRE VE GELENEKLERİNİ YIKMAYA, KENDİ DİLİNİ KULLANMASINI ZORLA ENGELLEMEYE, ONUN HAKLARINI DARALTMAYA HİÇ KİMSENİN HAKKI YOKTUR." (Lenin)

Kürt ulusunun özgürlüğü, Türk ulusunun özgürlüğü demektir. Kürt ulusu özgür olmadan, Türk ulusu özgür olamaz. Çünkü, *BAŞKA HALKLARI EZEN BİR HALK ÖZGÜR OLAMAZ!"*

Türk ulusundan işçiler, emekçiler...

Faşist Türk devletinin Kuzey Kürdistan'daki katliam ve soykırımlarına ORTAK olma! Suskun kalma! Katliam ve soykırımlara GREVLERLE-GÖSTERİLERLE "DUR!" DE! ÜRETİMDEKİ GÜCÜNÜ KULLAN! KÜRT ULUSUNUN ULUSAL KURTULUŞ HAREKETİNİ DESTEKLE! KÜRT ULUSUNUN AYRILIP AYRI DEVLET KURMA HAKKINI SAVUN!

Kürt ulusundan işçiler, emekçiler...

Faşist Türk devletine karşı yürüttüğünüz ulusal savaşınız, HAKLI BİR SAVAŞTIR! Faşist Türk devleti senin ve tüm diğer milliyetlerden işçi ve emekçilerin ortak BAŞ DÜŞMANIDIR. Ortak düşmana karşı, ortak mücadele, özgürlüğe kavuşmanın gerçek yolu ve biricik garantisidir. Kurtuluş, BİRLİKTE örgütlenmekte ve mücadeleded ir. Kurtuluş, milliyetçilikte değil, PROLETER ENTERNASYONALİZMDEDİR! Kürt ulusundan işçilerin, emekçilerin görevi: TÜRK ULUSUNDAN İŞÇİLERLE VE EMEKÇİLERLE TAM VE KAYITSIZ-ŞARTSIZ BİRLİĞİ, ÖRGÜTSEL BİRLİK DE DAHİL OLMAK ÜZERE SAVUNMAK VE UYGULAMAKTIR. Kürt ulusundan işçiler, emekçilerin görevi: SINIF BİRLİĞİNİ SAVUNMAKTIR!

Bütün milliyetlerden işçiler, emekçiler...

Emperyalizm ve proleter devrimleri çağında, ulusal kurtuluş, SOSYALİZMDEN AYRI DÜŞÜNÜLEMEZ. Ulusal kurtuluşunuz için DE milliyetçilik bayrağı altında değil; sosyalizm, komünizm bayrağı altında toplanın!

Kuzey Kürdistan'da ulusal sorunun gerçek çözümü, tüm uluslardan işçi ve emekçilerin ortak örgütlenme ve ortak mücadeleleriyle; proletarya önderliğinde Demokratik Halk Devrimi'yle olacaktır. Özgürlüğü kazanmanın biricik yolu, emperyalizme bağımlı faşist Türk devletini devrimle yıkmaktır.

- KAHROLSUN TÜRK ŞOVENİZMİ!
- YAŞASIN KÜRT ULUSUNUN AYRILIP AYRI DEVLET KURMA HAKKI!
- YAŞASIN TÜM ULUS VE MİLLİYETLERDEN İŞÇİ VE EMEKÇİLERİN BİRLİĞİ!
- YAŞASIN PROLETARYA ENTERNASYONALİZMİ!
- YAŞASIN MARKSİZM-LENİNİZM!

22 Ağustos 1992

TKP/ML(BOLŞEVİK)

---

suna yönelik son yılların en kapsamlı katliamını Şırnak'da yüzlerce halkı doğrudan savaş yöntemiyle katlederek, daha önceki yönetimlerden hiç bir farkı olmadığını kanıtladı!

Kuzey Kürdistan'da giderek garnizon duvarları arasına sıkışan iktidarını kurtarmak için faşist Türk hakim sınıfları, faşist terörü artırıyor, katliamlarını soykırımlara vardırıyor. Sarsılmakta olan iktidarlarını sağlamlaştırmaya çabalıyorlar. TC devletinin Kuzey Kürdistan'da halk yığınlarına, Kürt ulusuna sunduğu "şefkat", panzerler ve tankların kustuğu ölümlerde somutlaşıyor. 12 Eylül askeri faşist müdahalesiyle gerçekleştirmeye çalıştıkları amaç, bugün de aynıdır. Emperyalizm ve işbirlikçileri için dikensiz bir gül bahçesi yaratmak. İşçi sınıfı ve emekçi yığınların sınıf mücadelesi; Kürt ulusunun ulusal kurtuluş mücadelesi açısından tam bir mezar sessizliği durumunu yaratmak. Hakim sınıfların düşlediği bu idi, bugün de budur.

Şırnak katliamı, "dikensiz gül bahçesi yaratma" hayalleri suya düşenlerin, "demokrasi", "halka şefkat" palavralarına rağmen, gerçek yüzlerini açığa çıkaran, faşist niteliklerini ortaya çıkaran eylemlerinden yalnızca biridir.

Son yıllarda onlarca kez Güney Kürdistan'ı bombalayan, Kuzey Kürdistan'ı Kürt ulusuna yönelik savaş alanına çeviren faşist Türk devleti, Kürt ulusal hareketini ve bu hareketin öne çıkan gücü PKK'yı çökertebilmek, "misak-ı milli"yi korumak için umutsuzca saldırılarını sürdürüyor. Bölgeyi savaş alanına çevirip, yüzlerce Kürt emekçisini hunharca katleden faşist Türk devletinin ordusunun Şırnak'taki komutanının ağzından, bu katliamın *"demokratik kurallar içinde"* gerçekleştirildiği söylenebilmektedir.

Emperyalizme bağımlı Türk hakim sınıflarının Demirel, Özal gibi kaşarlanmış temsilcileri, kendi ağızlarından umutsuzluklarını, çaresizliklerini, verdikleri demeçlerle teslim et-

KÜRT ULUSU YENİ BİR SOYKIRIM VE GÖÇ DALGASI EŞİĞİNDE!

Başka bir halkı ezen halk özgür olamaz!

Türk ve Kürt ulusu, Arap, Çerkez, Rum, Ermeni... tüm ezilen milliyetlerden işçiler, emekçiler, köylüler!

Kürt ulusunun ulusal bağımsızlık için yürüttüğü haklı başkaldırı, giderek ileri boyutlara ulaşıyor. Esasen PKK öncülüğünde gelişen ve artarak kitleselleşen bu haklı mücadele karşısında, faşist TC devleti tam bir acizlik içinde kuduruyor! Burjuva basın-yayın üzerinden sunulan pembe tablolar, boş birer balon gibi bir bir patlayıp sönüyor.

PKK öncülüğündeki gerilla savaşı, az kayıplarla düşman devlete büyük darbeler indiriyor. Bunun karşısında, burjuva basın-yayın yalan yanlış haber ve yorumlarıyla olabildiğince, Türk şovenizmini körüklüyor! Kürt ulusuna ve Kürt ulusu şahsında PKK'ya karşı ilan edilmemiş savaş; ilan edilmiş savaşa dönüşüyor! Öyle ki; artık burjuva basının haber manşetleri, "savaş gibi çatışma" olmaktan çıkıyor. Şırnak'ta sivil halka yönelik katliamda görüldüğü gibi manşetler; "savaşı kazandık"a dönüştü!!!

Şırnak, Çukurca, Dargeçit, Cizre'de... Katliam ve zoraki göç var!

Osmanlı ve TC devleti tarihi; soykırım, katliam ve zoraki göçlerin tarihidir.

Bu tarih; birbuçuk milyon dolayında Ermeni'yi katleden ve üçyüzbin Ermeni'yi zorla göç ettiren tarihtir. Rumları tar-u mar eden bu tarihtir.

Dersim, Ağrı, Siverek... başkaldırılarında, onbinlerce Kürdü katleden ve zorla göç ettiren işte bu tarihtir! Kürt ulusu nezdinde katliam ve zoraki göçlerle yeniden ve sistemli bir şekilde, bu lanetli tarih sayfalarına yenileri eklenmek isteniyor!

Osmanlı ve TC devleti her defasında, katliam ve zoraki göçleri meşru göstermek için bir çok senaryo uydurdu. En son olarak; Newroz'da ve 18 Ağustos'ta da Şırnak'da olduğu gibi...

PKK'nın 15 Ağustos 1984 gerilla saldırılarını bahane edip senaryolar uydurarak bu 8. yıldönümünde, PKK'nın Şırnak'a saldırdığı yalanını ileri sürdü. Üç gün boyunca tank, top, panzer, roket ve diğer silahlarla, evlerin üzerine ateş yağdırıldı.

Verilen emir; öldürün, yakın, yıkın idi! Çıktığı söylenen çatışma; gerillalar ile faşist devlet güçleri arasındaki bir çatışma değil; ateş altına tutulan Kürt evlerinden, elde mevcut silahlarla kendilerini savunmak amacıyla, ateşe ateşle karşılık vermesi idi. Ve bu son derece haklıydı.

Faşist devletin bu saldırıları sonucu alınan bilgiler, beşyüz dolayında Kürt insanının katledildiğidir. Bu katliamın ertesinde, devlet güçleri ve "korucu" dışında kalan tüm insanlar Şırnak'ı terk etmek zorunda bırakıldı. Yirmibin insan yollara düştü!

Hürriyet dışında, diğer burjuva basın da dahil, hiç bir basın kuruluşunun haber vermesine izin verilmedi. Hürriyet gibi sadık uşak olan gazete bile serbestçe haber verme özgürlüğü olmadığı halde, "savaşın kazanıldığı"na dair ve buna benzer manşetler, burjuva basının sahtekar yüzünü bir kez daha belgeleyen gelişme oldu.

Şırnak'ta olduğu gibi, kamuoyundan oldukça gizli tutularak Çukurca, Dargeçit, Cizre gibi alanlarda katliam ve zoraki göçler uygulandı, uygulanıyor! Buralardan da haber diye verilen şeyler; faşist düzmecelerden başka birşey olmadı. "Yorum" diye verilen şeyler; Kürt ulusu üzerinde daha fazla katliam niteliğini taşıyan, "hükümet nerede?, istihbarat zayıf, liderler zirvesi..." gibi zırvalar oldu. Basın "özgürlüğü" diye tanımladıkları bu komedilikler karşısında, devlet ve hükümet sözcülerinin tavrı, kendilerini destekleyen bu "basın"a, şükran oldukları şeklinde oldu!

İşte bu ortamda, Kuzey Kürdistan (Türkiye Kürdistanı) tam bir savaş alanına çevrilmiş durumda. Askeri yığınağın ardı arkası kesilmiyor! "Sınır ötesi operasyon" denen saldırılarla Güney Kürdistan (Irak Kürdistanı) her gün defalarca bombalanıyor!

Faşist TC devletinin zorla çizilen sınırları olan "misak-ı milli"nin tehlikede (!) olması durumunda; bütün itler, kurtlar, karayılanlar, akbabalar, sahte demokratlar bütün "ayrılıkları" unutuverip apar-topar biraraya geliyor ve hatta biraraya gelmede geç kaldıklarını belirtiyorlar! Bu durumlarda, "elini bile sıkmam" demiş olanları, öpüşür halde görüyoruz!!!

Son haftalarda yoğunlaşan gerilla savaşının başarısı karşısında acizlikle gündeme getirilen Şırnak, Çukurca vb. katliam ve zoraki göç ettirmeleri sonucu, emperyalizmin uşağı ve işbirlikçisi faşist Türk hakim sınıflarının siyasi-askeri sözcülerini; Milli Güvenlik Kurulu ve Bakanlar Kurulu toplantılarıyla, 27 Ağustos'da Diyarbekir'de büyük bir "sevinç" ile biraraya getirtti!

mektedirler. Özal'ın "*PKK kök saldı*" türünden endişelerine, Demirel "*yangına körükle gidiyor*", "*teröristlerin Şırnak'a gelmeleri için sınırdan geçmelerine gerek yok, zaten içerdeler, halkın içindeler, ayırt etmeye çalışıyoruz*" gibi açıklamalarla ne denli çıkmaz içinde olduklarını dile getiriyorlar.

Çeşitli milliyetlerden kadın ve erkek işçiler, emekçiler, devrimciler, demokratlar...

Bu katliam karşısında sessiz kalmak, açık bir biçimde faşist Türk devletine ve emperyalizme karşı tavır almamak,

Kürt ulusunun haklı savaşı yanında yeralmamak ve bu mücadeleyi proletaryanın sınıf bilinçli mücadelesine dönüş-türme çabalarına omuz vermemek,

Yediden yetmişe Kürt ulusundan kadınların, gençlerin, yaşlıların kitlesel katıldığı isyanı, başkaldırıyı desteklememek,

SUSKUNLUK, Türk şovenizme destektir, emperyalizme destektir.

SUSKUNLUK, faşist Türk devletinin katliamlarını onaylamaktır.

Katliamlar, soykırımlar, sahtekarlıklar, komplolar, kontr-gerilla, faşist TC'nin yıkılmasını engelleyemeyecektir!

• Kürt ulusuna yönelik soykırım girişimlerine karşı mücadelemizi yükseltelim!

• Şırnak katliamının hesabı sorulacaktır!

• Yaşasın Kürt ulusunun ayrılıp ayrı devlet kurma hakkı!

• Bımre koleti, biji azadi!

• Faşist Türk devleti döktüğü kanda boğulacaktır!

• Yaşasın değişik ulus ve milliyetlerden işçi sınıfı ve emekçilerin birliği ve kardeşliği!

25 Ağustos 1992

BOLŞEVİK PARTİZAN (Paris)

Milli Güvenlik Kurulu ve Bakanlar Kurulu toplantıları kararları da sökmeyecek!

Bu toplantılara katılan faşist devlet yetkilileri, toplantıların ne kadar "çok, çok güzel ve neşeli" geçtiğini belirtirlerse belirtsinler, sonunda; hevesleri mutlaka kursaklarında kalacaktır! Toplantıları yaptıkları yerden ve aldırttıkları güvenlik önlemlerinden anlaşılır ki; neşe ile korku yanyana yürümüştür!!! Bu toplantıların, "tarihi" olmasından bahsedilmesinin bir tek gerçek yanı olabilir, o da; Kürt ulusu üzerinde yeni katliam ve zoraki göç ettirmelerin ağız birliğiyle karar altına alınmasıdır.

Nedir alınan kararlar?

Kamuoyuna büyük sevinç çığlıkları arasında duyurulan kararlar gerçek ana hatlarıyla şunlardır:

Birincisi: "Her türlü yönteme başvurularak mücadeleye devam edileceğinin" açıklanmasının anlamı; şimdiye kadar olduğu gibi bundan sonra da, faşist devlet terörünün arttırılarak devam ettirilmesinden başka bir anlam ifade etmemek tedir. Bu, somut olarak; gazeteci, parti yöneticisi, yurtsever, devrimci ve komünistlerin kaçırılması, öldürülmesi, gözaltına alınıp tutuklanması, işkencelere tabi tutulması ve psiko lojik savaşa devam edilmesi demektir ki; bu, esasen yeni bir şey değildir. Yeni olan, hepsinin böyle bir karar almasıdır!

İkincisi: "Terör örgütüne (kastettikleri PKK'dır. PKK terör örgütü değil, ulusal kurtuluşçu binlerce gerillaya öncülük eden bir partidir) ... şehirde, yurtdışında ve yurtiçinde her yerde takip edilip gerekli darbenin mutlaka vurulacağı"nın anlamı; yurt dışında da PKK'lı diye bilinen her insanın öldürülmesine yöneliktir. Bu da hiç yapılmayan bir şey değildir. Yeni olan, bunun bundan sonrası için daha sistemli ve planlı yapılacağıdır. Elbette ki; PKK taraftarı arkadaşların daha fazla dikkat göstererek ve buna hazırlanarak bu planı boşa çıkarmaları mümkün ve gereklidir. Diğer tüm devrimcilerin de görevi budur. PKK'dan arkadaşlara olası saldırılara karşı, TKP/ML(BOLŞEVİK) olarak bizler, PKK'nın yanında olduğumuzu ve elimizdeki imkan ve gücümüzle kendilerine destek vereceğimizi, bu savaşta yerimizin PKK'nın yanı olduğunu bir kez daha ilan ediyoruz! Tüm devrimci ve demokratların da görevi budur! Çünkü; PKK'ya yapılan saldırı bize yapılan saldırının bir parçasıdır!

Üçüncüsü: Şırnak'ta olduğu gibi, Kuzey Kürdistan genelinde, PKK'ya destek veren halk yığınlarının varlığı bir kez daha tespit edilmekte ve onlara da olacak olanın, Şırnak halkına olandan farklı olmayacağı anlatılmak istenmekte, bunun uygulanması planının yapılacağı belirtilmektedir. Bu, Türk şovenizmi temelinde, bundan sonra Türk ulusu ve diğer milliyetlerden halk yığınlarını, Kürt düşmanlığı temelinde hummalı olarak hazırlayıp kışkırtmak istedikleri anlamına gelir. Tüm devrimci ve demokratların görevi; bu faşist planı boşa çıkartmak için çalışmaktır. Kürt olmayan halk yığınlarının görevi faşist Türk devletinin suç ortağı olmayı reddetmektir!

Kamuoyuna duyurulan kararların diğer açık bölümleri, hoş görünümlü aldatmacadan öte, fasa-fisodur!

Suç ortaklığına hayır!
Düşman bir, mücadele, hedef bir!

Kürt olmayan, Türk milletine ve diğer azınlık milliyetlere mensup halk yığınları, Kürt düşmanlığı temelinde kışkırtılmak, Türk şovenizmi ayyuka çıkarılmak isteniyor! MGK ve Bakanlar Kurulu'nun istediği budur. Bunların istediği, Kürt olmayanların elini kardeş kanı ile yıkamasıdır Kürtleri katlederek...

Onlar, bu maksatla; bir yandan Kürt ulusunun haklı mücadelesine karşı halkları biribirine kırdırtmak istiyor; diğer yandan, bu vesile ile tüm halk yığınlarını suspus yapmak istiyor. Geçmişte aynı şeyler, Ermenilere ve Rumlara karşı yapıldı. Ermeni ve Rumların katledilmesi, göç ettirilmesi için ustaca diğer halklardan ezilenler kullanıldı. Kazananlar ezenler, kaybedenler ise ezilenler oldu. Suç ortağı olundu.

Kürt düşmanlığı temelinde acilen güncelleşen Türk şovenizmiyle, mücadele hedefinden saptırılmak, dikkatler olmaması gereken alanlara kaydırılmak isteniyor!

Akrep gibi vurup geçen zamlar, işçi sınıfı ve emekçi halk yığınları üzerindeki faşist terör, yasaklar, yoksulluk, işsizlik vs. vb. unutturulmak isteniyor!

Devrimci-demokratik basın üzerindeki faşist devlet terörü meşrulaştırılmak isteniyor! Sokak infazları olan "ölü ele geçirmeler" kanunlaştırılmak isteniyor!

Grev ve direnişlerin "milli birlik ve beraberlik" kisvesi altında yasaklanması isteniyor!

Bütün bu ve benzeri sebeplerden de dolayı, Kürt ulusuna yapılacak her saldırıya alet olmak, ya da sessiz kalmak; suç ortağı olunmanın ötesinde, kendi kuyumuzu kendimizin kazıp içine düşmesi demektir!

Kürt düşmanlığının acilen güncelleştirildiği bu ortamda hükümetin "söz verdiği" "demokratikleşme paketi"nin sessizce kaldırılıp atılması, bunun doğruluğunun bir başka örneğidir!!!

İşçiler, emekçiler!

Düşmanımız Kürtler değil, aramızdaki ideolojik ayrılıklara rağmen PKK da değil; Türk hakim sınıflarının TC faşist devletinin ta kendisidir! O, hepimize düşman, ortak olan düşmandır. Tüm ezilenlerin yöneleceği düşman odur!

Kürt düşmanlığı kimsenin karnını doyurmaz, kimseyi yoksulluk cenderesinden kurtarmaz, kimseyi faşist TC devletinin teröründen kurtarmaz, kimseye demokrasi getirmez, kısacası; daha kötüsü olur, daha iyisi olmaz ezilenler açısından!..

Tüm ezilenler kardeştir. Düşmanı ve kurtuluşları ve mücadeleleri birdir.

Bu kurtuluş; işçi sınıfı önderliğinde halk yığınlarının ortak ve tek çatı altında, yani; birleşik bolşevik tipte devrimci, gerçek komünist bir partisinin yolgöstericiliği ve örgütlülüğündeki devrimle mümkündür.

Tüm temel sorunlar, ancak ve ancak bu temelde çözülebilir! Bu devrim, Demokratik Halk Devrimidir! Bu devrim, reform(cuk)larla, ya da kendiliğinden değil, halk yığınlarının silahlı mücadelesiyle mümkündür!

- YAŞASIN DEVRİM! YAŞASIN SOSYALİZM!
- KAHROLSUN TÜRK ŞOVENİZMİ!
- YAŞASIN HALKLARIN KARDEŞLİĞİ!
- YAŞASIN KÜRT ULUSUNUN AYRILIP AYRI DEVLET KURMA HAKKI!
- YAŞASIN TÜM MİLLİYETLERE TAM HAK EŞİTLİĞİ!
- KATLİAMLARA VE ZORAKİ GÖÇLERE KARŞI SESİNİ YÜKSELT!
- SEN BİR EZİLENSİN, SENİ EZEN İLE KENDİNİ AYNI SAFTA TUTMAYI REDDET! EZİLENLERİN SAFINDA BİR MÜCADELE CEPHESİ OLUŞTUR!
- FAŞİST TÜRK DEVLETİNE ÖLÜM!
- BIMRE FAŞİSTA DEVLETA TIRK!

Ağustos 1992

TKP/ML(BOLŞEVİK) ... PH

ANTİ-FAŞİST BİRLİK ÇAĞRISI

Aşağıda, BOLŞEVİK PARTİZAN yurtdışı taraftarları adına yapılan bir anti-faşist birlik çağrısını yayınlıyoruz. Bu bağlamda, burada önerilen birlik çağrısının öncelikle otonom ve devrimci gruplara yönelik bir çağrı olduğunu, amacının öncelikle bu gruplar arasında eylem birliğini sağlamak için yolu açmak olduğunu vurgulamak istiyoruz.

Kuşkusuz işçi sınıfı içinde ve arasında çalışma için burdaki temel düşünceler çıkış noktası alınarak, sendikalar vb. kuruluşlarda anti-faşist mücadele için de bir platform gereklidir.

Burda yurtdışı somutunda savunulan bu görüşler, görüşlerde savunulan temel anlayış açısından aynı zamanda ülkemizde de anti-faşist mücadelede eylem birliği için çıkış noktası olan görüşlerdir.

Irkçılık ve faşizme karşı mücadele her alanda yürütülmek zorundadır.

Ve her alanda temel çıkış noktaları birdir.

Bolşevikler bu görüşleri savunurken, yine yurtdışında kimi başka devrimci örgütler de kendi doğru bildikleri temelde "anti-ırkçı" mücadele yürütüyorlar. Anti-ırkçı mücadelenin devrimciler açısından nasıl yürütülmemesi gerektiğini gösteren bir eylem oldu geçen ay, yurtdışında: Irkçılığa karşı uzun yürüyüş.

Faşist Türk basınında bu yürüyüşten övgü ile söz edilmesi, aslında yürüyüşün temel yanlışlıklarından birine en iyi işaretti. Bu yanlış şu idi: Ağırlığını Türkiye'lilerin oluşturduğu ve Avrupa'da yapılan bir anti-ırkçı yürüyüşte, Türk ırkçılığı da doğrudan hedef alınmadı mı, Türk faşistleri ile buluşmak –kişi bunu istesin istemesin– mümkündür. Çünkü tüm ırkçılar da, ırkçılığın kendilerine karşı yönelmesine karşıdır! Yürüyüşün bir başka temel yanlışı da, yürüyüşün, bütünüyle reformist Avrupa Parlamentosu'ndan reform beklentisi içindeki tavrı idi. Bunları eleştiren Almanca bir bildirinin dağıtılması, yürüyüşçüleri çok kızdırdı.Bunlar bolşeviklerin ajitasyon-propagandasına engel olmak için kaba kuvvete başvurmaya kadar götürdüler işi! Aşağıda bu bağlamda bilgi veren bir okuyucu mektubunu da yayınlıyoruz.

BİRLİKTE GÜÇLÜ OLURUZ! BİRLEŞELİM! FAŞİST SALDIRILARI BİRLİKTE GERİ PÜSKÜRTELİM!

YABANCILARA, ilticacılara yönelen saldırıların ardı arkası kesilmiyor. Eski ve yeni naziler bir çok kişinin düşündüğünü açıkça söylüyor: *Almanya Almanlarındır! Almanya yabancılardan temizlenmelidir! Yabancılar defolun!*

Bugün çok revaçta olan bu şiarın pratiğe geçirilmesinde, özellikle ilticacılar kelimenin gerçek anlamında av hayvanı durumundadır. Gün geçmiyor ki, ilticacıların kaldığı evler saldırıya uğramasın! Bu saldırılarda nerde ise mükemmel işleyen bir işbölümü var.

Her renkten burjuva politikacıları yığınları kışkırtıyor: *"Çok fazla yabancı var!"* Her şeyden önce de *"çok fazla sahte ilticacı var". "Bir ilticacı akını"*, evet *"dev bir ilticacı dalgası Almanyayı tehdit ediyor"* vb. vb. diyorlar. *"Almanya bir göçmen ülkesi değildir"*, *"bu ilticacı akınına karşı birşeyler yapmak gerek"*, *"fakat bunun için Anayasanın 16. maddesini mutlaka değiştirmek, ona ekler yapmak gerek"* vs. vs. diyorlar.

Demagojik biçimde güya bu "ilticacı akını" tarafından tehdit edilen zenginlik konusunda duyulan korku körükleniyor. Her renkten burjuva politikacılarının güya hiç de yabancı düşmanı olmayan ve soruna sözde çok ayırımcı yaklaşan bu kışkırtıcı şiarları, daha sonra eski ve yeni nazi örgütleri tarafından bir çok "normal vatandaş"ın anlayacağı ve anladığı dilde açık ve kesin bir şekilde formüle ediliyor: *"Yabancılar defolun!"*

İyi örgütlenmiş, devletin göz yumduğu, evet hatta devletçe desteklenen nazi çeteleri daha sonra işin kaba ve pis kesimini üzerleniyor: Yabancılara vahşi saldırılar düzenleniyor; yabancıların oturduğu evler, ilticacı yurtları kundaklanıyor. Değişik bir deri rengine, değişik bir dile, milliyete, kültüre vs. sahip olmaktan; safkan Alman değil de yabancı olmaktan başka bir "suçu" olmayan insanlar sokak ortasında saldırıya uğruyor, ölesiye dövülüyor ve evet herkesin gözü önünde öldürülebiliyor da!

Münih'deki karşı zirve eylemleri; Rostock'daki anti-ırkçı, anti-faşist gösteri örneklerinde görüldüğü gibi, sol bir eylem sözkonusu olduğunda "şahin" olan ve terör estiren Alman polisi, yabancılara karşı faşist saldırılar söz konusu olduğunda sistematik bir biçimde "geç" kalıyor!

Faşist çetelerin nefret ve saldırı hedeflerinin çevresinde oturanların her geçen gün artan bir kesimi, bu çetelerin eylemlerini açıkça destekliyor. Bu eylemlere karşı olanların önemli bir bölümü ise, müdahale etmektense, çenesini tutmayı yeğliyor. Her eylem ertesinde politikacı hanımlar ve beyler gözlerinde timsah gözyaşları yine sahneye çıkıyorlar. Bu eylemlerden çok üzüntü duyduklarını açıklıyorlar.

Üzülmelerinin nedeni yabancıların cangüvenliklerinin bile kalmaması vb. değil! Hayır! *"Almanya'nın dünyadaki itibarının yara alması"*na üzüldüklerini açıklıyorlar! Bu açıklamanın hemen ardına şunu ekliyorlar: *"...'deki bu son olaylar da göstermiştir ki, halk sahte ilticacıların kontrolsuz akınına tepki duymaktadır, ve bu yüzden de Anayasanın 16. maddesi artık mutlaka değiştirilmelidir! Tabii ayrıca polis, sınır koruma muhafızları vb. güvenlik kurumları da güçlendirilmelidir!"*

Gerçekte naziler ve onları alkışlayan seyircileri, politikacı hanım ve beylerin söylediklerini hayata geçirmekten başka bir şey yapmıyor: Birinciler konuşuyor ikinciler yapıyor! Gerçek kundakçılar, ateşi yakan ve körükleyenler, daha sonra hiç utanmadan itfaiyeci pozunda ortaya çıkıyorlar. Nazilerin eylemlerini de yabancılara karşı kışkırtmaları ve iç faşistleşmede ilerlemeyi gerekçelendirmek için kullanıyorlar. Bunu yaparken, açık nazilerden kendilerini lafta ayırmaya özen gösterip, kendilerinin *"katiyen yabancı düşmanı olmadıkları"*nı açıklamaktan yorulmuyorlar.

Onlar lafta katiyen(!!!) yabancılara karşı değildirler. Hayır! Karşı oldukları yalnızca *"iltica hakkının kötüye kullanılması"*dır! Onların bu tavırları ile verdikleri mesaj "aşağıda" gayet iyi anlaşılmakta ve doğrudan faşist saldırganların şu sözlerinde ifade bulmaktadır: "(Saldırıya uğrayanlar kastedilerek /BN) *Bunlar insan değil ki! Bakınız, her yere işeyip, sıçıyorlar. Biz yabancılara karşı değiliz! Ama bunlar insan değil, pislik!"* vb. Sürek avı daha sonra bir başka saat, bir başka gün, bir başka yerde sürüyor.

Anda en zayıf görünenler, ırkçı bir temelde "insan" kategorisinden çıkarılıp, *"insan değil"* zaten denilip (Hitler jargonunda buna *"düşük değerli insan"* deniliyordu), *"üstün ırktan, üstün insan"*ların(!!!) saldırısına terkediliyor.

(Almanya'da şu anda eski Doğu Bloku ülkelerinden göçmek zorunda kalan Roma ve Sinti'ler, açık faşistlerin en öndeki saldırı hedefidir. Fakat yalnızca açık faşistler değil, "normal vatandaş"ların küçük olmayan bir bölümü de, *"Alman normlarına uygun davranmayan"*(!) Sinti-Roma'lardan rahatsızlık duymaktadır. Böylece iğrenç şovenizm ve yabancılara duyulan nefret kendini en açık bir şekilde Sinti-Roma'lara karşı tavırda göstermektedir. Giderek anti-semit eylemler, Yahudi kurumlarına karşı saldırılar da artmakta, Alman faşizminin kırılmayan geleneği belgelenmektedir.)

Bugün kendini en açık bir şekilde, yanan ilticacı yurtları, ölüm tehditi altında oradan oraya sürülen ilticacıların durumunda gösteren dizginsiz şovenizm ve ırkçılık, her geçen gün halkın daha geniş kesimlerini etkisi altına almaktadır. Dizginsiz şovenizm, faşizmin en belirgin özelliklerinden biridir. Bugün Almanya'da faşizm, kendine yabancılara yönelik dizginsiz şovenist saldırılar üzerinden yol açmaktadır. Alman devleti bütün kurumları ile, en başta da politik partileri aracılığıyla, şovenizmi kışkırtmakta, faşist saldırı tugaylarının eylemlerini de iç faşistleşmeyi ilerletmek, daha fazla polis, daha fazla sınır koruma muhafızı, daha sert ceza yasaları vs. için bahane olarak kullanmaktadır.

Almanya'da faşizmin yalnızca örgütlü nazi çeteleri olduğunu sanmak, bu ikisini eşitlemek büyük bir yanılsamadır. Örgütlü nazi çeteleri, bugün Almanya'da gelişen faşizmin —en radikal ve saldırgan kesimi de olsa— yalnızca bir parçasıdır. İç faşistleşmede esas itici güç devletin kendisidir! Yabancılara duyulan nefretin, tam da şimdi bunca güçlü bir biçimde kendini göstermesi tesadüfi değildir.

Bunun bir mantığı vardır: Emperyalizmin mantığıdır bu! Sosyal-emperyalist kampın çökmesi ertesinde, emperyalist dünyanın eski "denge"si

bozulmuştur. Şimdi, emperyalist büyük güçler arasında, dünyada daha fazla iktidar ve etki sahibi olma konusunda acımasız bir dalaş yürümektedir. Onlar bir "yeni düzen" den sözediyorlar, ve bu "düzen"i de her an değişebilir ittifaklar içinde, "herkes, herkese karşı" bir savaşımla kurma faaliyeti içindeler.

Emperyalist devlerin bu savaşımı, bir de "dünya ekonomisi"nin kendini gösteren krizi şartlarında yürüyor. (Almanya'da buhranı arttırıcı bir faktör olarak, eski Alman Demokratik Cumhuriyetinin, Batı Almanya tarafından ilhak edilmesinin getirdiği geçici mali yük de buna ekleniyor.) Buhranın yükü ve emperyalistlerarası dünya hakimiyeti dalaşının yükleri emekçilerin sırtına yükleniyor, ve onların gerçek nedenleri sorması engellenmek isteniyor. Yabancılar, kitlelerin dikkatini gerçek sorunlardan kaydırmak için her zaman kullanılabilir manevra malzemesidir. Şovenizm ve yabancı düşmanlığı, her ülkenin emekçilerinin "kendi" egemen sınıfları ile birleşmesi, "kendi ulusu"nun sınıfları arasındaki "sınıf barışı"nın sağlanması için her zaman etkili olan bir zehirdir. Bugün yabancılara karşı sürek avına katılıp, *"Alman olduğu için mutlu"* olan (burada Alman ismini silip, yerine herhangi bir başka ulus ismi yazabilirsiniz), ya da Rostock'da olduğu gibi, içi insan dolu bir evin yakılmasını alkışlayanların, yarınki olası bir emperyalist "anavatan" savaşında, "kahraman asker" olarak cepheye sürülmesinin hiç bir zorluğu yoktur!

Her erkek ve kadın, bugün sözkonusu olanın, bir kaç bin örgütlü faşodan çok daha fazla ve önemli bir şey olduğunu kavramak zorundadır! Emperyalistlerin cephe gerisinde sükunete ihtiyacı vardır, ki dünya hegemonyası planlarını gerektiğinde dıştaki cephede askeri güç de kullanarak gerçekleştirebilsinler. İçte faşistleşmenin ilerletilmesinin mantığı budur işte!

Alman donanmasının Körfez Savaşı sırasında görev üstlenmiş olması, şimdi de Adriyatik'de —tabii "barış" görevi ile(!!!)— turlaması, herkesin gözünü açmalıdır. Her devrimci insan, evet kendine demokratım diyen her kişi bu gelişmeye karşı çıkmalıdır. Ve bunu bugün, burda, şimdi, hemen yapmalıdır. Yarın çok geç olabilir. Çünkü: *Faşizm, sermayenin emekçi yığınlara karşı en azgın saldırısıdır. Faşizm, dizginsiz şovenizm ve talan savaşıdır. Faşizm, azgın gericilik ve karşı-devrimdir.* Bugün faşizm, yabancılara karşı pogrom kışkırtmaları ve ırkçı saldırılar yoluyla ilerliyor. Birlikte bu saldırıları geri püskürtelim. Bütün milliyetlerden kadın, erkek hepimiz birlikte faşizme karşı koyalım! Birlikte faşizmin yolunu keselim!

NO PASARAN! GEÇİT YOK!

Biz Türkiye-Kuzey Kürdistanlı bolşevik kadın-erkek komünistler Almanya'da anti-faşist güçlerin bölünmüşlüğünden üzüntü duyuyoruz. Bu bölünmüşlük, değişik devrimci, otonom gruplarının faaliyetlerinin merkezi -ve bir çok halde de yerel- koordinasyon eksikliği, bizim hep faşistlerin saldırılarına karşı genelde geç ve zayıf olarak reaksiyon göstermemizi beraberinde getiriyor. İnsiyatif böylece hep saldıranda, faşo çetelerinde, devlette oluyor. Gözü kapalı, plansız eylemcilik ve intikam eylemleri de bu gerçeği değiştirmiyor. Biz, ancak saldırılar ertesi, yetersiz tavır koyan, savunmacı "itfaiye" rolünden kurtulmak zorundayız.

Almanya'da faşizme karşı mücadele —her yerde olduğu gibi -sürekli- saldırıdan saldırıya değil—, tüm devrimci güçleri kapsayan, merkezi ve yerel olarak iyi koordine edilmiş bir mücadele olmak zorundadır. Yalnızca tüm devrimci güçlerin birleştirilmesi temelinde, kitleler içinde ortak yürütülecek bir aydınlatma çalışması ve militan eylemle halkın çoğunluğunun beyin ve yürekleri kazanılabilir ve böylelikle faşist gelişme durdurulabilir.

Biz hareketin andaki durumunu, gelişmeler ve görevlerle karşılaştırıldığında, tek sözcükle sorumsuz buluyoruz. Biz bütün milliyetlerden tüm devrimci, otonom gruplara, ve otonom-devrimci lezbiyen-kadın gruplarına, FAŞİZME VE IRKÇILIĞA KARŞI, TÜM DEVRİMCİLERİN SÜREKLİ MERKEZİ VE YEREL EYLEM BİRLİKLERİni yaratmak için her çabayı göstermeleri çağrısını yapıyoruz.

Kafamızda ilk adım olarak var olan şey, merkezi ve yerel düzeyde KOORDİNASYON KOMİTELERİ'nin oluşturulmasıdır. Bunlar şimdi birbirinden bağımsız, ve çoğu halde habersiz çalışan grupların anti-faşist eylemlerini koordine etme görevine sahip olmalıdır. Anti-faşist grupların çok renkli ve sesliliğini yansıtan, hiç bir sansür tanımayan bir ORTAK GAZETE, hem aydınlatma çalışmasında, hem eylemlerin koordinasyonunda, hem de grup lar arasındaki tartışmanın derinleştirilmesinde iyi bir araç olabilir.

Biz yukarda bilinçli olarak devrimci, otonom grupların eylem birliğinden söz ettik. Tabii ki bundan yola çıkarak bize, anti-faşist mücadeleyi devrimcilerle sınırlamak istediğimiz, bunun sekter bir tavır olduğu vb. suçlamaları getirilebilir. Bununla ilgili olarak: Birincisi, biz anti-faşist mücadeleyi devrimcilerle sınırlamayı önermiyoruz. Önerdiğimiz, ilk adım olarak devrimci güçlerin bir araya toplanmasıdır. Çünkü birincisi, faşizme karşı mücadele ancak devrimci yürütüldüğünde —yani emperyalist dünya sisteminin tümüne, sermayeye karşı bir mücadele olarak yürütüldüğünde— tutarlıdır. Faşizm emperyalizmden ayrı ele alınamaz! Bu, Almanya somutunda, gerçek anti-faşist mücadelenin Alman devletine karşı mücadele olması gerektiği anlamına gelir. Ve ikincisi: Yalnızca devrimci güçlerin birleştirilmesi ile geniş emekçi kitlelere doğru bir temelde ulaşmak ve onları harekete geçirmek mümkündür. Daha örgütlü devrimci güçlerin eylem birliğinin bile sağlanamamış olduğu şartlarda, geniş yığınların eylem birliğinden söz etmek saçma olurdu.

Biz en başta devrimci güçlerin gerçek anti-faşist, yani devrimci bir temelde, sürekli eylem birliğinin sağlanmasını, bu mücadele için ortak çok uluslu yapılanmaların sağlanmasını istiyoruz. Biz eylemin birliğinden, eylem içinde her grubun tam bir propaganda-ajitasyon özgürlüğünden yanayız.

Faşizmin belirli görüntülerine karşı mücadele etmek isteyen reformist güçlerle ilgili olarak; biz, bu güçlerle eylem birliklerinin tek tek konularda ve çok sınırlı olarak mümkün olduğunu; bunda fakat eylem içinde reformist örgütlerin sistem içi çizgisinin teşhir imkanlarının garanti altına alınmış olması gerektiğini düşünüyoruz. Burada da tam bir ajitasyon-propaganda özgürlüğü, olmazsa olmaz önşarttır.

Almanya'da faşizme karşı güncel mücadelede ilticacılara ve yabancılara yönelik pogrom kışkırtmalarına ve saldırılara karşı, ve giderek artan ölçüde anti-semit saldırılara karşı mücadele önplana çıkmaktadır. Bugün faşizmin ilerleceği mi, yoksa geri mi püskürtüleceği, bu noktada belirlenecektir. Görüşümüze göre, ilticacılara yö-

nelen pogrom kışkırtmaları ve saldırılar bağlamında doğru talepler şunlardır:

• "SINIRLAR AÇILSIN!"
• "HERKESE BURADA KALMA HAKKI!"
• "HERKESE EŞİT HAK!"

Biz, temeli Batı Avrupa'nın zenginliğinin korunması olan; son dönemde artan saldırıların nedeninin *"kontrolsuz ilticacı akınının"* dayanılmazlığı olduğu, yani sonuç olarak *"ilticacıların kendilerinin suçlu olduğu"* düşüncelerine dayanan her türlü çözüm önerisini kökten red ediyoruz. Örneğin böyle bir öneri, her ülkeden ne kadar göçmen alınacağını yasa içinde baştan belirlemeyi öngören yeni bir "Göçmen Yasası" önerisidir. Bu gibi önerilerin temeli, anayasayı bu noktada değiştirme önerisinin, ya da "Yabancılar defolun!" parolasının temeli ile özde birdir. Açık faşistler de nihayet kendilerinin tüm yabancılara karşı olmadığını, yalnızca(!) belli yabancılara karşı olduklarını söylüyorlar! Her ülke için göçmen kotası belirlemeyi çözüm olarak önerenler de, yalnızca(!) belli yabancılara karşı! Kota dışında kalan yabancılara!!! Bu, kabaca gizlenmiş "üstün insan" anlayışının pratik yansımasından başka bir şey değildir.

Yabancı düşmanlığının ancak en kaba biçimlerine karşı mücadeleye hazır olanlar; ve bu mücadeleyi de daha kibar yabancı düşmanı programlar temelinde yürütmek isteyenler, ya tarihten hiçbir şey öğrenmemişlerdir, ya da sistemin bilinçli savunucularıdırlar.

EMPERYALİZME, FAŞİZME, PEDERŞAHİLİĞE, GERİCİLİĞE VE SERMAYEYE KARŞI: ULUSLARARASI DEVRİMCİ MÜCADELE!

15 Eylül 1992

BOLŞEVİK PARTİZAN
(Yurtdışı Taraftarları)

Yurtdışında gerçekleşen bir 12 Eylül eylemi üzerine notlar...

12 Eylül'ün 12. yıldönümünde, Almanya'nın Köln kentinde bir gösteri yürüyüşü düzenlendi. Bu yürüyüşü düzenleyen; Devrimci Sol Güçler Avrupa, KAWA-Avrupa, TKP/ML, TDKP-YDÖ, TKP/ML Hareketi-YDK, Ekim-YDK, TKP-Kıvılcım, TİKB Taraftarları, PRK-(Rızgari)Avrupa örgüt temsilcileri eylem öncesi biraraya geldiler. Yapılan iki eylembirliği görüşmelerinden sonra, bazı örgütlerin isteği üzerine biz bolşeviklere de haber verildi.

Bunun üzerine biz de 3. eylem birliği görüşmesine katıldık. Bu toplantıda Dev-Sol temsilcisi, Bolşevik Partizan ile olan problemlerinden dolayı, kendilerinin Bolşevik Partizan ile eylem birliği yapmayacaklarını, Bolşevik Partizan'ın MİT, Sosyalist Parti ve Doğu Perinçek ile özde bir farkının olmadığını vs. belirterek, ya Dev-Sol, ya da Bolşevik Partizan ikilemi koyarak, diğer örgüt temsilcilerinin tercih yapmalarını istedi.

Bizim temsilcimiz bunun üzerine Dev-Sol temsilcisinin bu ithamının ispatlanmaya muhtaç ağır bir itham olduğunu, orada bulunan örgüt temsilcilerinin buna kesinlikle tavır takınmalarını talep etti. Bunun üzerine yalnızca TDKP-YDÖ adına konuşan temsilci, Dev-Sol'un Bolşevik Partizan'a MİT suçlamasını ispatlaması gerektiğini, bunu ispatlaması koşullarında kendilerinin de Bolşevik Partizan'a tavır takınacaklarını, aksi taktirde bu tür ispatsız suçlamaların doğru olmadığını belirterek suçlamayı geri çevirdi. Ama kendilerinin tercihinin büyük ve mücadeleci örgütlerden yana olduğunu belirtti.

Diğer örgüt temsilcileri, tavır takınmaları talebimiz karşısında tavırları, "bu sorunun Bolşevik Partizan ile Dev-Sol arasında bir sorun olduğu", "onların tartışarak bu sorunu çözmeleri" gerektiği temelinde olmuştur. Bu örgütlerden TDKP-YDÖ, TKP/ML ve TKP/ML Hareketi, yurtdışı temsilcileri kendilerinin "büyük" ve "mücadele" eden örgütlerden yana tercih yapacaklarını, bu temelde de tercihlerinin Dev-Sol olduğunu belirttiler. Aynı zamanda bütün bu örgütler, "Bolşevik Partizan'ın tavrını zaten mahkum ettiklerini" belirtmeyi de ihmal etmediler.

Bunlar daha sonra ortak çıkaracakları bildiriye son şeklini vermek üzere tartışmaya geçmeden, bizim temsilcimiz, bunların bu oportünist ve faydacı tavırlarını teşhir ederek toplantıyı terk etti.

Eylem öncesi, oportünistlerin bir bildiri ve afişleri kamuoyuna yayınlandı. Yayınlanan bildiriye ilişkin olarak, biz burada tek tek noktaları eleştirmeyeceğiz. Bizim dikkat çekmek istediğimiz en önemli nokta, Kürdistan'da 1984 15 Ağustos'undan buyana giderek şiddetlenen ve Kürt ulusundan emekçilerin önemli bir bölümünün de desteğini alarak gelişen, PKK önderliğindeki bu savaştan tek laf edilmemesidir.

Bugün faşist TC ile PKK önderliğinde gelişen bu savaşta, PKK'nın yanında olduğumuzu açık ve net bir şekilde –PKK'nın milliyetçi konumunu eleştirerek– belirtmeden, genel olarak Kürdistan'daki "görülmemiş vahşetten" bahsetmek sosyal şoven bir tavırdır.

Bu bildiriye imzasını atan örgütler, aynı zamanda "komünist" olma iddiasında olan örgütlerdir. Bu bildiride Kürt ulusunun özgürce ayrılma hakkı, yani ayrı devlet kurma hakkı konusunda tek laf etmemeleri, bildiride yalnız şiarlar bölümünde "Yaşasın UKKTH!" dan bahsetmeleri, oportünist bir uzlaşmanın örneğidir.

Bunların çıkarttıkları afişte de yalnız Türkiye'den bahsedilmesi, Kürdistan'ın "unutulması" da tesadüf mü acaba? Özellikle KAWA gibi Kürt milliyetçisi bir örgütün böyle bir bildiri ve afişin altına imza atması, sosyal-şovenizm ile milliyetçiliğin nasıl uzlaştığının iyi bir göstergesidir.

Oportünistlerin yalnız bildiri ve afişlerine değil, pratik alanda yürüyüşe de damgasını vuran, milliyetçilikti.

Miting alanı ve yürüyüş kolunda sloganlar hemen hemen Türkçe atılıyordu. Atılan sloganlarda grupçu anlayışlar önplanda idi. Bu kendisini sık sık *"Yaşasın partimiz ...!"* şeklinde gösteriyordu. Bizler yürüyüş ve miting esnasında bildiri dağıtırken, bir dizi Alman, atılan sloganlar ve taşınan pankartlardan birşey anlamadıklarını, yürüyüşün amacının ne olduğunu bize soruyordu.

Biz bolşevikler bu eylemde Alman-ca-Türkçe bildirilerimizi dağıtarak ve yayınlarımızı satarak, geniş bir propaganda-ajitasyon yaptık.

BOLŞEVİK PARTİZAN
(Yurtdışı)

Hoyerswerda, Saarlouis... ve şimdi Rostock!

GÖÇMENLERE KARŞI FAŞİST TERÖR SÜRÜYOR!

Alman devleti katliam kışkırtıcılığı yapıyor!

Ağustos 1992, Rostock... Haftalardır Rostock'da bulunan (Mecklenburg-Vorpommern eyaleti) merkezi mülteci yurduna karşı katliam kampanyası yürütülüyor. Güya "mültecilerin pisliği"nden şikayetçi olan; bölgede oturanlardan yerel politikacılara ve faşist-nazi örgütlerine kadar herkes "ilticacı yığını"na karşı kışkırtma kampanyası sürdürüyor. Cumartesi gününden itibaren göçmenlerle hesaplaşma başlatıldı. Çeşitli şehirlerden gelen faşistler, sonunda saldırıya geçti ve ilticacı yurduna molotof-kokteyli, taş, vb. yağdırıldı.

Binlerce Rostocklu kadın ve erkek seyirci, göçmen yurdunun önünde toplanarak faşistleri destekleyen sloganlar atmaya başladılar. Göçmenler alçakça saldırılara maruz kaldılar ve hayvan gibi sokaklardan sürüldüler. 24 Ağustos'u 25'e bağlayan gece, göçmen yurdu faşistlerin saldırısına serbest bırakıldı. Akşam polisler yurdun önünden tamamen geri çekildiler. Bunu fırsat bilen sivil faşistler yurda saldırdılar, kundakladılar, kapılarını kırdılar. Polis tüm bunlara seyirci kaldı. Yurt kundaklandıktan ancak iki saat sonra itfaiye olay yerine geldi. Yangın sırasında içerde halen 100'ün üzerinde Vietnamlı ve 40 civarında başka insanlar bulunmaktaydılar. Polisler bunu bildikleri halde, faşistlerin işini bitirmesini mi beklediler? Tesadüf sonucunda yangın sırasında içerde hapis kalan insanlar kendilerini kurtarabildiler.

Bu olaylar ilk başta ve yalnızca faşist örgütlerin eseri değildir. Bunlar, Alman emperyalist devletinin göçmen politikasının sonucudur. Bu devletin İçişleri Bakanı Bay Seiters 24.8 ve 25.8 tarihinde yaptığı konuşmalarda bir kez olsun bile olayın kurbanlarından bahsetmedi, timsah gözyaşları dökmeyi bile gereksiz gördü ve aynı şekilde faşist örgütlere karşı tek kelime etmedi. Hayır, onun problemi şudur: *"Ezici çoğunluğu ile Almanlar yabancı dostudurlar. Eğer çabuk davranmazsak fakat bu resim dünyada yıpranacaktır."* Bunun anlamı, Almanların Almanya yabancılardan mümkün olduğunca temizlendiğinde yabancı dostu olabilecekleridir. Bu, "iltica akınına", "sahte ilticacılara" karşı iğrenç basın kampanyasının, politikacı kışkırtmasının gelişen ürünüdür. Göçmenlere karşı kışkırtma CDU, SPD ve "göçmen kotası" konulmasını savunan Yeşilciler tarafından yürütülmektedir. Bu türden saldırıları ve düşmanlıkları kışkırtan, ilticacı yasasını değiştirmek için elinde araç olarak kullanmak isteyen devletin kendisidir. Amaç; İkinci Dünya Savaşı'nda Alman faşizminin yenilmesi sonucunda bir taviz olan *"siyasi takip altında bulunanlar iltica hakkından yararlanırlar"* şeklindeki anayasanın artık-demokrasi ve sıkıcı geçmiş ile hesaplaşılmasıdır.

Almanya yeniden, *"Alman niteliği dünyayı düzeltsin"* parolasını gerçekleştirmenin, Federal Ordu'yu *"kriz bölgelerine"* göndermenin, yani Irak savaşında olduğu gibi, Birleşmiş Milletler adına emperyalist saldırı hareketlerine katılma yönünde ilerliyor. Bunlar Alman emperyalizminin hedefleri. İşte bu çerçeve içerisine iltica hakkının keskinleştirilmesi yerleştiriliyor. Bu devletin Rostock ve diğer alanlarda nasıl katliam kışkırtıcılığını bilinçli olarak gözönüne aldığını yalnızca şu karşılaştırma bile göstermektedir:

Temmuz 1992, Münih... 9000 Polis, Vurucu Güçler, Federal Sınır Koruma Birlikleri, Dünya Ekonomik Zirvesi sırasında Bavyera'nın başkentini tam bir kuşatma altına alırlar. Karşı yürüyüş ve karşı kongre yapmak isteyen 20 binin üzerinde kadın ve erkek anti-emperyalist baştan aşağı aranır. Hiç kimse arama yapılmadan şehre sokulmaz. Yürüyüş polis kordonu altına alınır ve daha küçük bir yürüyüşte kadın ve erkek yürüyüşçüler polis çemberine alınır, yürüyüş kordonundan zorla alınan insanlar yerlere atılır ve polis copları ile dövülür. Karşı kongre yasaklanır, sürekli polis kontrolü altında yedek toplantılar düzenlenebilir. Bu tüm anti-faşist ve anti-emperyalist kadın ve erkeklere karşı devlet terörüdür. Böylece büyük Alman politikasına uymayanlar susturulmak istenmektedir. Münih'te böyle polis devleti hakimdi! Ya Rostock'da???

Olaylar başladığında Rostock'a ancak 280 Sınır Koruma Birliği polisi çağrılır, faşistlerin mülteci yurduna tam saldırdıkları anda polisler 1,5–2 saat süren nöbet değişimi yaparlar. Bundan daha açık katliam destekçiliği de olamaz. Faşistleşme bu devletten gelmektedir ve sivil faşistler bu sürecin uysal yardımcı güçleridirler. Tüm gerçek budur...

Tüm milliyetlerden kadın ve erkek anti-faşistler, devrimciler, demokratlar, komünistler, artık *"Faşizmin başlangıcına karşı kendini savun!"* sloganı ile hareket edilemez, Alman devleti içfaşistleşmenin başlangıç adımlarını çoktan attı ve "daha büyük" hedeflere doğru ilerliyor. Bizler tüm gücümüzle bu gelişmenin karşısına dikilmeli, işletmelerde, okullarda, tüm çalışma ve yaşam alanlarında anti-faşist savaşımda birleşmeli ve tüm gücümüzle merkezi sloganları öne sürmeliyiz:

HERKESE KALMA HAKKI!

YABANCILAR KANUNU KALDIRILSIN!

FAŞİST NAZİ ÖRGÜTLERİNE KARŞI SAVAŞIM!

DEVLET ELİYLE YÜRÜTÜLEN FAŞİSTLEŞMEYE KARŞI SAVAŞIM!

ANTİ-FAŞİST BİR SAVAŞIM İÇİN ETKİLİ BİR ÖZKORUMAYI YARATMALIYIZ!

Şimdi savaşıma atılmayan, yarın geç kalmış olacaktır. Kimse ilerde böyle olacağını bilemedim, göremedim diyemez. Gün mücadele günüdür. Bugün ilticacılar, yarın tüm yabancılara, öbür gün Yahudilere ve sonra homoseksüellere, lezbiyenlere... tüm devrimci insanlara, anti-faşistlere, komünistlere sıra gelecektir. Tarih bunu gösteriyor. 4. Alman imparatorluğuna hayır!

Biz, Türkiye-Kuzey Kürdistanlı komünistler, burada tüm milliyetlerden kadın ve erkek anti-faşistler ve devrimcilerle birlikte mücadele yürüteceğiz. Bizler "kendi" egemenlerimizin ırkçılığına, faşizmine karşı mücadeleyi bir an bile elden bırakmadan, enternasyonalist devrimci kardeşliğin sağlam temellere dayanması için savaşıyoruz. Biz anti-faşist savaşımı, Alman emperyalist devlet politikasının reformlarla ve iyileştirmelerle temelden değiştirilemeyeceği bilinciyle bu mücadeleyi yürütüyoruz. Yalnızca, bu devletin temellerinin şiddete dayalı olarak parçalanması, tüm sömürülen ve ezilenleri kurtaracak gerçek sosyalist bir devletin kurulmasını olanaklı hale getirebilir. Gün mücadele günüdür!

Omuz omuza anti-faşist mücadeleyi yürütelim!

25.08.1992

BOLŞEVİK PARTİZAN

HAYATIN HER ALANINDA BOLŞEVİZMİN BAYRAĞINI YÜKSEKLERDE TUTALIM!

Almanya'nın Düsseldorf şehrinde MLPD'nin (Almanya Marksist-Leninist Partisi) onuncu yıldönümü 20 Haziran 1992 tarihlerinde kutlandı. Bu kutlamalara, gençlik örgütü ve yabancı ülkelerden gelen kardeş partilerinin katılımı yanında Türkiye'den de bir mesaj ile "birleşik" TKP/ML katıldı. Kısa bir süre sonra toplantının gündeminde yeralan konular üzerine partili yoldaşları tarafından görüşler belirtildi. Bolşeviklerin masası dışında, Türkiye-Kuzey Kürdistanlı örgütlerden TDKP taraftarları sadece yemek masası açmışlardı, burada bir de PKK taraftarlarının masası vardı. Örgütümüzün çıkarmış olduğu Almanca yayınlara çok ilgi vardı. Bizim ile konuşmaya ve tartışmaya gelen insanlar, geçmişte bize karşı olan kötü tavırlarını sanki bir anda unutmuş gibiydiler, çünkü tavırları çok olumluydu. Masa açmaya gittiğimizde, bize nereye açmamızı uygun gördüğümüzü ve kendilerinin masayı getireceklerini söylüyorlardı. Mao Zedung ile ilgili çıkarmış olduğumuz broşüre ilgi oldukça yüksekti. Bazıları da Mao'nun klasik olarak değerlendirilmesinin kendileri için sorun olduğunu söylüyor, adeta bizlere dert yanıyorlardı. Bizlere sürekli TKP/ML(BOLŞEVİK)'in programının Almanca olup olmadığını soruyorlar ve kendilerine kısa bir zamanda ulaştırılmasını söylüyorlardı. Diğer bir önemli sorun olarak, ulusal sorunda Kürt meselesinde doğru yaklaştığımızı söylememize rağmen, bugüne kadar çıkan Almanca yazılarımızın yeterli olmadığı kanısındalar.

Bütün yoldaşların devrimci gördüğümüz örgütlerin organize etmiş oldukları toplantılara gitmeleri, buralarda örgütlü bir şekilde propaganda yürütüp, tartışmalara katılmaları gerekmektedir. Örgütümüzün elinde bulunan sosyalizm bayrağını hayatın her alanında aktif bir şekilde heryere dikmeye hazır olunmalıdır. Mücadele bizi beklemektedir.

Bu toplantıda, 100 adet "G7 Dünya Ekonomi Zirvesi"ni protesto için çağrı bildirisi dağıtılmış ve toplam 36 Almanca broşür satılmıştır.

Daha aktif bir mücadele için ileri!

18.09.1992

Almanya'dan

bir Bolşevik Partizan okuyucusu

"STRASBURG UZUN YÜRÜYÜŞÜ" ÜZERİNE!

Bu yürüyüşün Kuzey Ren Vestfalya'daki (NRW), Hamm, Dortmund ve Köln şehirlerindeki gösterilerine katılarak bildiri ve yayınlarımızın dağıtımını yaptık. Hamm yürüyüşünün sonlarına doğru, yürüyüş platformlarını eleştiren Almanca (Türkçesi yoktu) bildirimizin dağıtılması yasaklandı. Buna karşı çıkan yoldaşımızın dinine imanına küfrettikten sonra, elinde kalan bir kaç bildiriyi de almak istediler. Buna karşı çıkan yoldaş, bu bir kaç bildiriyi de küfür ve tehditler altında dağıtıp bitirdi. Dortmund'taki yürüyüşte bildirimizi dağıtan arkadaşlara belirli bir süre sonra müdahale ederek, onları eleştiren bildirinin dağıtılamayacağını, diğer bildiri ve yayınların ise dağıtılabileceğini söylediler. Gerekçe olarak da, bu bildiriyle eylemin birliğini bozduğumuzu, destek yerine provakasyon yaptığımızı vs. anlattılar. Yaptıklarının doğru olmadığını, eleştiriyi devrimcilerin destek olarak görmesi gerektiğini, tavırlarının hakim sınıfların sansürüne benzediğini söyleyen yoldaşlarımıza, her türlü metoda başvurarak bunu engelleyeceklerini, bunun komite kararı olduğunu söylediler. Kimisi itekliyor, kimisi eldeki bildirileri almak istiyor, kimi hakaret ve küfür ediyordu.

Duisburg ve Köln'de ise saldırılarını son haddine ulaştıran bu insanlar, (herhalde katılımın azlığından olsa gerek) yoldaşlarımıza fiili olarak saldırdılar. Yoldaşlarımızı hırpalayıp, boğazlarını sıkmalar, elde varolan bildirileri almalara kadar vadırıp, ağız dolusu küfürler, bunların "devrimci" eyleminin parçası idi. El koydukları bildiriler ise, eylem birliği için hazırlanmış olan çağrı bildirileriydi. Onları talep eden yoldaşlarımıza ağız dolusu küfürle cevap verdiler. Katılım, Duisburg'da 180-200 ve Köln'de 60-70 kişi civarında idi.

Bu eylemde de görüldüğü gibi, oportünist ve küçük-burjuva grupları, gelen eleştiri karşısında hemen paniğe kapılıp saldırıya geçmektedirler. Bu konularda çok dikkatli, hazırlıklı ve uyanık olmalıyız.

Bolşevizm yenecektir!

30.09.1992, Bir Bolşevik Partizan okuru

KAWA'NIN DÜZENLEDİĞİ "TÜRK SOLUNUN ÇIKMAZI VE KÜRT GERÇEĞİ" KONULU TOPLANTI ÜZERİNE...

"Türk solunun çıkmazı ve Kürt gerçeği" adı altında KAWA'nın Dortmund şehrinde yaptığı toplantısına katıldık. 60-70 kişinin katıldığı bu toplantıda masa açtık, propaganda yaptık ve milli mesele konusunda görüşlerimizi savunduk.

Konuşmacıların her ikisi de onların deyimiyle, *"Türk solundan, Kürt gerçeğini görerek"* KAWA'ya katıldıklarını belirtip, geçmiş dönemleri hakkında özeleştiri verdiler. Biz ve KAWA'cılardan başka, TİKB, Devrimci İşçi, Partizan, HK ve DHB'den arkadaşlar da vardılar. HK'dan ve DHB'den arkadaşlar söz hakkını kullanmadılar. Diğerleri ise söz alarak görüş belirttiler. Kürdistan tarihini çeşitli dönemlere ayırarak, en son gelinen yere kadar getirdiler. Tabii ki onların deyimiyle "Türk solu"ndan milli mesele konusunda ciddi hiç bir şey getirilmediğini, varolan gerçeğin görülmediğini, İbrahim Kaypakkaya'nın da bu konuda yanlışları olduğunu iddia ederek ve İbrahim'i tahrif ederek verdiler. Bolşevik Partizan adına konuşan yoldaş ve diğer konuşmacı yoldaşlar, tahrif edilen alıntıyı bütünlük içinde okuyarak, onların tahrifat yaptıklarını, Bolşeviklerin de gelinen yerde 4. Kongre kararı olarak da bu durumu daha da ileri götürdüklerini genişçe anlattılar. İbrahim'i ve bizim son görüşlerimizi nasıl değerlendirdiklerini sorduk. İbrahim'i komünist bir kişi olarak gördüklerini, bizim 4. Kongre'deki gelinen yeri de bilmediklerini söylediler. Onlardan biri, bizim Barzani ve Talabani'yi eleştiren Almanca bildirimizden pasajlar okuyarak, Kürt yurtseverlerini karaladığımızı iddia etti. Yayınlarımıza ilgi oldukça azdı. Partizan adına konuşan kişi ise, İbrahim'i sadece kendilerinin savunabileceklerini, diğerlerinin hakları olmadıklarını, bunun engellenmesi gerektiğini ve en çok şehidi onların verdiklerini belirtti. Tabii ki İbrahim Kaypakkaya'nın milli mesele konusundaki görüşlerinden söz etmeden ve gelen suçlamaların hiç birine tavır takınmadan da yerine oturdu.

Bolşevik selamlar.

25.09.1992

Almanya'dan

bir Bolşevik Partizan okuru

"Kızıl Sendikalar Enternasyonali"nin (KSE) deneyim ve derslerinden öğrenelim!
– X –

17 Mart-3 Nisan 1928 tarihleri arasında toplanan Kızıl Sendikalar Enternasyonali Dördüncü Kongresi, dünya kapitalizminin şiddetlenen çelişkilerine ve keskinleşen sınıf savaşımlarına çok yönlü pratik ve siyasi cevaplar vermeyi amaçlıyordu. Bu nedenle geleceğe ışık tutmak amacıyla, Dördüncü Kongrede, uluslararası sendikal hareketin deneyimlerinin tespiti ve genelleştirilmesi görevi özel bir yer tuttu.

KIZIL SENDİKALAR ENTERNASYONALİ DÖRDÜNCÜ KONGRESİ

1920'li yılların ikinci yarısına doğru ilerlendiğinde, dünya kapitalizminin 20'li yılların ilk yarısında yaşadığı geçici istikrar evresi kapanmakta, yerini kapitalist ekonominin çelişkilerinin ve sınıf savaşımının sertleşmesine terketmekteydi.

17 Mart-3 Nisan 1928 tarihleri arasında toplanan Kızıl Sendikalar Enternasyonali Dördüncü Kongresi, dünya kapitalizminin şiddetlenen çelişkilerine ve keskinleşen sınıf savaşımlarına çok yönlü pratik ve siyasi cevaplar vermeyi amaçlıyordu. Bu nedenle geleceğe ışık tutmak amacıyla, Dördüncü Kongrede, uluslararası sendikal hareketin deneyimlerinin tespiti ve genelleştirilmesi görevi özel bir yer tuttu. Bu görev somut koşullardan, çeşitli ülkelerdeki sınıf mücadelesinin taleplerinden ve perspektiflerinden bağımsız olarak değil, bunlarla bir bütünlük ve özsel bir bağımlılık içerisinde ele alındı. Bütün kararların dikkatinin merkezinde, "yığınlara" sloganının nasıl doğru olarak uygulanacağı ve işçi sınıfının çoğunluğunun nasıl sosyalizm davasına kazanılacağı noktası durmaktaydı.

"Yığınlara" sloganının doğru olarak uygulanmasının önünde engel teşkil eden bir çok temel ve yer yer de her bir ülke somutunda ortaya çıkan hata ve zayıflıkların ele alınması ve bunların en kısa zamanda giderilmesi için çözüm yollarının gösterilmesi Dördüncü Kongrenin önemli bir yanını teşkil etti.

Kararların incelemesine geçmeden önce Kongrede sonuçlanan karar maddelerini ve çağrıları aktaralım:

1.) Yürütme Kurulu'nun Raporu Üzerine Sonuç,

2.) Sonuçlar ve Enternasyonal Sendika Hareketinin Yakın Görevleri,

3.) Sömürge ve Yarı-sömürgelerde Sendika Hareketi,

4.) Faşizme ve Sarı Birliklere Karşı Savaşım Tedbirleri,

5.) Örgütsel Sorunlar,

6.) İşçi Gençliğin Sendikalara Çekilmesi,

7.) Kadın İşçiler Arasında Çalışma,

8.) Tarım ve Orman İşçileri Arasında Çalışma Üzerine,

9.) İngiliz Azınlık Hareketinin Görevleri,

10.) Almanya'da Kızıl Sendikalar Enternasyonali Taraftarlarının Görevleri,

11.) Hollanda'da Kızıl Sendikalar Enternasyonali Taraftarlarının Görevleri,

12.) Hindistan Sendika Hareketi Üzerine,

13.) İrlanda Sendika Hareketinin Sol Kanadı ve İrlandalı İşçi Birliğinin Yakın Görevleri Üzerine,

14.) Çin Sendika Hareketi İçin Eylem Programı,

15.) Kuzey Amerika Birleşik Devletleri'nde Kızıl Sendikalar Enternasyonali Taraftarlarının Görevleri,

16.) Genel Emek Birlikleri Konfederasyonu'nun (CGTU, Fransa) Dolaysız Görevleri,

17.) Fransa'da Kollektif Anlaşmalar Üzerine,

18.) Çekoslovakya'da Devrimci Sendika Hareketinin Görevleri,

19.) Çok Yönlü Sosyal Yasa İçin Savaşım,

20.) Kapitalist Rasyonalizme Karşı Savaşım,

21.) Zorunlu Uzlaşma Sistemi Üzerine,

22.) Ülke İçine ve Dışına Göç,

23.) Sosyo-Ekonomik Sorunların İncelenmesi Üzerine,

24.) İşçi Kooperatifleri ve Sendikalar,

25.) Sendikaların Kültür ve Eğitim Çalışması Üzerine,

26.) Sendika Basını Üzerine,

27.) Enternasyonal İşçi Spor Hareketi Üzerine,

28.) Zenci İşçilerin Konferansı Üzerine,

29.) Enternasyonal Kızıl Yardımın Desteklenmesi Üzerine,

30.) Kızıl Sendikalar Enternasyonali Tüzüğünün VII. ve VIII. Paragraflarının Değiştirilmesi,

31.) Beşinci Kongrenin Toplanması Üzerine.

ÇAĞRILAR:

1.) SSCB'nin İşçi ve Köylülerine,

2.) Çin Emekçi Yığınlarının Savunulması Üzerine,

3.) Hindistan İşçi Sınıfı ve Sendikalarına,

4.) Beyaz Teröre Karşı - Faşist Gericiliğe Karşı,

5.) Emperyalistler Yeni Bir Savaş Hazırlıyorlar.

Üçüncü Kongre tarafından seçilen Yürütme Kurulu'nun raporu onaylanır, faaliyetinin genelde doğru ve Üçüncü Kongre kararlarına uygun olduğu belirtilir ama aynı zamanda şu eksiklikler sayılır:

"1.) Yürütme Kurulu ile üye örgütler arasında, özellikle de tek tek ülkelerin örgütleri arasında yetersiz bağ.

2.) Yürütme kurulu olaylara yeterli çabuklukta tavır takınmamaktadır.

3.) Sürekli bir direktif organının eksikliği, grev zamanlarında tam planlı olmayan destek ve bir dayanışma fonunun eksikliği.

4.) Enternasyonal Propaganda Ko-

mitelerinin faaliyetinin sağlamlaştırılması ve gelişimi alanında yetersiz çalışma."

("Kızıl Sendikalar Enternasyonali Dördüncü Kongresi Kararları, Sonuçları ve Çağrıları", sayfa 9, Kızıl Sendikalar Enternasyonali Yayınevi, Moskova 1928, Almanca)

Bu tespit edilen en önemli eksiklikler ve hatalar başta gelmek üzere, ortaya çıkan ve çıkacak olan diğer eksiklik ve hataların aşılması direktifi Kongre tarafından yeni seçilecek Yürütme Kurulu'na verilir.

"Sonuçlar ve Enternasyonal Sendikal Hareketin Yakın Görevleri" başlıklı karar toplam 19 altbölümden oluşmaktadır ve altbölümlerden bir çoğu, yeniden özel gündem maddesi olarak ele alınmıştır.

Kararın başında uluslararası iktisadi durum üzerine belirlemeler yapılır; emperyalist ülkelerin hızla bir krize doğru gittiği, emperyalist büyük güçler arasındaki (özellikle yeni ve hızla büyüyen ABD ile İngiltere arasındaki) rekabet savaşımının keskinleşmekte olduğu, buna paralel olarak emperyalist büyük güçlerin bir yandan proletaryaya karşı saldırılarını artırdıkları, diğer yandan da birbirlerine karşı da silahlanmaya ve yeni askeri bloklar kurmaya hız verdikleri açıklanır.

Sermayenin, işçi sınıfına karşı iktisadi-politik saldırısı, bir yandan işçi sınıfının maddi ve manevi yaşam şartlarını hızla düşürme ve kapitalist rasyonalizm aracılığı ile sömürüyü artırma şeklinde yürütülürken, diğer yandan da uluslararası işçi sınıfının anavatanı SSCB'ye karşı savaş hazırlıklarının her alanda yoğunlaştırılması olarak da yürütülür. Tüm yeteneğini burjuvazinin hizmetine sunmuş uluslararası işçi aristokrasisi ve onun Amsterdam Enternasyonali, kendi emperyalist devletlerinin çıkarlarını temel alarak milli çıkarlara(!) sarılarak, emekle sermaye arasında "ekonomik demokrasi", "işbarışı" palavraları ile sahte bir barış sağlamaya çalışarak, SSCB'ye karşı girişilen her emperyalist saldırıyı gizli veya açık destekleyerek, grevler içerisindeki ihanet fonksiyonunu daha fütursuzca ortaya koyarak ... sermaye ile olan ittifakını çok daha fazla derinleştirmiş ve sağlamlaştırmıştır.

Fakat diğer yandan da işçi sınıfının daha geniş kesimleri burjuvazinin artan saldırısı ve sendika bürokrasisinin yüzsüzleşen ihanet politikası sonucunda, daha fazla ve daha dirençli olarak çeşitli savaşım biçimlerine en başta da grev silahına başvurur. Kararda, işçi sınıfındaki bu yönelimin keskinleşeceği vurgulanır ve Kızıl Sendikalar Enternasyonali'ne şu görev verilir:

"Kızıl Sendikalar Enternasyonalinin ve taraftarlarının tüm faaliyeti, bu savaşımın hazırlanmasına ve yönetimine yönelik olmak zorundadır. (age, sayfa 11)

İşçi sınıfının iktisadi savaşımının hazırlanması ve yönetimi sorununun önemi arttığı için, grev savaşımının ve grev taktiğinin temel yönleri "İktisadi Savaşımların Keskinleşmesi Ve Görevlerimiz" altbaşlığı altında özel olarak incelenir ve şu noktalar öne çıkartılır:

"Esas olan, iktisadi savaşımlarda sürekli olarak, grevin bir savaşla tamamen aynı olduğunu ve savaşta tüm güçlerin toparlanmasının ve hedefler üzerinde açıklığın gerekli olduğunu düşünmemizdir. Bu nedenle şunlar gereklidir:

1.) Taleplerin açıklığı, basitliği ve anlaşılırlığı;

2.) Siyasi ya da sendikal yönelimlerinden bağımsız olarak tüm grevcilerin taleplerin tespitine aktif katılımı;

3.) Taleplerin bir minimumu;

4.) Talepler ve grevin ölçüsü ve önemi arasında doğru bir ilişki;

5.) İktisadi taleplerin siyasi (taleplere /BN) bağlanması;

6.) Birleşik cephe temelinde grevin yönetimi için organların yaratılması" (age, sayfa 15)

Kararda bir çok biçimiyle işçilerin birleşik cephesi görevine değinilir. Birleşik cephenin alttan, işletmelerden yola çıkarak yürütülmesine ağırlık verilmeye devam edilmesi istenir. Devrimci bir birleşik cephenin çekirdeği olan devrimci sendikaların güçlendirilmesi çıkış noktası olarak konulur ve daha sonra sermayeye karşı sınıf savaşımı temelinde, hem her bir ülkede, hem de uluslararası planda sendikal hareketin birliği için savaşımın birleşik cephe politikasını hayata geçirmek için anahtar rolü oynadığı belirtilir.

Birleşik cephe siyasetinin önemli parçaları olarak doğunun ve batının işçileri arasında, siyah derili işçilerin bulunduğu ülkelerde siyah ve beyaz derili işçiler arasında, ABD emperyalizmi tarafından giderek daha fazla boyunduruk altına alınan Latin Amerika ülkeleri işçi sınıfı ile Kuzey Amerika işçi sınıfı arasında ve dünya işçi sınıfı ile SSCB arasında sıkı bir birleşik cephe kurulması talebi getirilir.

"Zayıflıklarımız ve Hatalarımız" başlıklı alt bölümde toplam 14 ögeye parmak basılır. Bunlardan bazılarını örnek vermek gerekirse şunları sıralayabiliriz:

"1.) Pratik sendika taleplerinin kendine ait programının hazırlanması yerine, parti sloganlarının ve parti programının tekrar edilip durulması.

2.) Örgütsüzlerin örgütlendirilmesine yetersiz önem verilmesi ve bir çok ülke için (Fransa, Birleşik Devletler, Japonya, vd.) kitlelere gitmenin en iyi yolunun bu olduğu anlayışının eksikliği.

3.) Objektif duruma uymayan sloganların ilan edilmesi (Almanya'da "işçi kontrolü ve millileştirme").

6.) Politik etki ile bu etkinin örgütsel sağlama bağlanması arasında orantısızlık.

10.) Örgütlerimizin yetersiz hareketliliği, işçi sınıfını harekete geçiren sorunlar üzerine reaksiyon göstermede ve yığınların inisiyatifini uyarmada yetenek eksikliği.

13.) Yığınların fethi için tüm ülkelerde en önemli araç olan işçilerin güncel çıkarlarının korunumuna ve taleplerinin uygulanmasına yetersiz dikkat.

14.) Sendikalar tarafından işçi kadınların ve gençlerin sendikalar için kazanımı ve yönetici sendika çalışmasına çekilmesi alanında sistemli faaliyetin eksikliği." (age, sayfa 24)

Zayıflıklar ve hatalar belirlendikten sonra bunları aşmak ve zamanın ve geleceğin sınıf savaşımının sorunlarına hazırlanmanın bir parçası olarak somut bir eylem programı kaleme alınır. Bu eylem programını olduğu gibi sunuyoruz:

"Hergün keskinleşen sosyal çatışmaları, reformist merkezi örgütlerin sağa gelişimini, yığınların sola gelişimini, sermayenin devam eden siyasi ve ekonomik saldırısını gözönünde bulundurarak, Kızıl Sendikalar Enternasyonali Dördüncü Kongresi, tüm devrimci işçileri proletaryanın güçlerini aşağıdaki eylem programı temelinde birleştirmeye çağırır:

1.) İş zamanının uzatılmasına karşı, maksimal işgünü olarak yedi saatlik işgünü ve yeraltı, sağlığa zararlı işletmeler ve 18 yaşın altındaki gençler için altı saatlik işgünü için savaşım.

2.) Kapitalist rasyonalizm ile ilgili tüm olgulara karşı, rasyonalleştirilmiş işletmelerde ücretlerin artırılması, çalışma koşullarının iyileştirilmesi ve onarımı vb. ile savaşım.

3.) Yaşam seviyesinin düşürülmesine karşı, gerçek ücretlerin yükseltilmesi, eşit işe eşit ücret için savaşım.

4.) Ücretlerin herhangi biçimde vergilendirilmesine karşı ve tüm vergi yükünün egemen sınıfın sırtına yüklenmesi için savaşım.

5.) İşçilerin kontrolünde bulunan

bir işsizlik sigortası için savaşım. Bunun giderinin işverenler tarafından karşılanması. İşsiz kadınlar için eşit (işsizlik /BN) desteği uğruna savaşım.

6.) Kadınların ve çocukların ve annenin korunumu için savaşım.

7.) Geniş bir sendika demokrasisi için, birlik üyelerinin haklarını kısıtlayan en ufak çabaya, atmalara ve sendika bürokrasisi tarafından uygulanan baskılara karşı, sendikalar içerisinde engellemesiz düşünce özgürlüğü için savaşım.

8.) Kalifiye olmayan ve örgütsüz erkek, kadın işçilerin ve işçi gençliğin sendikalara çekilmesi için savaşım.

9.) Sendikalarda herhangi bir ırk ayrımının yapılmasına, sendikaların ulusal ve dinsel özelliklere göre bölünmesine karşı savaşım.

10.) Faşist, sarı ve milliyetçi sendikalara karşı, sınıf sendikalarının tam özgürlüğü için, toplantı ve grev özgürlüğü için sendika basınının özgürlüğü için savaşım.

11.) Zorunlu uzlaşma sistemine karşı savaşım. Emek ile sermaye arasındaki çatışmalar üzerine burjuva mahkemelerin karar vermesine karşı savaşım; grev kırıcıların devlet tarafından desteklenmesine karşı savaşım, işçi sınıfının iktisadi savaşımlarına hukukun ve polisin karışmasına karşı savaşım.

12.) Sermayeye ve burjuva devlete karşı savaşımlarında tüm yönelimlerden işçilerin kardeşçe birliği, birleşik cephesi için savaşım.

13.) Bölünmelere karşı ve her ülkede sınıf savaşımı temelinde ortak tüm sendikal bir örgütlenmenin yaratılması için savaşım.

14.) Sınıflararası işbirliğinin her biçimine, sanayi barışına, kâra ortaklığa, sendikaların ve işyeri konseylerinin kapitalist işletmelerde işverimliliğinin artırılmasına katılımına karşı savaşım.

15.) Kapitalist ülkelerde kooperatiflerin, işçileri kapitalizme karşı savaşımlarında destekleyen işçi sınıfının gerçek örgütlerine dönüşümü uğruna savaşım.

16.) Kapitalist ülkelerin işçileri ile SSCB'nin muzaffer proletaryası arasında kardeşçe yakınlaşma uğruna savaşım.

17.) Sanayilere göre enternasyonal birlik komitelerinin yaratılması için enerjik savaşım.

18.) Tüm ırkları, tüm kıtaları içinde barındıran bütün ülkelerin sendikalarının bir birliğinin yaratılması uğruna savaşım." (age, sayfa 24-25)

"Sömürgelerde ve Yarı-Sömürgelerde Sendikal Hareket" başlıklı kararda, Kızıl Sendikalar Enternasyonali Üçüncü Kongresi'nden sonra geçen 3,5 yıl içerisinde *"sömürgelerin ve yarı-sömürgelerin politik yaşamında ve sendikal hareketinde büyük değişimlerin" (age, sayfa 26)* görüldüğü, bu ülkelerdeki *"işçi ve sendika hareketinin son derece farklı" (agy)* olduğu belirtilir.

Emperyalistler, dünya hegemonyası ve aşırı kârlar elde etme çabalarında sömürgelerin, yarı-sömürgelerin halklarını barbarca talan ederlerken ve bu ülkelerin çoğunluğunda siyasal yaşama gözlerini yeni açmış işçi yığınlarını büyük bir yoksulluk altında yaşamaya zorlarken, reformist Amsterdam Enternasyonali ve onun seksiyonları, sömürgelerin ve yarı-sömürgelerin halklarının ulusal kurtuluş savaşımını ve işçi yığınlarının sosyal kurtuluş davasını binbir yolla baltalama gayreti içindedirler. Amsterdam Enternasyonali, Çin sendikalarının emperyalist saldırganlığa karşı mücadelelerinde dayanışma taleplerini geri çevirir, Mısır'da, Tunus'da emperyalist işgalcilere karşı mücadeleyi savunan sendikaların Amsterdam'a üyelik başvuruları kabul edilmez. Buna karşı Kızıl Sendikalar Enternasyonali Dördüncü Kongresi emperyalizme karşı mücadelede, reformizme ve uluslararası işçi aristokrasisine karşı savaşımın tayin edici bir yeri olduğunu tam açıklığı ile ortaya koyar.

Yine bu bölümde Çin, Hindistan, Endenozya, Filipinler, Orta Doğu, Afrika, Latin Amerika'daki sömürge ve yarı-sömürge ülkelerin işçi ve sendika hareketinin durumu, görevleri ve gelişme perspektifleri üzerine somut belirlemeler yapılır. Metropol ülkelerin işçi ve sendikal hareketine sömürge ve yarı-sömürge ülkelerdeki işçi ve sendika hareketini her yönden destekleme yükümlülüğü getirilir.

"Metropollerdeki Kızıl Sendikalar Enternasyonali taraftarlarının (öncelikle İngiltere Ulusal Azınlık Hareketi, Fransa Genel İşçi Konfederasyonu, Birleşik Devletlerde Sendikal Propaganda İçin Liga) sömürgelerin sendika hareketini bütün araçlarla destekleme, bu hareketle en yakın bağ içinde bulunma, ona yayın, ajitasyon ve örgütsel güçlerle yardım etme, sömürge sorununa ilgiyi basın, toplantılar ve parlamento yardımıyla destekleme, metropoller işçi sınıfının emperyalist ve ırkçı önyargılarına karşı somut durumlarda kampanyalar, yürüyüşler ve dayanışma grevleri girişimiyle savaşım verme görevi vardır." (age, sayfa 40)

Diğer yönden, sömürge ve yarı-sömürge ülkelerin işçi ve sendika hareketine de metropollerdeki işçi ve sendika hareketini destekleme görevi verilir. Böylece, proleter enternasyonalizminin iki yönü, pratik taleplerle bir bütünlük içerisinde formüle edilip açıklanır.

"Faşizme ve Sarı Birliklere Karşı Savaşım Tedbirleri" başlığı altında, *1.) "Faşizmin karakteri ve kökleri", 2.) "Sendika hareketinde faşizm", 3.) "Faşizmin hizmetinde reformizm", 4.) "Sendika hareketinin faşistleşmesine karşı savaşım", 5.) "İtalya'da faşizm ve sendikal hareket" ve 6.) "Sendika hareketinde faşizme karşı savaşımın uluslararası karakteri"* noktaları üzerinde durulur.

Birinci bölümde, emperyalizm ve sosyal devrim çağında, burjuvazinin egemenliğini yalnızca eski parlamenter biçimlerle sürdürmesinin mümkün olmadığı ve yeni egemenlik biçimleri arama çabası içinde faşizme başvurduğu ve faşizmin *"bütün ülkelerin proleter sınıf hareketi için giderek sürekli ve daha yıkıcı bir tehlike anlamına" (age, sayfa 41)* geldiği ortaya konulur. Burjuvazinin giderek daha fazla faşist tedbirlere başvurması, devlet aygıtının faşistleşmesine hız vermesi, uluslararası komünist ve devrimci sendika hareketini, faşizme karşı mücadelenin daha derin ve çok yönlü olarak ele alınması yönünde zorlar. Hemen tüm tartışılan gündem maddelerinde ve sonuçlandırılan kararlarda faşizme karşı işçi sınıfını harekete geçirmek amacıyla da talepler formüle edilir. Bu karar maddesinde ise somut ve detaylı olarak faşizm tehlikesinin gelişimi ve ona karşı mücadele tedbirleri ortaya konulur.

"Sendika Hareketinde Faşizm" bölümünde, *"faşizm için sendikaların ele geçirilmesi ve sınıf sendikalarının parçalanmasının acil bir zorunluluk" (agy)* olduğu, işçi ve sendika hareketine girerken faşizmin, özellikle beyaz terör ve ulusal demogoji araçlarını kullandığı; faşizmin teorik planda sınıfların ortak çıkarlarının uyumu maskesi altında işçi yığınlarının patronlara tümüyle ve savunmasız olarak teslim edilmesini öne sürdüğü, faşist hareketin bilinçli ve planlı olarak belirli sanayi dallarında (taşımacılık, maden, posta, telgraf, vb.) yoğunlaştığı vurgulanır.

Üçüncü bölümde, reformizmin sınıf işbirliği politikasını savunarak, sendikalardan devrimci unsurları binbir türlü yollarla uzaklaştırarak, sendika demokrasisinin tüm son kalıntılarını yıkarak, işçilerin güncel talepleri

uğruna savaşımlarını sabote ederek, *"pratikte faşizmin pozisyonunda durduğu"* *(age, sayfa 42)*, reformizmin sendikaların faşistleşmesinin yolunu açtığı belirtilir.

"Sendikal Hareketin Faşistleştirilmesine Karşı Savaşım" başlıklı bölümde, sendikalardaki faşizme ve faşist sendikalara karşı *"bütün hatlarda sistemli, inatçı, acımasız ve uzun süreli bir savaşım"* *(age, sayfa 43)* çağrısı yapılır. Faşizme karşı savaşımın, reformizme karşı savaşımda olduğu gibi, mutlaka somut, objektif, yani işçi yığınlarının güncel talepleriyle sıkı sıkıya bağlı bir biçimde yürütülmek zorunda olunduğu savunulur. Örgütsel planda işletmelerden başlayarak faşistlere karşı savunma ve savaşım gruplarının kurulması, faşist harekete ve faşist saldırılara karşı yoğun kampanyalar düzenleme tedbirleri önerilir.

İtalya'daki sendikal hareketi ve faşizmi ele alan 5. bölümde, faşistlerin, her işçinin işverenlerle birlikte üye olmak zorunda olduğu kooperasyonlar kurduğunu, bu kooperasyonlara üye işçilerin seçme-seçilme, itiraz etme vb. de dahil olmak üzere hiç bir hakkının olmadığı, sendika yöneticilerinin yukardan, devlet organları tarafından atandığı, işçilerin faşist sendikalarda pasif (zoraki) üyelik dışında hiç bir fonksiyonlarının olmadığı, bu şartlarda sloganın *"Faşist birliklerden çıkın!"* ve *"Genel Emek Konfederasyonu'na girin!"* olması gerektiği açıklanır.

Son bölümde, sendikal hareket içerisindeki faşizme karşı bilinçli işçilerin çabalarının enternasyonal alanda birleştirilmesi ve geniş yığınları harekete geçiren kampanyaların örgütlendirilmesi uygun araçlar olarak görülür.

"Örgütsel Sorunlar" başlıklı kararda ilk öne çıkartılan sorun, Kızıl Sendikalar Enternasyonali'nin yığınlar arasında etkisinin artmasına rağmen, bu etkinin örgütsel alana yeterince kanalize edilememesidir. Bu sebeple, *"örgütsel çalışma hiç kuşkusuz devrimci sendikaların faaliyetinin en zayıf yanıdır"* *(age, sayfa 47)* tespiti yapılır. Bu eksikliğin en kısa zamanda giderilmesi amacıyla, kitle çalışması, işçi konseyleri, reformist sendikalarda çalışma, işsizlerin örgütlendirilmesi, sanayi dallarına göre sendikaların yeniden biçimlendirilmesi, Kızıl Sendikalar Enternasyonali'nin bir organı olarak "Enternasyonal Propaganda ve Eylem Komiteleri"nin faaliyetinin güçlendirilmesi, mali kaynak sorununa önem verilmesi, sömürge, yarı-sömürge ülkelerdeki çalışmanın geliştirilmesi alanlarında bir dizi örgütsel tedbirler önerilir.

"İşçi Gençliğin Sendikalara Çekilmesi" başlığı altında, giderek daha da keskinleşen kapitalizmin çelişkilerinin ve sınıf savaşımlarının sonucu, eskiye göre çok daha fazla sayıda işçi gençliğin harekete geçmesi, genel sınıf savaşımlarına katılması olgusu tespit edilmektedir. Bu gelişme, devrimci sendikaların, şimdiye kadar olduğundan çok daha fazla işçi gençlik ve onun örgütlendirilmesi sorunu ile yakından ve çok yönlü ilgilenmesini zorunlu kılmaktadır. Bu düşünce kararlarda dile getirilir:

"3.) Kızıl Sendikalar Enternasyonali'ne üye olan sendikaların, genç işçilerin talepleri için savaşım yürütme ve genç işçilerin taleplerinin hazırlanması ve ileri sürülmesi ve de grev yönetimine katılması (için savaşım verme /BN) görevi vardır.

Yaşlı işçiler, şimdiye kadar olduğundan daha fazla genç işçilerin talepleriyle ilgilenmelidirler" *(age, sayfa 61)*

Yalnızca genç işçiler için değil, işçi statüsünde görülmeyen ve çok daha düşük ücretlerle çalıştırılan çırakların talepleri için de savaşım yürütülmesi talebi ileri sürülür. Genç işçiler ve çıraklara yönelik başarılı bir çalışmanın önemli bir aracı olarak özel organların kurulması istenir.

"Genç işçileri sendikalara kazanmak, sendikalar için sınıf savaşımında eğitilmiş yeni nesli sağlama bağlamak ve özel taleplerini kabul ettirmek uğruna savaşımlarında genç işçilere örgütsel önşartları vermek için, gençleri yetişkin(işçi /BN)lerden ayırmadan, sendikalarda özel gençlik organlarının yaratılması zorunludur." *(age, sayfa 62)*

"Kadın İşçiler Arasında Çalışma" da, kapitalist rasyonalleşme aracılığı ile çalışan kadın sayısında büyük bir artış olduğu ve fakat bu artışın sendikalarda örgütlü kadınların sayısında artışla paralel gitmediği (o dönemde ileri kapitalist ülkelerde kadın işçilerin genel işçi sınıfı içerisindeki oranı % 25-40 arasında olmasına rağmen, sendikalarda örgütlülük oranı Almanya'da % 25, İngiltere'de % 20, Fransa'da % 3-4, ABD'de % 8, Japonya'da % 0,8 civarındadır) vurgulanır.

Sendikalarda örgütlü kadın işçilerin sendika yaşamına katılma seviyeleri ve sendikalarda üye olarak kalma süreleri de, erkek işçilerle karşılaştırıldığında, çok yetersiz kalmaktadır. İşçi kadınların bilinç ve örgütlülük seviyelerinin göreceli düşüklüğü, işçi sınıfının bu bölümünü burjuvazinin ve reformistlerin kendi etkileri altına alma çabalarını kolaylaştırmaktadır. Bu yüzden devrimci sendikalara şu görev verilir:

"Kızıl Sendikalar Enternasyonali taraftarlarının en önemli görevlerinden birisi, yorulmaksızın reformistleri teşhir etmek ve işçi kadın kitlelerine, çıkarlarını, tüm çalışmasıyla yalnızca devrimci hareketin savunma durumunda olduğunun gösterilmesidir." *(age, sayfa 65)*

Kadın işçilerin özel taleplerini Dördüncü Kongre bir program halinde ortaya koyar. Bunlar, *"eşit işe eşit ücret verilmesi"*, *"7 saatlik işgününün ve sağlığa zararlı işdallarında 6 saatlik işgününün kanuni olarak yürürlüğe sokulması"*, *"18 yaşına kadar kadınlar ve gençler için gece ve vardiya işinin yasaklanması"*, vb. gibi taleplerdir.

Kadın işçileri büyük sayıda harekete geçirebilmek amacıyla, sendikalar içerisinde özel komisyonların kurulması, sendikalı kadınlar konferansı düzenlenmesi, devrimci sendika basınında kadın işçiler sorununa özel ve ağırlıklı bir yer verilmesi, kadın işçiler arasında ajitasyon ve propaganda faaliyeti için daha fazla harcamanın yapılması, kadın yönetici kadroların geliştirilmesi için özel kursların açılması amaca uygun görülür.

"Tarım ve Orman İşçileri Arasında Çalışma Üzerine" başlıklı kararda öncelikle ele alınan nokta, bu işçi kesiminin büyük bir kesiminin sendikal düzeyde de örgütsüz olması, örgütlü olanların önemli bir kesiminin dinci, milliyetçi-faşist sendikalarda yeralmasıdır. Bu sorunun çözümü için, tarım ve orman işçilerine yönelik taleplerin tespiti ve özel çalışmanın yürütülmesi uygun görülür.

9. karardan 18. karara kadar bir dizi ülkedeki işçi ve sendika hareketinin somut ve detaylı sorunları ele alınıp, bağlayıcı direktifler verilir.

"Çok Yönlü Sosyal Yasa İçin Savaşım" başlıklı kararda, daha önceden sunduğumuz eylem programında formüle edilen iş zamanı, işçi korunumu, işsizlik sigortası, hastalık ve sosyal sigorta, yıllık tatil hakkı gibi talepler genişletilip açılarak ortaya konulur. İş zamanı üzerine getirilen taleplerde çıkış noktası her şeyden önce tüm işçi sınıfı için azami bir işgününün (7 saatlik işgünü) talep edilmesi ve çeşitli sanayi dallarına, işin sağlığa zararlılığına ve tehlikeliliğine, çalışanın cinsine ve yaşına göre daha az işgünü azami süresinin formüle edilmesidir. Bugün en ileri emperyalist ülkelerde bile bu talebin henüz gerçek haline gelmemiş olduğu gözönüne alındığında, bu tale-

bin bugün de güncelliğini koruduğu açıktır.

İşçi korunumu için gerekli olan her tedbirin masrafının patronlar tarafından sağlanması, çıkış noktası olarak alınır ve koruma tedbirlerinin kontrolü için şu savunulur:

"Kanuni işçi korunumu kararnamelerinin yerine getirilmesinin gerçek kontrolünün uygulanması için sendikalar, her yıl işçilerin arasından seçilen işçi kontrol müfettişleri organlarının ve bu müfettişlerin devlet organı yetkisi ile donatılmasını talep etmelidirler." (age, sayfa 123)

"Kapitalist Rasyonalizme Karşı Savaşım" başlıklı kararda, işçi sınıfının kapitalist rasyonalizmden tamamen zarar gördüğü, bu türden bir rasyonalizmin tek amacının, işçinin organizmasında var olan enerjinin en son damlasının bile kapitalistin kârını artırmak için sömürülmesi olduğu, bu nedenle kapitalist rasyonalizme karşı; a) çeşitli biçimleri ile iş zamanının kısaltılması, b) her türlü fazla çalışmanın reddedilmesi, c) tatil ve dinlenme günlerinin artırılması, d) çalışma temposunun azaltılması, e) işten çıkarmaların işyeri temsilciliğinin onayı olmadan kabul edilmemesi ve işten çıkartılanların işsizlik parasının işveren tarafından üstlenilmesi için, f) fab rika polisine, ajanlarına, para cezalarına, kara listelerin tutulmasına karşı savaşımla cevaplandırılması görev olarak sunulur.

"Zorunlu Uzlaşma Sistemi Üzerine" başlıklı kararda, her türlü zorunlu uzlaşma sistemi reddedilir. Patron ile sendikalar arasındaki toplusözleşme, grev gibi ilişkilerde kapitalist devletin ya da bir başka burjuva organın müdahale etme, "uzlaştırma" yönündeki her girişiminin mutlaka baştan geri çevrilmesi, özgür örgütlenme ve grev yapma hakkının en temel unsurları olarak belirtilir.

"Ülke İçine ve Dışına Göç" sorununda şu tespit ana noktayı oluşturmaktadır:

"İşsizlik ve kapitalist sistemin diğer sosyo-ekonomik sonuçlarında olduğu gibi, iç ve dış göç sorunu da kapitalist iktisadi düzen çerçevesinde çözümlenemez." (age, sayfa 130)

Kapitalizm çerçevesinde çözülemeyecek bu sorunun işçi sınıfı üzerinde en az zararlı etkiyi bırakması amacıyla, yabancı ve yerli işçilerin aynı haklara sahip olması ile ilgili talepler tespit edilir.

"Sosyo-Ekonomik Sorunların İncelenmesi Üzerine" adlı karar, gittikçe karmaşıklaşan dünya ekonomisinin durumunu, çeşitli sanayi dallarının gelişimini, işçi hareketinin ve sendikaların yapılarını, özelliklerini daha sistematik ve çok yönlü olarak araştırılmasını zorunlu olarak gündeme getirmiştir. Yapılacak araştırmaların bir bölümü için şu noktalar sıralanır:

"1- Özellikle dikkatli ve sistematik olarak işçi sınıfının durumu ve öncelikle; a) nominal ve gerçek ücretler, işçi ailelerinin tipik ev bütçesi, resmi pahalılık istatistikleri ve eleştirisi vb.; b) işsizliğin durumu ve karakteri (işsizliğin perspektifleri, işsizler ordusunun bileşimi ve durumu); c) çalışma zamanının süresi; d) sosyal yasa ve işçi korunumu; e) konut sorunu; f) işçilerin vergilendirilmesi vb. araştırılmalıdır.

2- Reformist sendika hareketinde yeni eğilimlerin incelenmesi ve işverenler tarafından işçi yığınlarının etkilenmesinin metodları (işçi hisse senedi, sendika bankaları, işletmelerde ve ülke çapında sınıflararası işbirliğinin biçimi, sarı birliklerin ve işyeri konseylerinin kurulması, işverenler tarafından işletme gazetesinin yayınlanması, kilisenin, basının, sporun vb. etkisi).

3- Grev savaşımları deneyiminin incelenmesi.

4- a) Her renkten sendikaların sosyal bileşiminin ve örgütlerimizin ve azınlıkların bileşiminin incelenmesi; b) Rakibin gücü üzerine bilgi; sermayenin ve işveren birliklerinin yoğunlaşması alanındaki yeni olguların araştırılması (örgütsel yapıları, içinde bulunulan andaki durumları ve işçi hareketine karşı savaşım metodları, grev kırıcı örgütler, grev sigortası vb.).

5- Tekniğin modern başarıları ve üretimin bir "rasyonalizm" kapitalist deneyimleri aracılığı ile işçi sınıfının bileşiminin ve durumunun etkilenmesi (Fordizm, Taylorizm vb).

Tüm bu araştırma çalışması somut ülkelerin ve meslek dallarındaki ekonominin genel durumu üzerine bilgiye dayanmalıdır." (age, sayfa 131-132)

"İşçi Kooperatifleri ve Sendikalar Üzerine" başlıklı kararda, esas olarak kooperatiflerin yardımlaşma organlarından savaşım organlarına dönüştürülmesi düşüncesi vurgulanır.

"Sendikaların Kültür Ve Eğitim Çalışması" başlıklı kararda en önemli düşünce olarak şu yaklaşıma parmak basılır:

"2.) Bir sendika aktivistinin eğitiminde çalışmamızın en önemli ilkesi şu olmalıdır:

1-Yalnızca pratik eğitimini artırma değil, aynı zamanda teorik, devrimci-sınıf eğitimini de genişletme ve derinleştirme çabası. Bu eğitim fakat kesinlikle devrimci hareketten kopuk olmamalı, tersine her yerde savaşımların yaşanan pratiğinden yola çıkmalı ve bununla en yakın ilişkide olmalıdır;

2-Çeşitli örgütlerde somut ilişkilere uygun biçimlerin en fazla mümkün olan değişiklik ve çeşitliliği;

3-Yalnızca bilgilerin belirli bir toplamını değil, aynı zamanda incelemenin bağımsız bir devamını hazırlama için çaba." (age, sayfa 137)

"Sendika Basını Üzerine" karar maddesinde, devrimci sendika basınının, işçi sınıfının savaşımlarının gelişimine uygun yeterlilikte olmadığı belirtilir ve düzeltme tedbirleri açıklanır.

"Enternasyonal İşçi Spor Hareketi Üzerine" adlı kararda, işçi sınıfının yalnızca çalışma zamanını değil, çalışma zamanının dışındaki yaşantısını da burjuvazinin kendi çıkarına uygun olarak biçimlendirmek amacıyla sporu kullandığı, burjuvazinin bu çabasında en büyük yardımcılarının reformistler olduğu, burjuvaziden ve reformistlerden bu alanı fethetmek için devrimci sendikaların planlı, sistemli, kararlı ve sabırlı bir çalışma içine girmeleri zorunlu bir adım olarak tespit edilir.

"Zenci İşçiler Konferansı Üzerine" adlı kararda Kızıl Sendikalar Enternasyonali Dördüncü Kongresi Yürütme Bürosu'nu, zenci işçilerin örgütlendirilmesinin pratik bir tedbiri olarak yakın zamanda Kuzey Amerika ve Afrikalı zenci işçilerin bir konferansını örgütlemekle görevlendirir.

"Enternasyonal Kızıl Yardımın Des teklenmesi Üzerine" adlı kararda, başarılı bir çalışma yürüten Enternasyonal Kızıl Yardıma devrimci sendikaların her taraftarının üye olmasını teşvik etmek ve Enternasyonal Kızıl Yardımın her eylemine, kampanyasına destek vermek Kızıl Sendikalar Enternasyonali organlarının ve taraftarlarının önemli bir görevi olarak belirtilir.

Kızıl Sendikalar Enternasyonalinin tüzüğü yeni mali kaynaklar yaratmak ve uluslararası bir dayanışma fonu kurmak amacıyla eklemeler yapılarak değiştirilir.

"Beşinci Kongrenin Toplanması Üzerine". Bu kararda, 15 Temmuz 1930 tarihi, Kızıl Sendikalar Enternasyonali'nin kuruluşunun 10. yılına rastladığı için Beşinci Kongrenin bu tarihte yapılması hükme bağlanır ve Yürütme Bürosuna bu yönde direktif verilir.

Eylül 1992

DEVAM EDECEK

1915 yılında Harput'ta, katledilmek için toplanmış Ermeniler: Katledildiler ve suya atıldılar

Almanya'da çıkan "DER SPIEGEL" isimli dergide yeralan ve geçen sayıdan itibaren bir ön açıklama ile birlikte çevirisini vermeye başladığımız dizi yazının ikinci bölümünü yayınlıyoruz.

"Kökünüzü kurutacağız"

Dağlık Karabağ uğruna mücadele ve Ermeniler üzerindeki soykırım (II)

"O *günü anımsamak istemiyorum"* diye mahkemeye yöneldi sanık, *"bu kara günü daha uzun anlatmaktansa, ölmeyi tercih ederim"*.

Ermeni Soromon Telleryan, Haziran 1921'de, bir Berlin ağır ceza mahkemesine çıkarıldı. 15 Mayıs 1921'de, sokak ortasında eski Türk Başveziri ve İçişleri Bakanı Talat Paşa'yı vurmakla suçlanıyordu.

Fakat dinleyicileri, işlediği ve üstlendiği suç değil, Almanya'da hemen hemen hiç bilinmeyen olaylarla ilgili olarak anlattıkları ürpertti.

Varlıklı bir anne-babanın çocuğu olarak kuzey-doğu Türk kenti Erzincan'da (kısa bir süre önce depremle sarsılan bugünkü Erzincan) büyüyen Telleryan, Türk jandarmaları o zamanki ifadeyle başka bir yere iskan etmek için kentteki Ermenileri topladıklarında, 18 yaşındaydı.

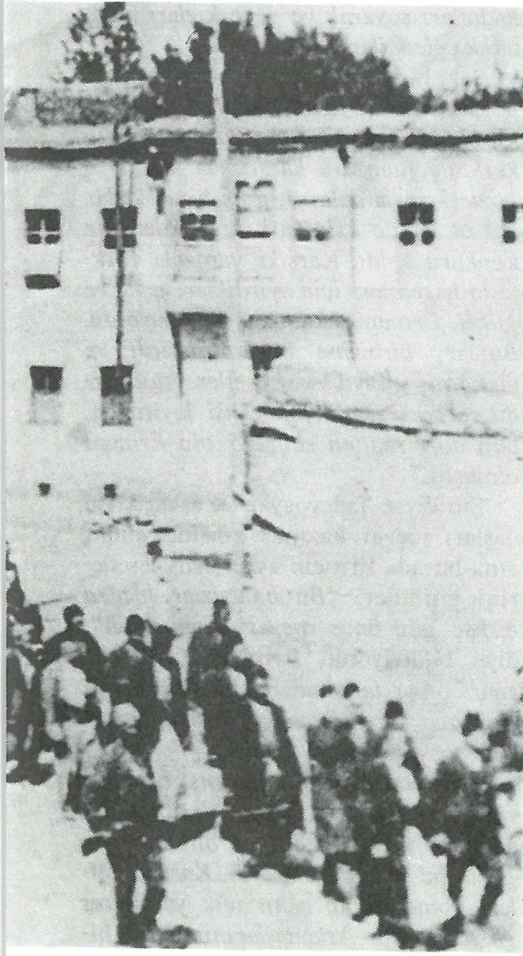
"Kafile kentten uzaklaştıktan sonra durduruldu." diye anlattı Telleryan, *"Jandarmalar yağmaya başladılar. Daha sonra jandarmalardan birisi, kızkardeşimi sürükleyerek götürdü. Ve annem, «gözlerim kör olsun» dedi".[*]* Sanık yutkunmaya başladı.

Mahkeme başkanı Telleryan'dan diğer ayrıntıları almakta zorluk çekti: 15 yaşındaki kızkardeşine tecavüz edilmişti ve artık geri dönmemişti. Küçük erkek kardeşinin kafatası bir baltayla yarılmıştı. Annesi öldürülmüştü *"kurşunla mı, yoksa başka bir şeyle mi, bilmiyorum"*.

Kendisi ise kafasına bir darbe yemişti ve iki gün boyunca hareketsiz kalmıştı. Uyandığında ağabeyi üzerinde ölü olarak yatıyordu ve *"annemin yüzüstü uzanmış cesedini gördüm"*. Babası kaybolmuştu ve diğer kızkardeşlerinden de hiç bir haber alamamıştı.

Genç Telleryan gibi, tanık Kristine Terzibaşıyan da o cehennemden kurtulmayı başarmıştı. Kendisi 500 aileyle birlikte Erzurum'dan sürgün edilmişti. Çileyle dolu yolları üzerinde Erzincan'a vardıklarında, diye anlattı mahkemeye, *"500 genç insan seçildi ve suya atıldı. Akıntı o kadar güçlüydü ki, hepsini sürükledi. Biz, bağırıp ağladık."*

[*]: Sözkonusu mahkeme tutanaklarının bir bölümü, daha önce BOLŞEVİK PARTİZAN'ın 57. ve 58. sayılarında yayınlanmıştır.

İçişleri Bakanı Talat

Daha sonra jandarmalar kendilerini *"ite kaka sürmüşlerdi"*. Kristine Terzibaşıyan, daha sonra diğer ayrıntıları da anlattı:

"Dağlarda kadınlar erkeklerden ayrıldı. Kadınlar yaklaşık olarak on metre uzakta duruyordu ve erkeklere ne yapıldığını kendi gözleriyle görebiliyorlardı. Baltalarla öldürüldüler ve suya atıldılar.

Hava biraz karardığında jandarmalar geldi, en güzel kadınları ve kızları seçti ve yanlarına aldılar. İtaat etmek istemeyenler süngülendi, bacakları birbirinden koparıldı. Hatta hamile kadınların karınları yarıldı, çocuklar alındı ve atıldı."

"Salonda büyük bir hareketlilik" diye yazıyor tutanakta. Tanık elini kaldırdı: *"Yemin ediyorum"* ve devam etti: *"Erkek kardeşimin kafası da koparıldı. Annem bunu görür görmez düştü ve anında can verdi. Daha sonra bir Türk bana geldi ve kendisine karı yapmak istedi ve ben bunu kabul etmeyince çocuğumu aldı ve attı. Babam hastalandı... ve hastaların birlikte alınmamaları ve suya atılmaları emri geldi."*

"Ve bütün bunların hepsi doğru mu?" diye sordu mahkeme başkanı, *"fantazi değil mi?"*

Kristine Terzibaşıyan: *"Benim anlattıklarım, gerçeklikten daha az. Durum çok daha kötüydü."*

Ermeni kurbanları: "Haykırışları tarif etmek mümkün değil"

Durum gerçekten de daha kötüydü. Almanya'da ilk kez kamuoyunda Ermeni katliamı, 20. yüzyılın bu ilk katliamı üzerine konuşuluyordu. Berlin Hükümeti, duruşmayı mümkün olduğunca kısa tutmak için herşeyi yapmıştı. İki gün süren duruşmalardan sonra, mahkeme ilginç bir karar verdi: Ermeni katliamından sorumlu Talat'ı öldüren suikastçının serbest bırakılması.

Almanların olayı örtbas etmede yeterince nedenleri vardı: Birinci Dünya Savaşı sırasında Türklerin en yakın müttefikleriydiler. Alman generalleri Osmanlıların en yüksek kumanda merkezlerinde oturuyorlardı, yalnızca çok sayıda Alman konsolosu, gözlemlerini şifreli bir şekilde İstanbul'daki büyükelçiliğe verebiliyorlardı, Alman vatandaşları ve misyonerleri Ermeni bölgelerinde okul ve hastahane çalıştırıyorlardı. Türkler, vahşet sahnelerini fotoğraflayan Alman askerlerinin elinden fotoğraf makinelerini almaya cesaret edemiyorlardı.

Amerikan tümgenerali James Harbord, 1919 yılında Versailles'daki Amerikan barış delegasyonuna yazdığı raporunda, jenosidi *"bütün zamanların en büyük cürümü"* olarak adlandırıyordu. Daha sonraki İngiliz Başbakanı Winston Churchill, *"utanç verici bir kitle katliamından"* söz ediyordu. *"Öncekilerinin hepsinden çok daha kötü bir katliam"* olarak görüyordu Fransa Başbakanı Georges Clemencau.

Türkler, yalnızca birkaç ay içinde yaklaşık olarak bir milyon Ermeniyi öldürmüşlerdi; sayı üzerine bugüne dek bir tartışma yürütülmektedir: Osmanlı Hükümeti, Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra 300 bin ölüden söz ediyordu; Ermeniler ise, ölü sayılarının birbuçuk milyon olduğunu tahmin etmektedirler. Tartışmasız olan, jenositten sonra, Orta ve Doğu Anadolu'daki daha önce birbuçuk milyon Ermeninin yaşadığı esas yerleşim bölgelerinde, pratikte artık hiçbir Ermeni'nin yaşamadığıdır.

Türk Hükümeti, eylemi, ilerlemekte olan ve saflarında Kafkasya Ermenilerinin çarpıştığı Rus birlikleri karşısında Ermenilerin yerlerinin değiştirilmesi olarak maskeledi. Güvenilmez halk gruplarını düşmanla işbirliği yapmaya hazır oldukları şüphesiyle, potansiyel savaş alanından alıp başka bir yere göndermek, Rus Çarlarının ve daha sonra Stalin ve hatta (ABD Japonlarını enterne eden) Roosevelt'in de pratiğiydi. Ama Türk niyetleri bunu çok çok aşmaktaydı: Çok uluslu Osmanlı

devletinin ulusları arasında –Rumlarla birlikte– en kültürlüsü, bunun yanısıra yabancı düşüncelere açık ve üstüne üstlük bir de Hıristiyan olan Ermeniler, sadece sürülmekle kalmamalı, aynı zamanda bertaraf edilmeliydiler.

50 binlik nüfusunun yüzde 60 ile Ermenilerin oluşturduğu, Ermenilerin gizli başkenti Van'da 20 Nisan 1915'de açık direniş başlamıştı: Ermeni halk, Türk birliklerine gizledikleri silahları vermeyi reddetmişti ve bir ay boyunca Türk ordusuna karşı direnmişti.

"(İhtimalle Rus kışkırtmaları sonucu) Van ve çevresinde Ermeni huzursuzlukları baş gösterdi", diye bildiriyordu Alman Büyükelçisi Hans Freiherr von Wangenheim, 24 Nisan'da Konstantinopol'den (bugünkü İstanbul)

Konsolos von Wangenheim
Alman generalleri,

Berlin'e. Dört gün sonra ise 400 Ermeni ve yüzlerce Türkün öldüğünü bildiriyordu.

Van, Ermenilerin yok edilmesinin başlangıç işareti oldu. *"Mülk, eğitim ve etki sahibi bütün Ermeniler yok edilmek isteniyor"*, diye bildiriyordu Halep'ten Alman Kraliyet Konsolosu Walter Rössler, 10 Mayıs'da Büyükelçi Wangenheim'a, *"ki, böylelikle geride başsız bir sürü kalsın"*.

Türkler, 21 Aralık 1915'den itibaren bütün büyük şehirlerdeki Ermeni seçkinlerini, özellikle de politikacıları, din adamlarını ve öğretmenlerini tutukladılar. Kostantinopol'dan iki gece içinde yaklaşık 600 Ermeni ülke içine sürgün edildi ve bunlardan yalnızca 15'i hayatta kalabildi. Daha sonra ise, bütün ülke çapında, askeri revirlerde Türk askerlerinin bakımını yapanlar da dahil olmak üzere tüm Ermeni doktorları içeri atıldı.

Sözde ayaklanma planlarını veya en azından silah ve bomba depolarını itiraf etmeleri için tutuklanan Ermeni önderleri ve eşrafı, çoğunlukla falakayla, yani ayak tabanlarına sopayla vurularak, işkence edildi. Yüzlerce sopa darbesinden sonra, çoğu zaman ayakların kesilmesi gerekti.

İki Alman hemşirenin çok kez tanıklık ettikleri gibi, çalışma tugaylarına yerleştirilen Ermeni askerler, genellikle birlikler halinde kurşuna dizildi, ya da dövülerek öldürüldü.

Haziran 1915'den itibaren Türk tellalları Ermeni mahallelerinde, bazen birkaç gün, bazen de birkaç saat süre tanıyarak, sürgünü ilan ettiler. Bir dağ köyünden kadınlar, köy deresinde çamaşır yıkarken ve üzerlerinde yalnızca bir gömlek varken, yürüyüşe zorlandılar. Bazı kentlerde Ermeniler, varlıklarını satma olanağı buldular, çoğu durumda ise, birkaç elbise ve yiyecek maddeleri alabildiler beraberlerinde.

Sürgün kolları bazen binlerce Ermeniyi buluyordu, Bazıları çok uzağa gidemedi. Temmuz 1915'de bir Ermeni sürgünler alayı, Ermeni hizmet mükelleflerinden oluşan bir çalışma taburunun yanından geçti. *"Çoğunluğu kadınlar, çocuklar ve yaşlılar olmak üzere en az 5000 kişiydi"* diye bildiriyordu, sekiz aydır yol yapımında çalışan Ermeni asker Tadevosyan.

Bundan birgün sonra jandarmalardan birisi, *"çocuklar, bugün önünüzde çetin bir iş var"* demiş. Bir dağın üzerinden götürülmüşler ve bir gün önce gördükleri ve etrafını milislerin kuşattığı sürgünleri görmüşler. Tadevosyan: *"Vahşiler, yaşlıları kamçılayarak, kadınları soyarak ve genç kızları kirleterek eğlendiler"*.

Saat bire doğru katliam başlamış:

"Türklerin ağır baltaları, suçsuz kurbanların kafalarını uçuruyordu. Bu korkunç manzara karşısında kayaların gözleri yaşla dolardı, ama biz o kadar dehşet içinde kalmıştık ki, gözlerimiz kupkuru kaldı. Karşıki yamaçta Türklerin haremleri için ayırdıkları genç ve güzel Ermeni kadınları bulunuyordu. Bunlar, birbirine bağlanmışlardı ve taşlaşmış gibiydiler. Cesetler yığılıyordu ve dört saatlik bu vahşi kıyımdan, tam dört saatten sonra 5 bin Ermeni ölmüştü."

Şimdiyse Tadevosyan ve asker arkadaşları mezar kazmak zorundaydılar, ama burada Ermeni askerlerin cesetlerini gördüler. *"Bu bahtsızlar bizden birkaç gün önce mezar kazmışlardı"*, diye bildiriyordu Ermeni, *"ve daha sonra onlar tarafından katledilmişlerdi. Korkunç yaralar henüz görünüyordu"*. Tadevosyan:

"Kıyım alanına dağılmış cesetleri vücutları topladık. Çoğu henüz nefes alıyordu ve tarif edilmez bir korkuyla gözlerini bize dikmişlerdi. Kasılmış elleri, içinden kan akan açık yaralarını gösteriyordu. Arkadaşlarımızından birisi yaralıları gömmemeyi rica etmeye cesaret ettiğinde, bir kurşun onu yere serdi. Çukurlar yavaş yavaş doluyordu ve bu titrek et yığınından yakıcı bir kan kokusu yükseliyordu. Bazen can çekişenlerden birisi, kollarından birini bize uzatmayı başarabiliyordu."

Tadevosyan ve arkadaşları ertesi gün jandarmaların üzerine atıldılar ve onları silahlarından arındırdılar. Tadevosyan, Rus hatları üzerinden Kafkas-

... Osmanlı kumanda merkezlerinde oturuyorlardı: **Türk piyadeleri (1914)**

ya'ya kaçmayı başardı.

Kostantinopol'dan gelen emir, sürgün yoluyla ölüm olmalı. Konsolos Rössler, *"14 gün boyunca bir daire içinde yürütülen ve sürgünlerin gün üzeri suya sahip olmadıkları"* ülke içlerindeki bir sürgün kolundan haber veriyordu. Amerikalı doktor F. D. Shepard, tümüyle bitkin Ermenilere yardım etme izni istediğinde, bu isteği reddedildi. Shepard: *"O zaman ölecekler!"* Bunun üzerine Türk memur: *"Ne için sürgün ettiğimizi sanıyorsunuz ki"*.

Sürgün kollarında erkek varsa, bunlar, kısa bir süre sonra kadınlardan ayrılıyor ve öldürülüyordu. Bu durumda yalnızca kadınlar, çocuklar ve yaşlılar, uzak sürgün hedeflerine doğru yürüyorlardı. *"Sefalet tasvir edilebilecek gibi değildi"*, diye bildiriyorlardı Almanların hizmetinde bulunan iki hemşire, İsveçli Tora von Wedel-Jarlsberg ve Alman Eva Elvers, Erzincan içinden geçen bir koldan. *"Geride yalnızca iki erkek kalmıştı ve kadınlardan bazıları ruh hastası olmuştu. «Müslüman olmak istiyoruz, Alman olmak istiyoruz, ne isterseniz o olmak istiyoruz, yeter ki bizi kurtarın. Şimdi de boğazlarımızı kesecekler.»"*

Tanıdıkları bir jandarma, diye bildiriyorlardı hemşireler, 3 bin kadın ve çocuktan oluşan bir kola Fırat vadisinden –kuzeydoğudaki Ermeniler için yok edilme yerlerinden biri olan– Kemah'a kadar eşlik etmiş; burada bunlar birbirlerine bağlanarak uçurumdan atılmışlar. *"Hepsi gitti"*, olmuş yorumu. Fırat, Erzincan yakınlarında büyük ceset yığınlarından dolayı yönünü değiştirmiş.

Bütün yürüyüş kolları –sözde çetelerden ve soyguncu Kürtlerden korumak için– jandarmaların eşliğinde götürüldü. Erzurum'daki Alman Konsolosu Max Erwin Scheubner-Richter, asker Carl Schlimme'yi bir Ermeni Piskoposun akrabalarına Erzincan'a kadar eşlik etmekle görevlendirdi. *"Bir konak yerinde"*, diye bildiriyordu Schlimme, *"Ermenilerin elimizden zorla alınmak istendiğini farkettik. Tüfekleri ateş etmek üzere hazırladık. Bize eşlik eden jandarmalar sık sık, Ermenileri kesmemiz önerisini getirdiler bize"*.

"Bir yerde", diye bildiriyordu Shepard, *"jandarma komutanı, adamlarına kadınlarla ve genç kızlarla istediklerini yapma izni verdi"*. *"Bağdat hattının üç mühendisi"*, diye anlatıyordu Alman Ernst Piper, *"Fırat'da çalışıyorlardı. Akşama doğru kaymakam geldi ve bunların herbirine, bir gece için genç bir Ermeni kızı önerdi"*.

Yaklaşık 100 bin Ermeni kadını Türk haremlerine kapatıldı ya da Türkler veya Kürtlerle evlenmek zorunda bırakıldı. Ama bunlar hiç değilse hayatta kalabildi. Dert yoldaşlarından çoğunluğu hayatta kalmadı.

Alman birlikleri, yaklaşık 400 Osmanlı subayıyla yoldaydı. Türkler, bir akşam yakınlardaki bir sürgün kolundan Ermeni kızları getirdiler. *"Şimdi bu dünyadaki cehennem azabı başladı"*, diye bildiriyordu bir Alman subayı, *"dövülen ve tecavüze uğrayan kurbanların bağırtısından bütün gece gözümüzü bile kırpmadık. Müdahale edemezdik de"*, diye gerekçelendiriyordu seyirci kalışını, *"çünkü Alman ordu kumandanlığı, Türkiye'nin iç işlerine karışmamızı yasaklamıştı"*.

"Ancak sabaha doğru çığlıklar durmuştu", diye bildiriyordu, *"bir bölümü parçalanmış olarak"* kadınlar ölmüştü.

"Kollardan bazıları acıyla bağırarak ağır aksak ilerliyordu", diye bildiriyordu bir Avusturyalı gezginci. *"Bu bahtsızlar bir insan görür görmez dize çöküyor, yardım ve kurtuluş dileniyor ve çocuklarını vermek üzere uzatıyorlardı. 56 ° C sıcaklık altında ve su yokluğundan ötürü çoğu bitkinliğe yenik düşüyordu"*. *"Bölgesindeki 18 bin sürgünden"*, diye bildiriyordu bugünkü Harput Amerikan Konsolosu, *"70 günden sonra ancak 150'si"* Halep'e varmıştı.

Orada sürgünleri reddeden ve böylelikle –görevden alınana kadar– birçok Ermeninin hayatını kurtaran bir vali vardı. Halep, kurbanların çoğunluğu için yalnızca bir ara istasyondu. Sürgün hedefleri, daha sonra Yahudiler için Maydanek, Treblinka ya da Ausschwitz ne anlama geliyorsa, aynı anlama gelen Ras el-Ain, Rakka ve Der es-Zor (bugün Deir es Saur) gibi

Ermeni bölgeleri, katledilmiş Ermeniler: Bir halk yokedilmeliydi

yerleriyle Suriye ve Mezopotamya çölleriydi.

Halep'ten Musul'a kadar olan çöl yolunu gezen ve Konstantinopol'daki bir misyon için çalışan W.W.Peet, *"dehşet verici izlenimler"*den söz ediyordu. *"Yakıcı sıcağa ve soğuğa karşı koruma olmaksızın, neredeyse elbisesiz ve tümüyle yetersiz beslenmiş olarak"* Ermeniler, hayvanlar gibi kamplara sıkıştırılmışlardı.

Maskana ovasında yaklaşık 60 bin Ermeni gömülmüştü ve hayatta kalan çocuklar arasında dizanteri yayılıyordu bütün hızıyla. *"Kare şeklinde beş-altı metrelik bir alanı kaplayan bir çadırın altında, açlık çekmekte olan yaklaşık 400 yetim çocuk gördüm"*. Kadınlar, *"yemek için atların pisliğinin içinden sindirilmemiş arpa tanelerini ayıklıyorlardı"*.

Açıktan Ermeni dostu Konsolos Rössner, başlangıçta, Ermenilerin çektiklerine ilişkin haberleri zulüm masalları olarak geçiştirmişti. Ama kurmay doktoru Schacht, Bağdat'tan Deres Zor'a yaptığı bir geziden şöyle yazıyordu: *"Yol boyunca oldukça çok kötü şey gördüm. Anlatılanlar doğru"*. Rössler, bundan sonra Fırat'a bir gözlemci gönderdi. Bu gözlemci, bir yerde *"dev bir insan gübre yığını, tam bir ölüm yuvası"* buldu.

Birkaç yüzbin kişi –Arapların, bazen Türklerin, ama çok seyrek Almanların yardımıyla– hayatta kalabildi. Kürtler, Ermenilerin hayatlarını kurtardılar; ama Kürtler aynı zamanda ölüm komandoları olarak da işe koşuldular. Yürüyüş rotası boyunca oturan Ermeniler, henüz serbest olabildikleri süre içinde, soydaşlarına yardım ettiler.

Para, hayat kurtarabiliyordu. Köylüler, tüccarlar, memurlar, jandarmalar ve eşkiyalar, Ermenilerin sırtından zenginleşmeye çalışıyordu. İstanbul ve Smirna (bugünkü İzmir) Ermenilerinin sürgün dışı bırakılmalarını, Alman rahibi Johannes Lepsius –o da vahşetin tanıklarından birisiydi– bu iki ticaret metropolündeki varlıklı Ermenilerin verdikleri rüşvet paralarıyla açıklamaktadır.

Ermeni evlerinin yağmalanmasına, sık sık tüm müslüman halk katıldı. İspiyoncular, altınların saklandıkları yerleri arıyorlardı. Firar esnasında hayat kurtarabilecek altını saklamak da firar kadar zordu. Bu durumda bazıları, tasarruflarını yutuyor ve bazıları da bunları vücutlarının mahrem yerlerine saklıyorlardı. İğrenç sakatlamaların nedeni, bazen sadizmden çok, para hırsıydı.

Sürgün edilen Ermenilerin çoğunluğu, eğer elbette varsa, tasarruflarının uzun süre dayanmadığı köylülerdi. Osmanlı İmparatorluğunun yaklaşık iki milyonluk Ermenilerinin bir bölümü hayatta kalabildiyse, bunun nedeni öncelikle, bunların zamanında İmparatorluğun Arap eyaletlerine, Rusya'ya, ya da Avrupa'ya kaçabilmeleridir.

Harem kadınları, haremağaları: 100 bin Ermeni kadını evliliğe zorlandı

★

Yalnızca Yahudi halkıyla karşılaştırılabilecek şekilde, yüzyıllar boyunca en keskin asimilasyon baskısına karşı direnen ve şimdi de Türklerin en vahşi intikamına katlanmak zorunda olan bu halk, nasıl bir halktı? Ermenilerin Osmanlı İmparatorluğunun heryerinde etkili konumlar elde etmelerini sağlayan çalışkanlıkları ve kültürlülüğü, Türk egemenlerin kıskançlığına mı yol açmıştı?

Yoksa Ermeniler Avrupa güçlerinin Şark içindeki beşinci kolları, islam eti içindeki diken miydiler? Ermeniler, Osmanlı egemenlerine karşı bir ayaklanma mı planlamışlardı, yoksa çok uluslu devlet içindeki sadık azınlık rollerine alışmışlar mıydı?

On yıllar boyunca "Ermeni sorunu" olarak Avrupa kabinelerini ve Konstantinopol'ü meşgul eden bu hayalet, nasıl bir hayaletti?

"Onlar, en çalışkanları ve en kültürlüleri ve az bulunur bir enerjiye sahipler", diyordu Alman gazeteci Paul Rohrbach, Birinci Dünya Savaşı'ndan önce. *"Geleneklerine ve dinine fanatik derecede bağlı, son derece güçlü, dayanıklı, aydın bir ırk"*, diye adlandırıyordu onları, Avusturya Askeri Ataşesi Joseph Pomiankowski.

Osmanlı İmparatorluğu'nun iç ticaretinin yüzde 90'ı ve dış ticaretinin hemen hemen yarısı onların elinde bulunuyordu, Birinci Dünya Savaşı'ndan önce; Doğu'nun çoğunluk kentlerinde avukatları, doktorları ve zanaatkarların tamamına yakınını onlar oluşturuyordu. Türklerden beş kat fazla Ermeni genç okullara gidiyor ve 20. yüzyılın başlangıcında çok az Türk öğrenci varken, 15 bin Ermeni öğrenim görüyordu.

Bu bin yılın başlangıcında Türk boyları onların yerleşim bölgelerini işgal edip Bizanslıların egemenliğine son verdiğinde, bölgede yerleşik yerli halkı oluşturuyorlardı.

Türk fetihçiler, İmparatorluk içinde nüfusun çoğunluğunu oluşturamadıklarından Osmanlılar, tarihçilerin onların en büyük başarısı olarak niteledikleri bir kurum oluşturdular: Her birinin dinsel önderlerinin Osmanlı Sultanı'nın onayıyla geniş bir otonomiye sahip olduğu mezhep mensuplarından oluşan "millet" (yaklaşık olarak ümmet) örgütü.

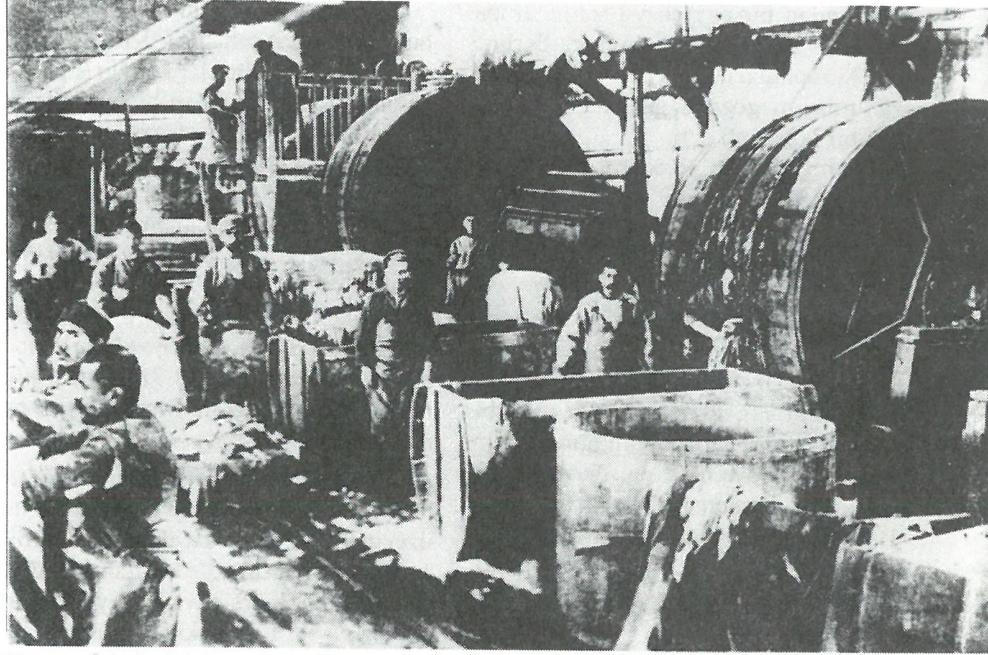
Elbetteki hristiyanlar, mahkeme önünde tanıklıkları geçmeyen ve (1908'e kadar) ne asker olarak hizmet edebilen, ne de yüksek idari makamlara yükselebilen müslüman Osmanlı İmparatorluğu'nun ikinci sınıf vatandaş-

larıydı. Soylu at bulundurmalarına izin yoktu ve her müslümanın önünde attan inmek zorundaydılar. Hristiyanlar, vergileriyle (her yıl birkaç ton altınla) büyük Türk imparatorluğunun maliyesini desteklediler ve böylelikle takibatlardan önemli ölçüde etkilenmediler.

Millet dengesi, Avrupalılar –sözde yalnızca onları korumak amacıyla, ama esasında onların yardımıyla büyük Türk imparatorluğunun görünürdeki çöküşünden sonra dağılım durumunda hak taleplerini bağlamak için– Osmanlı İmparatorluğu içindeki hristiyanları keşfettiklerinde bozuldu.

Burada Ruslar ortodokslara (Yunanlılar, ama esas olarak Ermeniler), Fransızlar ve Avusturyalılar katoliklere (Lübnan'daki Maruniler, Balkanlar'da Dalmaçyalılar ve Hırvatlar) ve İngilizler –ve daha sonra Amerikalılar ve Prusyalılar– önce yaratmak zorunda oldukları protestanlara dayandılar: Müslümanlar islamdan caymayı hayatlarıyla ödemek zorunda oldukları için, Amerikalılar ve İngilizler özellikle Ermeniler arasında misyonerlik yaptılar ki, böylelikle sonuçta üç Ermeni millet (orijinalinde "millet" kullanılıyor /ÇN) oluştu: Büyük bir gregoryan ve iki küçük katolik ve protestan millet.

İslama karşı hristiyanlık: Bu, orta çağın başından 19. yüzyıla kadar olan klasik cephe bölünmesiydi. Ve daha sonra: Batılı çağdaşlık, Şarklı gericiliğe karşı. Açık ki, Osmanlı tebaasının en çağdaşları, Ermeniler, şanslarını Avrupa ve Amerika'da, ya da ama Rusya'da gördüler, vahim sonuçları olan bir umut.

Ermeni tabakhanesi: Onlar en çalışkanlar...

II. Abdülhamit ile birlikte, 1876'da, yalnızca cihadı politik araç olarak kullanmakla kalmayan –ve böylelikle Alman Kayzeri II. Wilhelm'i kendisine hayran bırakan– ama aynı zamanda –kendisine "Kızıl Sultan" lakabını getiren– tüm reformcuları kanlı bir takibat altında bulunduran bir sultan iktidara geldi.

Olasılıkla bir Ermeni harem kadınının oğlu olarak, güvensizliğini giderek artan ölçüde, Osmanlı İmparatorluğu'nun doğusundaki –sık sık Amerikalı misyonerlerin yönetimi altında– demokrasi, liberalizm gibi Batılı değerleri yerleştirmek isteyen hristiyan tebaasına karşı, genç öğretmenlere, aydınlara karşı yöneltti.

... ve eşsiz bir enerjiye sahipler": **Ermeni müzisyenler**

Ve Ruslar, Türklerin geleneksel düşmanları, Güneye sızdılar ve Ermeni dindaşlarına kur yapmaya başladılar. Çar I. Nikola, yorgun Osmanlı İmparatorluğu'nu "Boğaz'daki hasta adam" olarak niteledi. Açık bir şekilde hristiyan halkın güvenliği adına (Türkler, hristiyan Bulgarların ayaklanmasını kanlı bir şekilde bastırmışlardı) 1877'de Osmanlı İmparatorluğu'na savaş ilan etti ve kazandı.

Kostantinopol'daki Büyük Ermeni Konseyi, yani henüz ortaçağvari örgütlenmiş Osmanlı İmparatorluğu içindeki dünyevi önderlik kurumu, ilk kez Ekim 1877'de Ermenilerin oturdukları bölgelerin imparatorluktan ayrılarak Erivan eyaletine bağlanmasını talep etti. Ruslar, en azından Ermenilerin Türkiye Ermenistanı'ndaki Ermenilere polise ve yüksek idari makamlara girişi sağlayan ve müslüman göçmenlerin akımını durduran reformlar gerçekleştirilinceye kadar, zaptettikleri topraklardan çekilmemeliydiler.

Gerçekten de Ruslar, Mart 1878'deki İstanbul'un banliyölerinden San Stefano (Ayestefanos=Yeşilköy /ÇN) anlaşmasına "Bab-ı Ali" olarak adlandırılan Türk Hükümeti'ne karşı bir müdahale kaydı hükmünü koydurtmuşlardı. Osmanlılar, anlaşmanın 16. maddesiyle *"Ermenilerin oturdukları bölgede reformlar"* yapmakla yükümlü kılınmışlardı; aksi taktirde Rus birlikleri geri çekilmeyeceklerdi.

İlk kez yeniçağda bir milletler hukuku anlaşmasında Ermenilerden söz ediliyordu. "Ermeni sorunu" doğmuştu.

Bundan bir çeyrek yıl sonra, İmparatorluk Başbakanı Bismarck, Berlin'de, Avrupalıların Rusya'nın toprak kazanımlarını gözden geçirmek istedikleri bir kongreyi açtı.

Bismarck için sözkonusu olan yalnızca, *"Şark çıbanını açık tutmak ve böylelikle diğer büyük güçlerin birleşmesini önlemek ve kendi barışımızı güvence altına almaktı"*.

Reformların bizzat Bab-ı Ali tarafından denetlenmesi —yani engellenmesi— üzerine anlaşmaya varıldı. Sultan Hükümeti, idari birimlerin hiçbirinde Ermenilerin çoğunluğu oluşturmayacağı, böylelikle de *"Ermenilerin yaşadıkları eyaletlerin"* artık kalmadığı ve bunun sonucunda da artık "Ermeni sorunu"nun kalmadığı bir şekilde eyalet sınırlarını değiştirdi.

Avrupalılardan düş kırıklığına uğrayan Ermeniler, kendi kendilerine yar dıma geçtiler. Yeraltındaki gizli topluluklardan sonra iki parti oluştu: 1887 Ağustos'unda Cenevre'deki Ermeni öğrencileri tarafından (gazeteleri "Hınçak"a, Çan'a göre adlandırılan) kurulan Hınçakların Devrimci Partisi" ve 1890'da Gürcü Tiflis'de kısaca federasyon sözcüğünün Ermenice karşılığı "Daşnakyun" olarak adlandırılan "Ermeni Devrimcileri Federasyonu".

Hınçaklar, bağımsız ve birleşik bir Ermeni Cumhuriyeti talep ederlerken; Daşnaklar, halkın silahlandırılmasıyla birlikte bağımsızlığın değil, yalnızca Türk Ermenistanı'nda reformların propagandasını yaptılar.

Sultan II. Abdülhamid (1900'lerde)

Köktenci Hınçaklar, yalnızca Kostantinopol ve Adana'da ("Klikya") yandaşa sahiptiler. Bunlardan birisi, 1890 yazında patriyarşlardan birini Sultan'a bir protesto mektubu vermeye zorladı. Bu arada bir kargaşa çıktı ve bu, birçok Ermeninin, bir Türk askerinin ve jandarmasının hayatlarını kaybetmelerine yolaçtı. İngiliz Büyükelçisinin Londra'ya bildirdiği gibi, bu Türkler tarafından *"Kostantinopol'un işgal edil mesinden buyana, hristiyanların Stambul'da (Kostantinopol) Türk askerlerine karşı direniş göstermeye cesaret ettikleri ilk kez"*di.

"Ermenilere yakında disiplini öğreteceğim", diye açıkladı Sultan bunun üzerine, *"onları sakinleştirmenin bir yolunu biliyorum"*. "Hamidiye" diye adlandırılan Kürt süvari alaylarını oluşturdu. 1891'de eşkiya aşiretlerinin önderlerini Kostantinopol'e davet etti ve onları en modern tüfeklerle donattı. Ve onlara paşa rütbesi verdi. *"Düşmana karşı hiçbir değeri yok"* diye değerlendirdi, Alman kurmay subayı Guse onları; ama kötü silahlanmış, ya da tümüyle silahsız Ermenilere karşı *"korkunç bir silah"*, diye niteledi onları Ermeni tarihçisi Louise Nalbandyan.

Hamidiye, Türkiye'nin doğusunda astığı astık, kestiği kestik gibi davrandı.

Fransız doktoru ve yazarı Yves Ternon, *"Kürdistan ovalarında süngüyle deşilen, kurşunlanan, sehpaya çekilen ve parçalanan Ermenilerin sayısını vermenin olanaksız"*lığını belirtti. Kürt süvarilerinin operasyonlarına ilişkin İngiliz Mavi Kitabı *"örgütlü soygun ve yasallaştırılmış cinayet"*ten sözediyordu.

Ermeniler, özellikle Doğu'da özsavunmaya geçtiler. *"Ermenilere o kadar isyan planladıkları söylendi ki, en sonunda bunu gerçekleştirdiler"*, diye bildiriyordu Fransız Büyükelçisi Paul Cambon, Şubat 1894'de kendi hükümetine. *"Birkaç yıl içerisinde, tüm Ermenistan'da ulusal kişilik ve bağımsızlık düşüncesini uyandırmak için gizli gruplar oluşturdular"*.

30 Eylül 1895'de 200 Ermeni Kostantinopol'de reformlar için bir gösteri düzenledi. Türk albayı Servet Bey Hınçaklardan birine küfür edip, onu kılıçla yaraladığında, bu tabancasını çekti ve albayı vurdu. Askerler ve jandarmalar Ermenileri silahsızlandırdı ve yaklaşık olarak 20'sini öldürdüler. Önderler mengeneyle idam edildi, müslüman karşı göstericiler 100 Ermeniyi daha öldürdüler.

Bunun üzerine altı büyük gücün büyükelçileri, Türk valilerin yanına hristiyan danışmanların yerleştirilmesini öngören yeni bir reform projesi sundular. Sultan bunu kabul etti ve aynı zamanda ölüm mangalarının iplerini koyverdi.

Osmanlı İmparatorluğu üzerinde bu zamana kadarki en büyük katliam gerçekleşti. Hemen hemen bütün kentlerde katil çeteleri yollara düştüler ve Ermenileri katlettiler, bazılarında idari şefler —ve bundan daha çok— islam din adamları, ayak takımının karşısına dikildiler ve bir pogromu önlediler. Birkaç hafta sonraki bilanço: (Fransızların araştırmasına göre) 36 bin, (İngilizlere göre) 88 bin ölü. Yarım milyondan fazla Ermeni açlık çekti ve çoğu bitkinliğin sonucunda öldü.

Bundan bir yıl sonra Daşnaklar, Avrupalıların gözünü açmak için, çoğunluğu Fransızlara ait olan İstanbul'daki Osmanlı Bankası'nı bastılar. Sonuç yalnızca, tek başına Kostantinopol'de 4500 Ermeninin hayatlarını kaybetmesine yolaçan yeni bir katliam oldu.

O zaman henüz muhalefette olan Genç Türklerin yayın organı MEŞVERET, *"bu katliamların resmi olarak yönetilen cinayetler olduğunu"* söyledi.

"Ermeni sefaleti, kesintisiz devam ediyor", diye bildiriyordu Paul Rohrbach Eylül 1898'de. Kadınlar, Almanların yönetimi altında bulunan yetim yurtlarına gelmeleri için, kendisine çocuklarını uzatmışlar.

Yalnızca Osmanlılar değil, aynı zamanda Çarlarının bütün sınır bölgelerinin Ruslaştırılmasını emrettiği Ruslar da Ermenilerin tepesine bindiler. Onun hedefi, *"Ermenilerin olmadığı bir Ermenistan"*dı.

Göçmenlere, ancak Rus-ortodoks inancına geçerlerse, toprak verilecekti, ki buna hemen hemen hiçbir Ermeni hazır değildi. Rus Hükümeti, Haziran 1903'de doğrudan ibadet için olmayan tüm Ermeni kilisesi mallarına el koydu: Bu özellikle okullara karşı ağır bir darbeydi.

Rus egemenleri, devrim yılı 1905'de "Tatarlar"ını (daha sonraki Azerbaycanlılara o zaman bu ad veriliyordu), kendilerini savunmalarına rağmen çok kurban veren Bakü Ermenilerinin üzerine saldı. Ruslar, Başbakanları Pyotr Stolipin'in öldürülmesinden sonra Ermeni politikalarını değiştirdiler ve okul yönergesini kaldırdılar. Bu başarılı oldu: Ermeni Başpiskoposu V. Katholikos Georg, hemen Türk Ermenilerinin yararına bir Rus müdahalesinden yana tavır takındı.

Çünkü Kafkasya Ermenileri de gerçek vatanları olarak sürekli Türk Ermenistanını görüyorlardı. *"Bu böl-*

geyi kurtarma çabalarında", diye yazıyor ABD/Ermeni tarihçisi Richard Hovannisian, *"Ermenilerin politik anlayışı en büyük naifliği ve zaafı gösterdi. Tüm ulusun Osmanlı İmparatorluğu'na yabancı müdahalesi için kazanılması kolaydı"*. Hovannisian'ın oğlu Raffi bugün Erivan'da Dışişleri Bakanı.

Şimdi Ermenilerin büyük umut bağladıkları bir hareket iktidarı ele almış olsa da, Rusya ve onun Ermeni müttefiği, Türkler için bir kışkırtma konusu olarak kalmıştı: "İttihat ve Terakki Komitesi", Paris'deki sürgün gazetesi ***La Jeune Turqui***'ye göre Genç Türkler olarak adlandırılanlar iktidarı almıştı. Bir modernleşme yoluyla İmparatorluğu kurtarmaktan yanaydılar. Aralarında 1909'da Sultan'ı devirerek 1878'de ilan edilen, ama hemen yürürlükten kaldırılan anayasayı derhal yürürlüğe sokan Enver beyin de olduğu Selanik'deki Türk subayları yandaşlarıyla birleşmişlerdi.

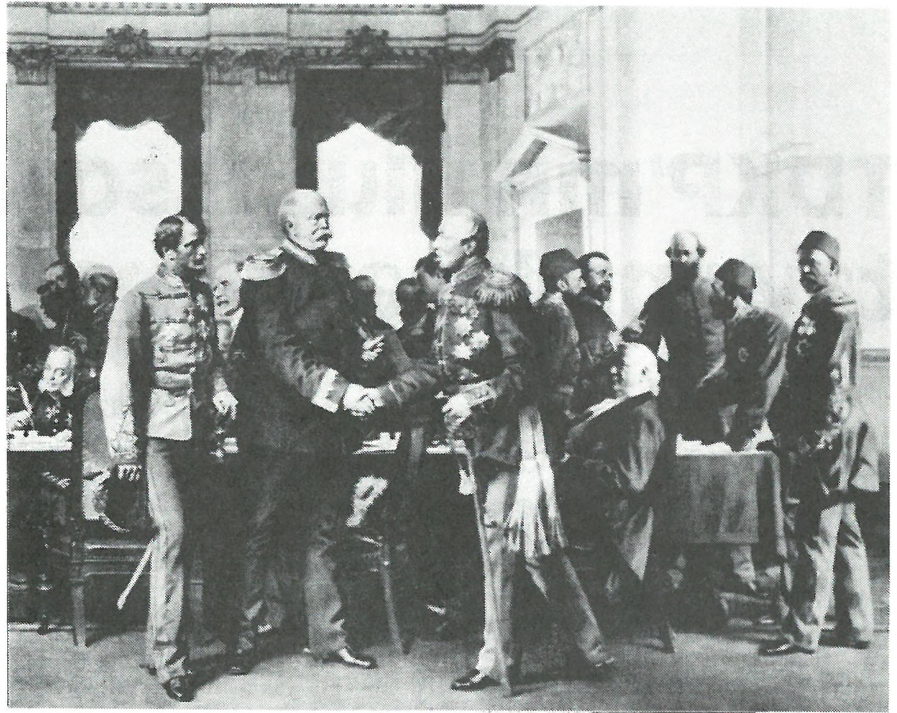
"Hasta adamı iyileştirdik", diyordu Enver bey, ama bir kez daha tutucular darbeyle kısa bir süre iktidarı ele geçirdi.

Toplam 400 binlik nüfusunun beşte birini Ermenilerin oluşturduğu Klikya'da 200 Ermeni köyü yok edildi, 20 bin Ermeni öldürüldü, derisi yüzüldü, kazığa geçirildi, ya da çarmıha gerildi, çocuklar parça parça edildi, bebeklerin elleri baltayla kesildi.

Askerler tarafından iktidara çıkarılan İttihat ve Terakki Komitesi, bütün okullarda Türkçeyi tek dil olarak ilan etti ve Türkçe konuşan tüm halkları bir çatı altında toplamayı hedefleyen —ve bugün de çok güncel olan— milliyetçi bir ideolojiyi —Turancılığı— teşvik etti.

Aslında yalnızca Orta Asya'da bir toprak parçası olan Turan, Avrupa'dan Anadolu, Kuzey İran, bugünkü Azerbaycan, Özbekistan, Türkmenistan, Kazakistan ve Kırgızistan Cumhuriyetleri üzerinden Uygurların Sinkiang'da turancı fantazi imparatorluğunun doğulu ulaklarını oluşturdukları Kuzey-batı Çin'e kadar bütün ülkeleri ve halkları kapsamalıydı. Hunlar ve Moğollar da, sözde kan akrabalığı bulunan Macarlar ve Finliler de, turan düşçülerinin büyük güç olma heveslerinin içine çekilmişlerdi.

Bunun sözcüleri, "İttihat ve Terakki Komitesi" üyesi Türk yazarı ve sosyoloğu Ziya Gökalp, Azerbaycanlı Ahmet Ağayev ve Gürcistan dışında tüm Kafkasya'yı "Türk yurdu" olarak adlandıran hemşerisi Ali Hüseyinzade oldular.

Bismarck (soldan 2.), Türk delegeleri (sağda): "Oryantal çıban"

"Türk yurdu", diye ilan etti Gökalp, *"dev ve sonsuz bir ülkedir -Turan'dır. Düşman ülkesi çöle çevrilecek; Türkiye büyüyecek ve Turan olacak"*.

Böylelikle Ermeniler için ölümcül bir tehlike ortaya çıktı; çünkü yerleşim bölgeleri bu uydurma büyük Türk imparatorluğunun tam ortasına düşüyordu. Türklerin ezeli düşmanları İran ve Rusya arasında bir toprak köprüsü oluşturuyordu.

"Kader, bizi Batı'dan Doğu'ya sürüklüyor", diye açıklıyordu Türk general Mehmet Vehip Ermenilere daha sonra, *"Balkanları ve Afrika'yı terkettik ve şimdi Doğu'ya doğru genişlemek zorundayız. Kardeşlerimiz Dağıstan'da, Türkistan'da ve Azerbaycan'da. Bu bölgelere giden bir yola ihtiyacımız var ve siz Ermeniler yolumuzu kesiyorsunuz. Geri çekilip bize yol açmanız gerekir"*. Savaş ağası Enver, Kafkasya'daki askeri cepheyi "pan-turancı cephe" olarak adlandırıyordu.

Enver (1909)

Gerçi Osmanlıların Birinci Dünya Savaşı'ndaki yenilgisiyle birlikte Pantürkist ideoloji etrafında da bir sessizlik oluştu, ama İkinci Dünya Savaşı yıllarında ve bundan sonraki on yıllar içerisinde bu düşünce yeniden yeniden alevlendi.

Kafkas Ermenilerine yönelen 1988'deki ilk katliamlardan sonra sağ tutucu Türk gazetesi ***Tercüman***, *"Biz Azerbaycan'la bir kültürel bütünlüğüz"* diye yazdı. 1991'de Körfez Savaşı'ndan sonra, Türk Devlet Başkanı Özal (*"Biz, bir savaşçılar ulusuyuz"*), Kafkasya'yı Türk yayılmacılığının hedeflerinden birisi olarak adlandırdı.

O, 1991'de düşüncelerini iyice berraklaştırdı. Klasik dönemde, diye bildirdi, Türkler Viyana'yı kuşattı ve Balkanlara *"dinsel ve ırksal olarak"* hükmetti. Viyana'dan önce Osmanlı İmparatorluğu'nun *"erime süreci"* başlamış. *"Şimdi"*, Özal'a göre, *"yalnızca her 300 yılda bir çıkabilecek bir şansı kullanmak sözkonusudur"*. Balkanlar ve Kafkasya, *"Türkiye açısından asla tek stratejik alternatif olmayan Avrupa Topluluğu karşısında alternatif çözümdür"*.

Azınlıklar sorununun şiddetle çözülmesi sonuçlarıyla birlikte Turancılık, 1915'deki jenosidin ideolojik temeliydi, Azerbaycanlıların Dağlık Karabağ'daki Ermenilere karşı yok etme seferlerinin güdüsü de odur.

İkinci bölümün sonu.

[Bir dahaki sayıda, bu dizinin son bölümünü yayınlayacağız. "Ermenilerin Türklere karşı intikam eylemleri - Kızıl Ordu'nun yeni Ermenistan'a girişi - Ulusal karabasan olarak jenosid."]

TDKP'nin ulusal sorundaki tavrına kısa bir bakış...

TD"K"P, halk kavramını kullanarak çoook "sınıfsal" bir temelde soruna yaklaştığını göstermeye çalışırken, ulusal sorundaki Marksist-Leninist yaklaşımı da tersyüz etmektedir. Bunu da "çağımızda ulusları, proletarya ve diğer ezilen sınıflar (köylülük) temsil eder" tespitine dayandırmaktadır. Böylece, ulusal sorunun kendisi ile, o ulusal sorunu çözecek olan sınıfların, ya da sınıfın hangi sınıf olduğu sorununu birbirine karıştırmaktadır. Yine bu karışıklık sonucu, bir ulusun kendi kaderini tayin etme, ayrılıp ayrı devlet kurma hakkı da, halkın kaderini tayin etme hakkına dönüştürülerek, Marksizm-Leninizm'in bu konudaki yaklaşımı da revize edilmektedir. Ulusal kurtuluş ile sınıfsal kurtuluş birbirine karıştırılmakta ve ulusal kurtuluş arada yokedilmektedir. Bu da göstermektedir ki, TD"K"P'nin oportünizmi sadece biçim değiştirmiştir...

MARKSİZM-LENİNİZM adına ortaya çıkıp, kendilerinin komünist olduğunu savunan ve fakat savundukları düşünceler itibariyle oportünist niteliğe sahip olan örgütler içinden biri de TD"K"P'dir.

TD"K"P'nin temel görüşlerinde en karışık tavırlardan biri de, ulusal soruna karşı yaklaşımıdır. Bilindiği gibi 1984 yılında PKK'nın eylemlerinin başlaması ile diğer bazı örgütlerin yanında, TD"K"P de bu eylemleri "provokasyon" eylemleri olarak tanımlamış ve böylesi eylemler yüzünden Kürt ulusu üzerindeki baskıların yoğunlaştığını savunmuştur. Bunun doğal sonucu olarak da, PKK'nın böylesi eylemleri yapmaması gerektiği düşüncesi savunuldu. O dönem biz BOLŞEVİKLER bunların tavrını eleştirip, PKK'nın faşist Türk devletine karşı desteklenmesi gerektiğini; öncü savaşı olsa da, ulusal baskıya karşı yönelen demokratik bir muhtevaya sahip olduğunu ortaya koyduk. O dönem şunları da söyledik:

"Biz PKK'nın gerçekleştirdiği bu eylemlere yönelen; «eylem yaptınız, onun için baskı geldi» biçiminde pasifist bir eleştiriyi kökten reddediyoruz. Böyle bir eleştiri, «uslu durularak» hakim sınıfların baskısından sıyrılmanın propagandasını yapan bir anlayışın ürünüdür." (Bolşevik Partizan sayı 19/20, sayfa 4-5)

... T"K"P'nin «provokasyon», TD"K"P'nin «provokatif eylem» dediği, kuşkusuz PKK önderliğinde gerçekleştirilen saldırılardır. Ve kuşkusuz burada «provokasyon» lafı, hakim sınıfların halka karşı kışkırtılması anlamında kullanılmaktadır! T"K"P, TD"K"P birbirlerine istedikleri kadar küfretsinler, ortak revizyonist ideolojik temel; somut olayların değerlendirilmesinde onları kelimelerin seçimine kadar birleştirebiliyor." (agd, sayfa 5)

O dönem TD"K"P'nin TKP ile ideolojik temelini böyle ortaya koymuştuk. TD"K"P "provokatif eylem" lafı dışında somut olarak "provokasyon" tanımını da yapmıştı. Bunu da şimdi ekleyelim:

"Kürdistan'da provokasyonlara girişerek faşist orduyu, Kürt köylülerinin üzerine saldırtanlarla, bu saldırıları kışkırtıp alkışlayanlar, Misak-ı Milli şarkıları söyleyenler sonuçta aynı noktada birleşiyorlar." (Devrimin Sesi sayı 41, sayfa 10)

TD"K"P, burada sadece "provokatif eylem" olarak sorunu ele almıyor. Onlar faşist Türk devletine karşı savaşanları, misak-ı milli şarkılarını söyleyenlerle aynı kefeye de koymaktadır.

Bu arada TD"K"P'nin o dönemde PKK'yı nasıl değerlendirdiğini de aktarmakta yarar vardır. Tavırları şöyle:

"Son olarak Ağustos ayı ortalarında Apocu çetelerin giriştiği provokatif eylemleri ...", "Apocu çetelerin giriştiği provokatif eylemler ..." (Devrimin Sesi sayı 40, sayfa 10) ve *"Birkaç maceracı çetenin yarattığı fırsat ..." (Devrimin Sesi sayı 41, sayfa 3)*

Bu dönem PKK'yı böyle değerlendiren TD"K"P, daha sonra, PKK'nın yaptığı eylemleri özeleştiri yapmadan Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkı mücadelesinde olumlu eylemler olarak değerlendirmiştir. *(Bkz. Konferans Belgeleri, sayfa 282)*

Süreç içinde PKK önderliğinde gittikçe gelişen bu ulusal mücadele sonunda, bütün oportünistler önceki tavırlarını "gözden geçirmek" zorunda kaldılar. Bu sefer de "herkes" bu hareketin kuyruğuna takılma tavrına düştü ve her önüne gelen "yeni taktikler" aramaya ve bulmaya çalıştı. Buldular da...

Bu makalemizde TD"K"P'nin Kürt ulusunun ulusal mücadelesi ve ulusal sorunu hakkında nasıl bir tavra sahip olduğunu bir kaç nokta altında ortaya koymaya çalışacağız.

TD"K"P'nin 1990 Şubat'ında yapılan "Şubat (I. Genel) Konferansı Belgeleri" içinde sözümona bir özeleştiri yapılmaktadır. Sözkonusu "özeleştiri" geçmiş tavırlarını "gözden geçirerek", yukarıda bahsettiğimiz "yeni taktik", ya da politikayı ortaya koymaktadır. Önce "özeleştiri"lerine bakalım. Sorunu toparladıkları yerde, "hata" şu şekilde ortaya konmaktadır:

"Kürdistan'daki örgütlenme ve çalışmada üç ana yön halinde ele aldığımız bu hata ve zaaflar, örgütümüzde

geleneksel ezen ulus şövenizminin ve Kürt ulusal sorununda Türkiye "sol" unda tarihsel olarak egemen olan oportünizmin etkileriydi." (Konferans Belgeleri, sayfa 280)

Burada iki sorun ortaya çıkmaktadır. Birincisi, TD"K"P'nin kendisi de oportünizmin etkisi altında kaldığını teslim etmektedir. Buna ekleyeceğimiz tek şey, oportünizmin etkisinde kalmaktan da öte, oportünist niteliğe sahip olduklarıdır. Bunun ötesinde TD"K"P'nin "suç"u üzerine somut konuşulması gereken yerde, "suç", "Türkiye solu" genellemesi içinde dağıtılmakta; "Türkiye solu" denen genellik içinde ele alınan grup ve partiler arasındaki farklılıklar silinmektedir.

TD"K"P, adeta "biz iyi değildik ama, bu herkes için sözkonusu idi, diğerleri de bizden iyi değildi" şeklinde bir "özeleştiri" yapmaktadır. Bu tavır, 1972'de İbrahim Kaypakkaya yoldaşın ***"Türkiye'de Milli Mesele"*** yazısı ile kendini tüm "sol"dan ayıran komünist tavrını da yok saymaktadır.

İkinci sorun ise, bu "özeleştiri" ile TD"K"P'nin kendisini oportünist etkilerden arındırdığı sorunudur. Fakat belgeleri incelediğimizde ortaya çıkan durum, oportünizmin karakteri değil, biçiminin değiştiğidir. Şimdi bunun nasıl olduğuna bakalım.

TD"K"P, MARKSİST-LENİNİST ULUS TANIMI YERİNE HALK TANIMINI KOYARAK, ULUS TANIMINI REVİZYONDAN GEÇİRMEKTEDİR!

Ulusal sorunda doğru, Marksist-Leninist bir pozisyona sahip olabilmenin en temel önşartlarından biri, Marksist-Leninist ulus tanımının doğru bir biçimde savunulmasıdır. Sözkonusu bu tanım, uluslararası proletaryanın öğretmenlerinden biri olan Stalin tarafından ortaya konmuş, Rusya Bolşeviklerinin ve diğer komünist partilerinin, komünistlerin ortak hazinesinde, Marksizm-Leninizm biliminde yerini almıştır. Yine bu tanım, Marksizm-Leninizm'i savunduğunu iddia eden kesimlerce de sürekli olarak ortaya konan bir tanımdır. Buna rağmen biz, bu tanımı bir kez daha aktarmayı gerekli görüyoruz. Bu tanım şöyledir:

"Ulus, tarihi olarak oluşmuş, dil, toprak, iktisadi yaşantı birliği, ve kültür birliğinde ifadesini bulan ruhi şekillenme temelinde oluşmuş istikrarlı bir insan topluluğudur." (aoç) (Stalin, Eserler Cilt 2, sayfa 258, İnter Yayınları)

Çok açık bir dille ortaya konan bu tanımı yorumlamaya gerek yok. Şimdi de gelelim TD"K"P'nin bu tanım yerine, halk tanımını nasıl kullandığına:

"Çağımızda ulusları proletarya ve diğer ezilen sınıflar (köylülük) temsil eder." (age, sayfa 282)

Burada ne anlatmak istedikleri tam açık bir şekilde ortaya çıkmasa da, bu konudaki kafa karışıklığını göstermek için önemlidir. Bu temsil etme sorunu, diğer belgeler içinde HALK kavramının savunulmasına temel teşkil etmektedir. Öyle ya, madem ki ulusları temsil eden proletarya ve köylülük, yani halk ise, o zaman ULUS kavramı yerine HALK kavramı niye kullanılmasın ki? İşte bu kafa karışıklığı sonucunda TD"K"P, ulus kavramı yerine esas olarak halk kavramını kullanmaktadır. Buna bir örnek verelim:

"Emperyalistler ve gericilik, halkımız adına konuşma, halkımızın kaderini belirleme hakkına sahip değildir. Kürt halkı, Türk halkıyla birlikte mi, yoksa ayrı bir devlet olarak örgütlenerek mi yaşayacağına bizzat kendisi karar verecektir." (abç) (Denge Şoreş Sayı 19, sayfa 3)

Burada da görüldüğü gibi, ulusun kendi kaderini tayin etme hakkı, halkın kaderini tayin etme hakkına indirgenerek, HALK, ULUSun yerine geçirilmiştir. Yine faşist Türk devletinin Kürt ulusu üzerindeki baskı ve zulmü de, Kürt halkına yapılan baskı ve zulme dönüştürülmektedir. Bu konudaki tavırları şöyledir:

"Kürt halkı, üzerindeki baskıların «demokrasiyi tüm kurum ve kurallarıyla işleteceğiz» demagojisiyle işbaşına gelen hükümet tarafından hafifletilmek şöyle dursun, daha da yoğunlaştırıldığını artık biliyor." (agd, sayfa 1)

"Diktatörlüğün işgal birliklerinin halkımıza yönelik saldırıları Newroz sonrasında yoğunluk kazandı." (agd, sayfa 6)

"Diktatörlüğün halkımıza yönelik saldırısı yaşamın her alanını kapsıyor." (agd, sayfa 10)

"Kürt halkının bugünkü kölelik durumunda tutulmasının koşullarını Türk egemen sınıflarıyla birlikte oluşturan emperyalist haydutlar, bu durumun devamını istemekte ve bunun için de Kürt halkının siyasal devlet olarak iradesini ortaya koymak hakkının önüne barikat kurmaktadırlar." (agd, sayfa 3)

"Kürt halkını ulusal boyunduruk altında tutmak..."

"Kürt halkına karşı, Türk şövenizmini körükleyerek bir Kürt, Türk çatışması çabalarından da geri durmuyorlar."

"Faşist devlet, Kürdistan'daki direniş merkezlerini adım adım teslim alarak, Kürt halkına boyun erdirmeye çalışıyor." (agd, Sayı 16, sayfa 1)

"Türk devleti, Kürt halkının köleliğine dayanan Kürdistan'ın..." (agd, sayfa 2)

Bu ve benzeri alıntılar daha da fazla aktarılabilir.

Fakat biz, bunların bile çok olduğunu düşünüyoruz. Alıntıların bir temelde birleştiği esas nokta, yapılan ulusal baskı ve zulüm, Kürt ulusuna değil de, Kürt halkına yapıldığı noktasıdır. Durumun böyle ortaya konması, ulusal baskının ne olduğunun kavranmadığını bize göstermektedir.

Bu konuda kendi yorumumuz yerine, İbrahim Kaypakkaya'nın yirmi yıl önce Şafak revizyonistlerini eleştirdiği tavrını aktarmak istiyoruz. İbrahim'in tavrı şöyledir:

*"Şafak revizyonizmine göre milli baskı, **Kürt halkına** uygulanmaktadır. Bu, milli baskının ne olduğunu anlamamaktır. Milli baskı, ezen, sömüren ve hakim milletlerin hakim sınıflarının, ezilen bağımlı ve uyruk milletlere uyguladığı baskıdır. Türkiye'de milli baskı, hakim Türk milletinin hakim sınıflarının, sadece Kürt halkına değil, **bütün Kürt milletine**, sadece Kürt milletine de değil, **bütün azınlık uyruk milliyetlere** uyguladığı baskıdır."* (İbrahim Kaypakkaya, Seçme Yazılar, sayfa 192)

TD"K"P de, Şafak revizyonistlerinin savunduğu pozisyona düşmüştür. Tek bir farkla... Gecikmeli olarak! Ulus kavramının yerine halk kavramının geçirilmesi neden yanlıştır? Yine İbrahim Kaypakkaya'dan aktararak cevap verelim: ***"Halk**, her tarihi dönemde devrimden menfaati olan, devrim safında yer alan sınıf ve tabakaları ifade eder"* de ondan. (Sayfa 193) Oysa ulus, bir başka bileşimi ifade eder. Bunu da Stalin'den alıntı ile ortaya koyduk.

TD"K"P, halk kavramını kullanarak çok "sınıfsal" bir temelde soruna yaklaştığını göstermeye çalışırken, ulusal sorundaki Marksist-Leninist yaklaşımı da tersyüz etmektedir. Bunu da *"çağımızda ulusları proletarya ve diğer ezilen sınıflar (köylülük) temsil eder"* tespitine dayandırmaktadır. Böylece, ulusal sorunun kendisi ile, o, ulusal sorunu çözecek olan sınıfların, ya da sınıfın hangi sınıf olduğu sorununu

birbirine karıştırmaktadır. Yine bu karışıklık sonucu, bir ulusun kendi kaderini tayin etme, ayrılıp ayrı devlet kurma hakkı da, halkın kaderini tayin etme hakkına dönüştürülerek, Marksizm-Leninizm'in bu konudaki yaklaşımı da revize edilmektedir. Ulusal kurtuluş ile sınıfsal kurtuluş birbirine karıştırılmakta ve ulusal kurtuluş arada yok edilmektedir. Bu da göstermektedir ki, TD"K"P'nin oportünizmi sadece biçim değiştirmiştir.

ULUSLARIN AYRILIP AYRI DEVLET KURMA HAKKI ÜZERİNE BİRAZ DAHA...

TD"K"P'nin ulus kavramı yerine halk kavramını, ulusun kaderini tayin hakkı yerine, halkın kaderini tayin etme hakkını geçirdiğini de gösterdik. Bu konuda TD"K"P'nin tavrını biraz daha açmanın gerektiğini düşünüyoruz. Çünkü TD"K"P'nin yanlışı, sadece, ulus yerine halkı geçirme yanlışı değildir.

Marksist-Leninistler ulusların ayrılıp ayrı devlet kurma hakkını kayıtsız şartsız savunurlar. Bunu savunduklarında ise, ayrılma hakkı ile ayrılma arasında kesin bir ayrım yaparlar. Ezen ulustan komünistler, ezilen ulusun ayrılma hakkını öne çıkarıp savunurlarken, ezilen ulustan komünistler ise, işçi sınıfının diğer ulustan sınıf kardeşleri ile birliğini öne çıkarırlar.

Ezen ulustan komünistler, ezilen ulusun ayrılma hakkını nasıl kullanması gerektiği konusunda görüşlerin propagandasında çok dikkatli olmak zorundadır. Çünkü ayrılmayı, ya da beraber yaşamayı belirleme hakkı, sadece ve sadece ***ezilen ulusun kendisine aittir.*** Komünistlerin genel yaklaşımı, gönüllülük ve eşitlik temelinde birlikte yaşamaktır. Bunun gerçekleşmesi için de mücadele ederler. Bu yüzden onlar ulusların ayrılıp ayrı devlet kurma hakkını kayıtsız şartsız savunurlarken, ayrılma hakkının ayrılma anlamına gelmediğini vurgularlar. Yine komünistler, ezilen ulusun, ulusların ayrılma hakkını özgür bir biçimde kullanmasının koşullarının, ancak, işçi sınıfı önderliğinde yapılacak —demokratik, sosyalist— bir devrimle sağlanabileceğini vurgularlar. Yani var olan zoraki birliğin parçalanması için, andaki burjuva devletinin yıkılması gerektiğini öne çıkarırlar ve ulusal sorunun çözümünü burjuva devletini yıkacak olan devrime bağlı olarak ele alırlar. Bu burjuva devletinin yıkılması mücadelesinde de komünistler değişik uluslardan işçi sınıfının sınıfsal birliğini öne çıkarırlar. Ayrılma sorunundaki yaklaşım ise şöyledir:

"Marksist-Leninist hareket, ayrılma sorununu her özel meselede somut olarak ele alır, «bir bütün olarak sosyal gelişmenin ve sosyalizm için, proletaryanın sınıf mücadelesinin menfaatleri açısından yargılar ve tayin eder». Marksist-Leninist hareket, tasvip etmediği bir ayrılma kararında da zor kullanmayı, engel ve güçlük çıkarmayı kesinlikle reddeder. Sınırlar milletin kendi iradesiyle tespit edilmelidir." (İbrahim Kaypakkaya, Seçme Yazılar, sayfa 256-257)

Burada bir kez daha öne çıkarmak istediğimiz nokta şudur: Komünistler içinde bulunulan somut durumda ister ayrılmayı doğru bulup desteklesinler, isterse de ayrılmayı yanlış bulup desteklemesinler, bu konuda somut karar sözkonusu ulusun kendisine aittir. Başkaları bunu dışardan tayin edemez. İşte bu temelden yola çıktığımızda TD"K"P'nin tavrını daha da iyi değerlendirebiliriz. Bu konudaki tavırları şöyledir:

*"**Kürt ve Türk ulusundan «proletarya ve halkın birliği»nin propagandası ancak bir koşulda yerine oturabilirdi. O koşul, Kürt ulusunun ayrılma tutumu da dahil, tam özgürlüğünü tanımadır.**" (abç) (Konferans Belgeleri, sayfa 276)*

Burada Kürt ve Türk ulusundan —diğer azınlık milliyetleri hiç görmüyorlar— proletaryanın ve halkın birliğinin propagandası için öne sürdükleri koşul, ne kadar "güzel" görünse de teorik bir yanlışı içinde barındırmaktadır. O da, Kürt ulusunun ayrılıp ayrı devlet kurma hakkını savunma yerine ***"ayrılma tutumu"*** dahil "tam özgürlüğün" TD"K"P tarafından ***tanınmasıdır.*** Burada önce ayrılma hakkı yerine ayrılma tutumu geçirilmiş ve Kürt ulusuna ait olan bir hak TD"K"P tarafından "tanınarak" sorun "çözülüvermiştir". Oysa esas sorun, bu ayrılma hakkının ve özgürlüğün başkaları tarafından "tanınması" değildir. Bu hak "tanınacak" bir hak değil, savunulması gereken bir haktır. Ulusun kendisine ait olan birşey, başkaları tarafından verilecek bir bağış değildir. TD"K"P, sadece Kürt ulusunun iradesini "dışardan tayin etmek"le kalmamakta, aynı zamanda Kürdistan'ın (Kuzey Kürdistan olması gerekir) ***ayrılmasının*** propagandasını da yapmaktadır. Sözkonusu bu tavır "ÖZGÜRLÜK DÜNYASI" dergisinde *"TD"K"P röportajı"* başlığı altında ortaya konmaktadır. Bu tavır şöyledir:

*"**Özü şuydu: «Federal çözüm» ya da «federasyon» pratik ve güncel bir çözüm olarak tartışılıyorsa, partimizin görüşü, Kürdistan'ın ayrı devlet olarak örgütlenmesi ve ayrılmasıdır. Türkiye'deki diğer koşullar aynı kaldığı sürece, «federasyon» gerici bir çözümdür.**" (abç) (agd, sayfa 74)*

Bu alıntıda en çok kokan şey kuyrukçuluktur. Eğer, "pratik olarak" "federasyon" tartışılmasa, TD"K"P'nin bu konuda tavır takınmayacağı açığa çıkıyor. İşte "federasyon" tartışmasının gündeme gelmesi, TD"K"P'yi hemen "alternatif" çözüm bulmaya zorladı ve çözüm Kürdistan'ın "ayrılmasıdır" diye bulundu da. Biz bu arada TD"K"P'nin bir çelişkisine dikkat çekmeyi de önemli görüyoruz. Sözkonusu soruna ilişkin, TD"K"P, Konferans Belgeleri'nde şu tavır takınılmaktadır:

"Proletarya, diğer tüm koşullar aynı kaldığında büyük devlet içinde kalmaktan yanadır."(Konferans Belgeleri, sayfa 283)

Bu tavrın yanlışlığı yanında (çünkü bu öneri ancak sosyalizm; proletarya diktatörlüğü veya demokratik halk diktatörlüğü şartlarında doğrudur; bunun olmadığı şartlarda, "koşullar aynı kalmışsa", ezilen ulusun ezilme durumu hala varlığını sürdürüyor demektir), yukarıda aktardığımız alıntı ile karşılaştırıldığında iki değişik yaklaşım sözkonusudur. Durum şöyledir:

a) *"Türkiye'deki diğer koşullar aynı kaldığı sürece, 'federasyon' gerici bir çözümdür".*

b) *"Proletarya, diğer koşullar aynı kaldığında büyük devlet içinde kalmaktan yanadır".*

Bu iki tespitten yola çıktığımızda TD"K"P'nin "birlikten" yana tavır takınması gerekir. Çünkü koşullar değişmemiştir. Ama, her ne hikmetse, değişmeyen koşullarda "ayrılık" propagandası yapılmaktadır. TD"K"P günübirlik, pragmatik tavrından dolayı neyi savunacağını birbirine karıştırmaktadır. Biz, yine sözkonusu röportaja dönerek alıntıya devam edelim.

*"**Türkiye'de devrim henüz geri bir çizgide seyrediyorsa, Kürdistan'daki devrimci gelişme hali hazırdaki statükoyu sarsabilecek bir boyut almışsa, içinde Kürt halkı için demokrasi bulunan ve gericiliğe darbe vuracak olan tek çözüm, Kürt halkının ayrı devlet olarak ayrılmasıdır. Kürdistan'da «ayrılma»yı pratik bir sorun haline getirecek bir durum henüz olgunlaşmamıştı, ama «federasyon» gündeme girdi.**" (abç) (agd, sayfa 74)*

Bu ne perhiz, bu ne lahana turşusu? Kürdistan'da "ayrılmayı" pratik bir sorun haline getirecek bir durum olgunlaşmamış, ama "federasyon" gündeme gelmiştir. Bu olgunlaşmayan duruma rağmen TD"K"P, ayrılmanın propagandasını yapmaktadır. Hem de çook "bilimsel" bir analiz sonucu...

Yine ayrılmanın tek çözüm olduğunu savundukları yerde, Kürt ulusunun değil de *"Kürt halkının ayrı devlet olarak"* ayrılmasını savunarak, bir kez daha ulus kavramı yerine halk kavramı geçirilerek Marksist-Leninist yaklaşım tersyüz edilmekte ve Buharinci *"emekçilerin kendi kaderini tayin hakkı"* savunulmaktadır. Bunu da proletarya ve halkların birliği adına yapmaktadırlar. Tavırları şöyle:

"Proletaryanın ve halkların birliğinden yana olanların bugünkü koşullarda, «federal çözüme» karşı ayrılmayı savunması herhalde garip karşılanmaz." (agd, sayfa 74)

Biz komünistler, TD"K"P oportünizminin böylesi tavırlarını gerçekten de garip karşılamıyoruz. Çünkü bu tavır oportünizmin doğal sonucudur. Fakat, garip karşılamasak da, böylesi tavırları adını koyarak mahkum da ediyoruz. Kısacası, TD"K"P'nin, proletarya ve halkların birliği adına savunduğu bu pozisyon, somut olarak proletarya ve halkların ayrılığına hizmet etmektedir. Faşist Türk devletinin varlığı şartlarında "federasyon" ne kadar yanlışsa, ona alternatif olarak sunulan sol görünüşlü "ayrılma propagandası" alternatifi de yanlıştır. Doğru olan, "ayrılma hakkı"nın savunulması ve bu hakkın özgürce kullanılabileceği şartları yaratmak için de faşist Türk devletini yıkma mücadelesinde, devrim mücadelesinde emekçilerin, işçilerin birliğini savunmaktır.

ŞİMDİ DE, ULUS YERİNE HALKIN, ULUSLARIN KENDİ KADERİNİ TAYİN HAKKI YERİNE, HALKIN KENDİ KADERİNİ TAYİN HAKKININ GEÇİRİLMESİNİN GEÇMİŞİNE BAKALIM!

Bu kavramların yanlış kullanılmasının tarihi geçmişi, 1980 öncesi döneme, TD"K"P'nin THKO ve TDKP-İÖ ismini taşıdığı döneme kadar uzanmaktadır. Biz bu geçmişi ele alırken, sorunu üç dönem temelinde ortaya koyacağız. Bu dönemleri, a) 1980 öncesi; b) 1980 Kongre Belgeleri ve c) 1980'den 1990 Şubat Konferansı'na kadarki dönem şeklinde ele alacağız. Ayrıca bütün alıntıları da yorumlamayacağız. Çünkü bu bölümün asıl amacı, bu kavramları daha önce de yanlış kullandıklarını belgelemektir.

THKO ve TDKP-İÖ ismini taşıdığı dönemde, Türkiye'de legal olarak yayınlanan ve bu grubun görüşlerini savunan "Parti Bayrağı" dergisinde, ulus yerine halk, ulusların kendi kaderini tayin hakkı (UKKTH) yerine, halkın kendi kaderini tayin hakkı (HKKTH) şu şekilde geçiriliyordu:

*"Bu mücadelenin zaferi sonucunda, **Kürt halkı, isterse Türk halkıyla birlikte bir devlet içinde yaşar; isterse ayrı bir devlet kurar.**" (abç) (Parti Bayrağı sayı 5, sayfa 72)*

Yine İbrahim Kaypakkaya'yı eleştirdikleri makalede şu cevherleri dökmekteydiler:

*"Komünist olmak ise, UKKTH'nı **özünde ezilen halkların kendi kaderlerini tayin hakkı olarak**..."(abç)(agd sayı 8, sayfa 88)*

*"Ve **UKKTH'nı özünde ezilen halkların kendi kaderlerini tayin hakkı olarak görmeyip**..."(abç)(agd, sayfa 101)*

Bu iki alıntının temel tezi, UKKTH artık halkın kaderini tayin etme hakkıdır diye ortaya çıkmaktadır. Bunun teorik temeli de, "Leninist" teze sahip çıkıldığı iddiasına dayanmaktadır. İbrahim Kaypakkaya'nın "yanlışı"na karşı komünistler neyi savunuyorlarmış? Buna cevapları şöyledir:

"Komünistler ise çağımızda her zaman, Buharin ile Kaypakkaya'dan farklı olarak (Bu farka dikkat edin /BN), *1) UKKTH'nı tavizsizce savunmak gerektiği ve 2) UKKTH'nın sosyalist kavrayışının, «bütün iktidar ezilen ulusların emekçi yığınlarına» şiarında ifadesini bulduğunu, **yani UKKTH'nın özünde ezilen ulusların geniş halk yığınlarının kaderlerini tayin hakkı meselesi haline geldiği şeklinde Leninist tezleri savunmuşlardır.**" (abç) (agd, sayfa 102)*

Burada Buharin ve Kaypakkaya'ya karşı Leninist tez olarak gösterilen yaklaşım, aslında tam da Lenin'in Buharin'e karşı polemikte reddettiği yaklaşımdır. Yani o dönemki THKO Buharin'in pozisyonundadır.

Gelelim 1980 Kongre Belgeleri'ne... Bu belgede şunlar savunulmaktadır:

*"TDKP çağımızda ezilen ulus burjuvazisine ve onların iktidarına karşı mücadeleden koparılamayacak olan ulusal haklar uğruna mücadelenin ve bu te**melde halkların kendi kaderlerini tayin hakkı durumuna dönüşen ulusların kendi kaderlerini tayin hakkının koşulsuz savunucusudur.**" (abç) (Kongre Belgeleri, sayfa 193)*

TDKP böylece kuruluş kongresinde de UKKTH yerine HKKTH'nı geçirme anlayışını korumuştur. Bu, kongre sonrasındaki belgelerde de savunulmaya devam edilmiştir. Ulusal baskının Kürt ulusuna değil de, Kürt halkına yapıldığı da bu savunu içindedir. Bu dönem, yani Kongre sonrası dönem yayınladıkları "Devrimin Sesi" ve "Denge Şoreş" dergilerinde ne dediklerini alıntılarla aktaralım:

"Faşist generaller çetesi işbaşına geldiği andan itibaren her alanda olduğu gibi ezilen Kürt halkına yönelik baskı ve zulmün yoğunlaştırılması amacıyla saldırılarına hız vermiştir.

Cunta Kürt halkının her türlü ulusal hakkını reddettiği gibi onun ulusal varlığını da tanımamaktadır." (Devrimin Sesi sayı 3, sayfa 12)

"Faşist cunta, Kürt halkına yönelik baskı ve saldırıları daha azgın bir biçimde sürdürmektedir. ... Kürt halkı üzerindeki ulusal baskı yoğunlaştırılmaktadır." (Denge Şoreş sayı 1, sf. 1)

"«Geri kalmış Doğu» edebiyatı, ulusal hak ve dil eşitsizliği ve Kürt halkının kendi kaderini tayin hakkının ayaklar altına alınmasını gözlerden gizlenmesinin denenmiş iyi bir yoludur." (Denge Şoreş sayı 3, sayfa 5)

"Kürt halkı üzerindeki ulusal baskı ve zulüm de yoğunlaştırıldı." (aynı dergi, sayfa 6)

"Kürt halkı üzerinde azgın şoven baskı ve zulüm sürüyor." (Devrimin Sesi sayı 40, sayfa 10)

"KÜRT HALKINA AYRI DEVLET KURMA HAKKI DA DAHİL KENDİ KADERİNİ TAYİN HAKKI!" (Büyük harfler orijinalde.)(aynı dergi, sayfa 6)

*"**Bu temelde Kürt halkı üzerindeki ırkçı ve faşist ulusal baskı devam ediyor.**" (Devrimin Sesi sayı 41, sayfa 8)*

1980, 1981 ve 1984 yıllarına ait olan bu alıntıları aktardıktan sonra, gelelim 1989'a. Çok fazla alıntı aktarmak yerine sadece bir alıntı aktaracağız. Bütünlük içinde anlaşılması için, yapacağımız bu alıntıyı, uzunluğuna rağmen aktarmak gerekiyor. Alıntı şöyle:

"Ulusal sorun, son tahlilde sınıfsal bir sorundur ve ulusal baskı da siyasal baskı biçimlerinden sadece biridir. Ulus ortak çıkarlara sahip bir topluluk değil, farklı çıkarlara sahip sınıflardan oluşan bir topluluktur. Kürt proletaryası ve emekçi kitlelerin sınıfsal çıkarları, Kürt burjuvazisi ve toprak ağalarıyla değil, Türk ulusundan ve diğer azınlık

milliyetlerden proletarya ve emekçi kitlelerle ortaktır.

*Devrimci proletarya hiç bir zaman ulusal meseleyi sınıfsal meselenin önüne çıkarmaz. Ulusal meseleyi sınıfsal meseleye bağlı olarak ele alır. Ulusal meseleyi «**tek başına değil, fakat devrimin zaferi meselesiyle kopmaz bağlar içinde, devrimin genel meselesinin bir parçası olarak**» (Stalin) görür ve ulusların kendi kaderini tayin hakkını da, o ulusun burjuvazisinin değil, proletaryasının ve emekçi kitlelerinin kendi kaderini tayin hakkı olarak savunur. Ulusun ezici bölümünü emekçi yığınlar oluşturur. Bu anlamda da, ulusun kendi kaderini tayin hakkı, proletarya ve emekçi yığınların kendi kaderini tayin hakkı sorunudur." (altı orijinalde çizili)(Devrimin Sesi sayı 77, sayfa 7)*

Bu alıntıda savunulan düşünceleri özetlersek, şöyle bir tablo ortaya çıkmaktadır:

1) TDKP, ulusal sorunu sınıfsal soruna bağlı olarak ele alma telaşı içinde, ulusal sorunun kendisini ortadan kaldırmaktadır.

2) Kürt proletaryası ve emekçilerinin sınıfsal çıkarları elbetteki diğer ulus ve milliyetlerden proletarya ve emekçileri ile ortaktır. Fakat Kürt ulusu buna bağlı olarak da Kürt proletaryası ve emekçileri, sınıfsal baskının yanında bir de ulusal baskı altındadırlar. İşte sınıfsal olarak ortak olan çıkarlar, ulusal baskı bağlamında ortadan kalkmaktadır. Bu, diğer ezilen milliyetler için de aynıdır. TD"K"P çook "sınıfsal" yaklaşma adına, Kürt ulusunun ulusal bir topluluk olarak, ulusal sorunda ortak çıkarlara sahip olduğunu ortadan kaldırarak, aslında ulusal baskının varlığını da yadsımaktadır.

3) TD"K"P'nin Stalin'den yaptığı alıntı, ulusal sorunun neye bağlı olarak ele alınmasını, yani tek başına mı, yoksa devrime bağlı mı ele alınacağını açıklarken; TD"K"P sorunu halkın kendi kaderini tayin hakkı sorununa indirgeyerek, Stalin'in tavrını ve bu bağlamda Marksizm-Leninizmin bu konudaki tavrını revize etmektedir.

Tekrarlayalım: Bir ulusal sorunun çözümünün devrime bağlı olarak ele alınması, ulusal sorunu çözecek olanın proletarya önderliğindeki devrim olması, hiç bir şekilde ulusların ayrılıp ayrı devlet kurma hakkının yerine, halkın kendi kaderini tayin hakkını geçirme anlamına gelmez.

Çünkü ulus ile halk bir ve aynı değildir. TD"K"P oportünizminin sadece görüntüsünün değiştiği daha da açığa çıkmaktadır. Bu görüntü sadece ulus, halk ve UKKTH, HKKTH bağlamında değildir.

Şimdi de işçi sınıfının birliği adına hareket eden TD"K"P'nin işçi sınıfını nasıl böldüğüne biraz değinelim.

TD"K"P, İŞÇİ SINIFININ BİRLİĞİ ADINA İŞÇİ SINIFINI BÖLMEKTEDİR !

Çok uluslu devletlerde işçi sınıfının örgütlenmesi bağlamında Marksist-Leninist tavır, ulusal içe kapanıklığa karşı mücadele etmek, işçi sınıfının enternasyonalist bir biçimde, sınıf örgütleri temelinde örgütlenmesini öngörür. Bu temel yaklaşımdan yola çıkan Rusya Bolşevikleri de hakim olan Rus ulusundan işçiler ile diğer ezilen ulus ve milliyetlerden işçilerin sınıf birliğini savunmuş ve gerçekleştirmişlerdir. Enternasyonal örgütlenme ile milliyetler temelinde örgütlenme konusunda Stalin şunları söylemektedir:

"Biz işçilerin milliyetlere göre ayrılmasının nereye götürdüğünü biliyoruz. Birleşik işçi partisinin parçalanması, sendikaların milliyetlere göre bölünmesi, ulusal sürtüşmelerin, ulusal grev kırıcılığının keskinleşmesi, Sosyal-Demokrasi saflarında tam bir moral çöküntüsü -örgütsel federalizmin sonuçları bunlardır. ...

Buna karşı tek çıkar yol, enternasyonallik ilkelerine göre örgütlenmektir.

*Rusya'nın tüm milliyetlerden işçilerinin yerel olarak **birleşik ve yekpare kollektiflerde** toplanması, bu kollektiflerin **yekpare** bir partide birleştirilmesi -görev budur." (Stalin, Eserler Cilt 2, sayfa 316, İnter Yayınları)*

"Bunun için enternasyonal örgüt tipi, arkadaşlık duygularının okuludur, enternasyonalizm yararına en güçlü ajitasyondur.

*Milliyetlere göre örgütlenmede ise durum farklıdır. Milliyet ilkesi temelinde örgütlenmiş olan işçiler, ulusal kabuklarına çekilir, örgütsel engellerle birbirlerinden ayrılırlar. İşçiler arasında **ortak meseleler** değil, fakat işçileri birbirinden ayıran şeyler vurgulanır. Burada işçi **her şeyden önce** ulusunun üyesidir: ...*

Bu nedenle ulusal örgüt tipi, ulusal dargörüşlülüğün ve fosilleşmenin okuludur." (age, sayfa 317)

Stalin'den aktardığımız bu yaklaşım, Rusya Bolşeviklerinin ulusal sorunu çözmede temel çıkış noktalarından biridir. Burada öne çıkarmak istediğimiz olgu, işçi sınıfının, hangi ulustan olursa olsun kendi sınıf kardeşleriyle ulus ayrımı yapmadan birlikte örgütlenmesi olgusudur. Yoksa, her ulusun işçi sınıfı, kendi ulusuna ait ve o ulusun proletaryası ile sınırlı olan sınıf örgütlerinde örgütlenmesi, Stalin'in burada bahsettiği enternasyonal örgütlenme değildir. Tam da böylesi bir örgütlenme, yani kendi ulusuna ait olan işçi sınıfı örgütlerinde örgütlenme de işçi sınıfının sınıf temelinde örgütlenmesi anlamına gelse de, ulus ayrımı yapma temelinde bir sınıfsal örgütlenme düşüncesi komünistlerin karşı çıktığı bir düşüncedir. Çünkü böylesi bir örgütlenme milliyet temelinde bir örgütlenmedir ve enternasyonalist bir örgütlenme değildir. Burada esas olan düşünce, sınıfın enternasyonalist bir temelde örgütlenme düşüncesidir. TD"K"P'nin işçi sınıfının sınıf örgütlerinde örgütlenmesi bağlamında gözardı ettiği yan, tam da, işçi sınıfının enternasyonal örgütlenmesi yanıdır. Bu bağıntıda savundukları düşünceler şöyledir:

*"İkincisi ise, partinin Kürdistan örgütünü **Kürt proletaryasının** örgütü olarak örgütlemek; Kürdistan örgütünü Kürt milliyetinden öncü işçilere dayanarak ve hareketin Kürdistan çapında merkezileşmesinin organlarını yaratarak inşa etmektir." (abç) (Konferans Belgeleri, sayfa 279)*

Burada hiç bir yanlış yoruma meydan vermeyecek biçimde ***"Kürdistan örgütünün Kürt proletaryasının örgütü"*** olarak örgütlendirilmesi savunulmaktadır. Bu yaklaşım, açık bir biçimde işçi sınıfını ***ulusal temelde*** örgütleme yaklaşımıdır. Enternasyonalizm adına işçi sınıfını bölmektir, milliyetçiliktir. Bu yaklaşımı gerekçelendirdikleri alıntıyı aktarmadan önce, TD"K"P' ye soru sormak gerekiyor.

a) Kürdistan'da yaşamakta olan diğer millet ve milliyetlerden öncü işçiler kazayla size geldiğinde, biz Kürt işçilerinin örgütüyüz diye, sözkonusu işçiyi işçi örgütüne almıyacak mısınız?

b) Türkiye-Kuzey Kürdistan'ın sanayi merkezlerinde, örneğin İstanbul, Ankara, İzmir, Adana vb. yerlerde Kürt kökenli işçiler yoğun bir şekilde yerleşmişlerdir. Buralarda size gelen Kürt ulusundan işçileri Kürdistan'daki "Kürt" örgütüne mi göndereceksiniz?

Gerçekten bunu nasıl yapacağınızı çok merak ediyoruz... Şimdi soruyu bırakıp, yine alıntıya dönelim.

*"Partinin Türk ve Kürt ulusundan proletaryanın örgütü ve Kürdistan örgütünün Kürt ulusundan proletaryanın örgütü olarak örgütlenmesi kuşkusuz örgütsel biçim sorunu değildir. **Türkiye***

proletaryasının partisi olan partimizin (abç) herşeyden önce Kürt ulusal sorununa merkezi düzeyde doğru yaklaşmayı, devrimci taktikler izlemeyi (Kürt ulusal sorununu daha çok Türk proletaryasının sorunu olarak ele almayı) ve devrimci propaganda ve ajitasyon faaliyeti içinde olmayı başarması gerekir. Ancak bu yeterli değildir; ***Kürdistan örgütünün Kürdistan çapında Kürt milliyetinden komünistlerin ve Marksist-Leninist öncü Kürt işçilerinin örgütü olarak şekillenmesi zorunluluktur.*** *(abç) Çünkü Kürt proletaryasının önderleri olmadan, Kürt proletaryasının öncü güçleri Kürdistan çapında örgütlenmeden, Kürt proletaryasının önderliği yaratılamaz;* ***Kürt proletaryası Türkiye proletaryasının partisinde fiilen temsil edilemez. Ezen ulus proletaryasının temsilcilerinin ezilen ulus proletaryasına önderlik oluşturamayacağı; Kürt proletaryasının önderliğinin onun özgün özellikleri de olan ve olması gereken mücadelesinin içinden çıkarılıp örgütlenebileceği bilinen birşeydir."*** *(abç) (age, sayfa 279)*

Misak-ı Millicilik, Türk şovenizmi ve Kürt milliyetçiliği ustaca içiçe geçirilmiştir burada. TD"K"P kendisinin Türkiye proletaryasının partisi olduğunu tespit ederek, aslında Türk partisi olduğunu savunmaktadır. Aksi halde *"Türkiye proletaryasının partisinde"* Kürt proletaryasının fiilen temsil edilemeyeceğini savunmanın hiçbir mantıki temeli yoktur. Bu, TD"K"P'nin Türk şovenisti yanıdır.

Kürt milliyetçiliği yanı ise, Kürdistan örgütünün Kürt milliyetinden komünistlerin ve öncü işçilerin örgütü olmasının zorunluluk olduğunu savundukları yerde, işçi sınıfını milliyet temelinde örgütlenmesini savunduğu yerde ortaya çıkmaktadır. Bu yaklaşımla Ermeni, Arap vb. kökenli bir işçi sözkonusu işçi sınıfı örgütüne alınmayacağı gayet doğaldır. Böylesi bir örgütlenme de *"işçi sınıfının sınıf temelinde"* örgütlendiği bir örgüt olacak?! TD"K"P, neyi savunacağına bir türlü karar veremediği için, dükkanında her türlü mal mevcuttur. Kürdistan örgütünün Kürt örgütü olduğuna dair iki alıntı daha aktararak, başka bir bağıntıya geçelim. Alıntılar şöyle:

"Kürt işçi sınıfının bağımsız devrimci siyasal örgütü olan Kürdistan örgütümüz..." *(abç) (Denge Şoreş Sayı 16, sayfa 14)* ve ***"Kürt proletaryasının partisi olan Kürdistan parti örgütümüz..."*** *(abç) (agd Sayı 19, sayfa 7)*

Bütün bu aktardığımız alıntılar, TD"K"P'nin işçi sınıfının çıkarı ve işçi sınıfının birliği adına, işçi sınıfını ulusal temelde ayırdığını bize açıkça göstermektedir. Oysa işçi sınıfının sınıf çıkarları, onların kendi ulusal kimlikleri temelinde değil, sınıfsal konumları temelinde örgütlenmesinde yatmaktadır. Böylece TD"K"P, enternasyonal örgütlenme yerine milliyet temelindeki örgütlenmeyi savunmaktadır. Bu savunu Stalin'in belirttiği gibi, işçi sınıfını bölme siyasetidir ve reddedilmelidir.

BİRAZ DA TD"K"P REFORMİZMİNE BAKALIM...

Federasyon tartışmı ortaya a-tan ve savunan PKK lideri A. Öca- lan'ın tavrını eleştiren TD"K"P, bu eleştiri içinde şu tavrı takınmaktadır:

"Öcalan'ın faşist devlet koşullarında, bugünkü devletin yıkılmadığı koşullarda da bir Kürt-Türk federasyonu içinde Kürtlerin haklarına sahip olabileceğini düşünmesi, Özal'ı Kürtlerden yana tutum alabilecek bir politikacı olarak değerlendirmesi, en ufak bir sendikal ve siyasal hakkın olmadığı koşullarda yapılacak bir referanduma evet diyeceklerini açıklaması vb. düşüncelerinin Kürt özgürlük mücadelesinin yararına olmadığı açıktır." (Denge Şoreş Sayı 19, sayfa 4)

Bu alıntıyı okuduğumuzda, Öcalan'ı eleştiren TD"K"P'nin hangi alternatifi ortaya koyacağını merakla bekledik. Makaleyi okumaya devam ettiğimizde karşımıza şu çözüm çıktı:

"Halkımızın iradesinin bir referandumla ortaya çıkabilmesi için öncelikle tüm devlet güçlerinin, diktatörlüğün militarist güç ve kurumlarının Kürdistan'dan çekilmesi-lağvedilmesi, olağanüstü hal ve bölge valiliği uygulamasının son bulması, merkezi parlamentonun Kürdistan üzerinde yetkisinin ve onun kararlarının Kürt halkını bağlamayacağının ilan edilmesi, koruculuğun dağıtılması, Kürt işçi ve köylülerine, Kürt marksistlerine ve devrimcilerine serbestçe örgütlenme ve siyasal faaliyet yürütmesi hakkının tanınması gerekir." *(abç) (agd, sayfa 5)*

İlk önce hemen belirtelim ki, burada ortaya konan talepler, PKK'nın taleplerinden hiç bir değişik yanı olmayan taleplerdir. TD"K"P, aradaki farkı bize gösterirse memnun oluruz. Yine alıntı içinde ulusun iradesi halkın iradesine indirgenerek, sorunun ulusal yanı yok edilmektedir. Biz, PKK'nın 20 Ekim 1991 erken seçimlerine karşı tavrını eleştirdiğimiz yazıda, bu konuda şu tavrı takındık:

"Öncelikle belirtilmesi gereken sorun, Kuzey Kürdistan'da TC devletinin varlığından beri (öncesini hiç tartışmıyoruz), sadece Kürt halkının değil, bir bütün olarak Kürt ulusunun iradesi baskı altında tutulmuş ve engellenmiştir. (PKK «halkın iradesi»nden bahsederek Kürt ulusunun iradesini bu bağlamda unutmuştur.) Onun ötesinde, «halkın iradesi»nden bahsedildiğinde sözkonusu irade, faşist Türk devletinin sunduğu seçim çerçevesini aşmadığı oranda da gerçekten halkın iradesi diye bir iradeden bahsedilemez." (Bolşevik Partizan Sayı 72/73, sayfa 17)

TD"K"P de ulusun iradesini bu bağlamda unutarak, eleştiri yöneltiği PKK'nın pozisyonuna düşmüştür. Yine "halkın iradesi"ni savunma bağlamında da aynı reformist pozisyona sahiptir. TD"K"P, belki de itiraz edecektir: "Biz seçimlerle ilgili sorunu tartışmıyoruz. Ayrıca biz, tüm devlet güçlerinin Kürdistan'dan çekilmesi koşullarında referandumu savunuyoruz. Merkezi parlamentonun yetkilerinin kaldırılmasını, Kürt marksistlerine ve devrimcilerine serbestçe örgütlenme ve siyasal faaliyet yürütmesi hakkının TANINMASINI savunuyoruz. Nasıl olur, biz de PKK gibi reformist bir pozisyonu savunmuş oluruz?"

Böylesi bir itiraza vereceğimiz cevap şöyledir: Hem siz (TD"K"P), hem de PKK halkın iradesinin faşist Türk devletinin varlığını sürdürdüğü koşullarda ortaya çıkacağını savunduğunuz noktada, Kürt halkının iradesini, faşist Türk devletini yıkma sorununa bağlı ele almadığınız yerde, aynı nitelikte, yani reformizmde birleşiyorsunuz.

"Kürt işçi ve köylülerine, Kürt marksistlerine ve devrimcilerine serbest örgütlenme hakkını" KİM TANIYACAK? Siz bunu açıkça faşist Türk devletinden bekliyorsunuz. Yine KİM, *"merkezi parlamentonun Kürdistan üzerindeki yetkilerinin"* geçersiz olduğunu AÇIKLAYACAK?

Açıktır ki, siz bunu da varolan TC'nin parlamentosundan bekliyorsunuz. Devrim yerine reformizmi tam da bu noktada savunuyorsunuz. Kürt ulusunun ve halkının *gerçek* iradesinin koşullarını, faşist Türk devletinin varlığı şartlarında mümkün görüyorsunuz. Biz, yukarıda atıfta bulunduğumuz makalemizde bu konuda da şu tavrı takınmıştık:

"Kürt ulusunun ve halkının gerçek iradesini kullanmasının koşulları, ancak işçi sınıfı önderliğinde yapılacak bir devrimle -demokratik devrimle- ya-

ratılacaktır. Çünkü emek sömürüsü üzerine kurulu hiç bir ülkede, en gelişmiş burjuva demokrasisine sahip ülkelerde de gerçek anlamda «halkın iradesi» diye bir iradeden sözedilemez. Böylesi ülkelerde -kapitalist, emperyalist, ya da daha geri düzeyde olan ülkelerde- yapılan seçimlerde, sonuç olarak halk kendisini kimin ezeceği, sömüreceği sınırı çerçevesinde bir seçim yapabilmektedir. Şu ya da bu sömürücüyü seçmek ise, halkın iradesi değil, bu iradeyi zaten baskı altına alan, yok eden hakim sınıfların halka dayattığı, ezenlerin iradesidir. Böylesi bir durumda halkın iradesinden bahsetmek, gerçekleri gözardı etmek ve hakim sınıfların çizdiği çerçevede hareket etmektir." (Bolşevik Partizan 72/73, sayfa 17)

İşte TD"K"P de bu çerçevede hareket ederek reformizmi savunmaktadır. Onlar sadece bu bağlamda reformizmi savunmamaktadırlar. Faşist Türk devletinin Kürt ulusu üzerindeki katliamlarının, baskılarının yok edilmesi bağlamında savundukları düşünceler içinde de reformizme battıklarını göstermektedirler. Bu konudaki tavırları da şöyledir:

*"Burjuvazi ve gericiliğin bu planını bozmak ve diktatörlüğün saldırılarını püskürtmek için tek **bir yol vardır.** (abç) Başlatılan Kürt katliamını durdurmak ve faşist barbarlığa dur demek için, Kürdistan'ın her tarafından, köyde, kentte, fabrikada, atölyede, işyerinde, okullarda, mahalle ve sokaklarda halkın ve gençliğin devrimci yığınsal protestosunu örgütlemek ve birleşik halk direnişini yaygınlaştırmak! Grev, gösteri, yürüyüş ve boykotlarla Cizre, Şırnak, Nusaybin ve Yüksekova'da başlatılan halk direnişine destek vermek, direnişin yaygınlaşıp güçlenmesi için tüm güç ve olanakları seferber etmek günün acil devrimci görevidir."*

Bugün Kürt komünisti, devrimcisi, öncü işçi ve gencinin önündeki en acil görev, bu direnişin örgütlenmesidir. Diktatörlüğün saldırılarını püskürtmenin tek yolu budur." (Denge Şoreş sayı 16, sayfa 1)

TD"K"P'nin "tek yol" olarak gösterdiği bu "direniş" ve "protesto"nun ***hedefi*** faşist diktatörlüğü yıkmak değil, sadece saldırıları geri püskürtmektir. Oysa varolan faşist devlet varlığını sürdürdükçe, Kürt ulusu üzerindeki bu baskılar, şu ya da bu ölçüde varlığını sürdürmeye devam edecektir. Hedef, amaç, bu baskı ve zulmün ***tümden*** yok edilmesi olmalıdır. Yoksa sadece bu saldırıların geri püskürtülmesi değil. Ayrıca bu saldırıların geri püskürtülmesi görevi, bugün ve faşist devletin yıkılmasına kadar da, ***sadece, Kürt*** komünisti, devrimcisi, öncü işçisi ve gencinin görevi değildir. Faşist Türk devletinin saldırılarını YOK ETME görevi, aynı zamanda ***Türk*** komünisti, devrimcisi, öncü işçisi, genci ve tüm emekçilerinin de görevidir. TD"K"P bu yaklaşımıyla reformizm yanında Türk şovenisti, Kürt ulusu ve halkı adına konuştuğu ölçüde de Kürt milliyetçisi bir konuma sahiptir. Kürt ulusu üzerindeki saldırıları "geri püskürtmek" Kürtlerin görevidir diye ortaya konan böylesi bir tavır, başka hiç bir anlama gelmez. Değişik uluslardan halkın birliği işte böyle "savunulmaktadır".

Toparlarsak, TD"K"P ulus kavramı yerine halk kavramını geçirerek Marksist-Leninist ulus tanımını revize etmektedir. Kürt ulusuna yapılan zulüm ve baskıyı, Kürt halkına yapılan zulüm ve baskıya indirgeyerek ulusal baskının kime uygulandığı sorununda oportünist bir konuma sahiptir.

Değişik uluslardan işçi sınıfının enternasyonal örgütlenmesi yerine Kürt ulusundan işçilerin kendi ulusundan işçilerle örgütlenmesini savunarak, TD"K"P, işçi sınıfının birliği yerine, bölünmesini savunma pozisyonuna düşmüştür.

Ulusların kendi kaderini tayin hakkı yerine, halkın kendi kaderini tayin hakkı geçirilerek Buharinci *"emekçilerin kendi kaderini tayin hakkı"* savunularak Marksizm-Leninizm'den uzaklaşılmış, Lenin'in deyimiyle "gülünç" bir duruma düşmüştür.

Yine ulusun iradesi yerine, halkın iradesi geçirilerek, ulusun iradesi yok edilmiş, sorunun çözümünde de reformist bir yaklaşıma düşmüştür.

Bütün bunların bize gösterdiği şey ve varılması gereken sonuç ise, TD"K"P'nin ulusal sorundaki tavrının oportünist ve reformist bir tavır olduğu sonucudur. Oportünizm biçim değiştirerek varlığını sürdürmektedir. Buna karşı söylenmesi gereken son söz ise şudur: Oportünizm yenilgiye, Marksizm-Leninizm ise zafere götürür!

- KAHROLSUN HER TÜRDEN OPORTÜNİZM VE REFORMİZM!
- YAŞASIN MARKSİZM-LENİNİZM!
- YAŞASIN DEĞİŞİK ULUS VE MİLLİYETLERDEN İŞÇİ SINIFININ ENTERNASYONAL ÖRGÜTLENMESİ!
- BOLŞEVİZM YENECEKTİR!

Eylül 1992

Kuzey Kürdistan Seksiyonu Örgütleme Komisyonu

"Marksist-Leninist hareket, ayrılma sorununu her özel meselede somut olarak ele alır, «bir bütün olarak sosyal gelişmenin ve sosyalizm için, proletaryanın sınıf mücadelesinin menfaatleri açısından yargılar ve tayin eder». Marksist-Leninist hareket, tasvip etmediği bir ayrılma kararında da zor kullanmayı, engel ve güçlük çıkarmayı kesinlikle reddeder. Sınırlar milletin kendi iradesiyle tespit edilmelidir."

(İbrahim Kaypakkaya, Seçme Yazılar, sayfa 256-257)

TKP/ML(BOLŞEVİK) 3. Kadın Konferansı yapıldı:

RUSYA'DA SOSYALİST EKİM DEVRİMİ, KOMÜNİST PARTİLERİN KADIN POLİTİKASI İÇİN İLKESEL DENEYİM VE DERSLER...

TKP/ML(BOLŞEVİK)'in Üçüncü Kadın Konferansı 1992 Eylül'ün de yapıldı. Bu konferansın temel konusu, *Sovyetler Birliği'nde Ka dının Kurtuluşu Sorunu*nu değerlendiren bir taslak yazı üzerine tartışma idi.

Tartışmaya sunulan taslak, konferanstan aylarca önce, parça parça kadın ve erkek yoldaşların tartışmasına sunulmuş ve değişik parti organlarında ve kadın gruplarında bu taslak üzerine yer yer detaylı ön tartışmalar yürütülmüştü.

Taslak özsel olarak beş esas nokta üzerine yoğunlaşmaktadır:

- Sosyalist üretimde kadının yeri.
- Sovyet politikasında kadının rolü.
- Kadının Sovyet toplumundaki yeri. Toplumsal ahlak ve aile. Kadın erkek ilişkileri.
- Sosyalist yaşam tarzı ve kadın. Çocuk eğitiminin ve ev işinin toplumsallaştırılması sorunu.
- Doğu kadınının kurtuluşu sorununda gelişmeler üzerine.

Tartışılan taslak - araştırmanın önsözünde, araştırmanın çerçevesi çizilmektedir: Gerek Rusya (sonra Sovyetler Birliği) Komünist Partisi, gerekse Komintern içinde sorunla ilgili tüm temel tartışma belgelerinin yabancı dilde olanları (Rusça değil) toplanarak gözden geçirilmiş, incelenmiştir. Aynı zamanda örneğin R. Schlesinger gibi (*"Changing attitudes of family in Soviet Russia"* adlı çok alıntı yapılan bir yapıtı var) burjuva sosyologların temel başvuru kitapları niteliğindeki kitapları da çalışma kapsamı içine alındı. Bütün araştırmanın çıkış noktası, kuşkusuz Lenin ve Stalin'in, ve Krupskaya, Zetkin, Kollontay, Artyuçina gibi kadın teorisyenlerin çözümlemeleri ve yazıları idi.

Çalışmanın amacı Marksizm-Leninizm'i yalnızca ilkeler düzeyinde savunmaktan çıkıp, araştırılan noktada bu ilkelerin pratiğe nasıl yansıdığının somut incelenmesi ışığında, tarihi deneyimlerden bugün için öğrenmek, ve Marksist-Leninist siyaseti ona yönelen somut saldırılara, somut cevaplar temelinde savunmaktı. Sovyetler Birliği'nde sosyalizmin inşası deneyimleri bağlamında, tam da kadının kurtuluşu sorununda yapılanlara her renkten feministlerden, burjuva teorisyenlere kadar uzanan geniş bir saldırı cephesi mevcuttur. Bu sorunda, fakat aynı zamanda feminist-otonom ve devrimci kadın grupları içinde de sayısız önyargı ve çarpıtmalar vardır.

Bunların karşısında, büyük bir bilgisizlik içinde, feministlerin ve burjuvaların çarpıtma ve önyargılı iddialarını doğru varsayıp, tam da bunları savunmaya çalışan erkek şovenizminin hakimiyetindeki, kendine Marksist Leninist diyen bir dizi örgüt durmaktadır. Bir ideolojik cephe, kendi yanlış karşıtını da koşullandırmaktadır.

Sosyalist Sovyetler Birliği'nin kadının kurtuluşu konusunda yaptıklarının somut bilgisi ve bu bilgi temelinde savunması, bir başka açıdan da merkezi öneme sahiptir. Çünkü revizyonist kampın çöküşü ertesinde, burjuvazinin revizyonist siyaset ile, sosyalist siyaseti bir ve aynı gösterme yönündeki ideolojik saldırısı korkunç boyutlara varmıştır.ve kitleler içinde bu ikisinin aynılaştırılması olağanüstü yaygındır. Somut pratiğin somut bilgisi temelinde, bu iki siyaset arasındaki farklılığın gösterilmesi bu yüzden olağanüstü öneme sahiptir.

Konferansta tam da bu noktada yapılan somut araştırmanın yalnızca kadın sorunu ile sınırlı kalmaması, bir dizi diğer ilkesel konuda da (örneğin sendikalar, Sovyet tipi örgütlenme, gençlik sorunu, ulusal sorun, vb.) benzer araştırmaların mutlak yapılması gerektiği tespitleri yapıldı.

Konferansta ayrıca, yapılan araştırmaların eleştirici olması gerektiği, bugün Marksist-Leninist ilkelerin hayata uygulanması sırasında yapılmış olduğunu düşündüğümüz hataların açıkça adlandırılması gerektiği de vurgulandı. Bu tartışma, taslakta yer alan kimi eleştirel not temelinde yürütüldü ve tartışma içinde, eleştirinin çerçevesinin de tabii ki çok berrak çizilmesi gerektiği; Sovyetler Birliği'nin burjuva "eleştirisi"nden kendimizi kesin olarak ayırmamız gerektiği de tespit edildi. Ayrıca alıntı yapılan çeşitli burjuva yazarları hakkında da kısa da olsa bilgi verilmesi talebi getirildi.

• • •

■ Taslağın birinci bölümü olan *"Sosyalist üretim içinde kadının rolü"* başlıklı bölüm üzerine yürütülen tartışmada öne çıkan merkezi tartışma noktaları şunlardı:

1- Yeni Ekonomik Politika ve bunun kadınların istihdamı (toplumsal üretimde kadın emeğinin yer alması) üzerine etkileri:

Taslakta ilgili bölümde Rusya'da Yeni Ekonomik Politikaya geçilmesinin bir *"ölüm-kalım"* zorunluluğu olduğu tespit ediliyor. Sosyalist devrimin yaşayabilmesi için bu politikanın zorunlu olduğu söyleniyor. Ancak kapitalizme belli ölçülerde göz yuman bu siyasetin kadınlar bağlamında getirdiği, kadın işsizliğinin çoğalması oluyor. Savaş Komünizmi döneminde 18 yaşın üzerindeki tüm vatandaşlar için konan çalışma yükümlülüğü, Yeni Ekonomik Politika döneminde kaldırıldı. İş gücü pazarında "arz ve talep" yasaları belirli sınırlar içinde geçerli olmaya başladı. O dönemde çalışanlar içinde oranı % 40'lara varan kadınlar, işçiler arasında en az kalifiye durumda olanlardı. Savaş komünizmi dönemin-

de kadınlar —genç erkek işçilerin çoğu cephelerde olduğu için de— geniş çapta üretim içine çekilmişlerdi. Savaş ertesi eski "erkek iş gücü"nün işin başına dönmesi, kadınların büyük boyutlarda işsizliğe itilmesi sonucunu verdi.

Rusya Komünist Partisi ve kadın örgütleri ve sendikalar, bu gelişmeye karşı özel siyasetler geliştirdiler ve fakat bu gelişmenin önüne geçilmesi —objektif zorluklar nedeniyle— ancak 20'li yılların sonunda başarıldı. Bu bağlamda önce kadınların çok büyük çapta işsizliği gözönüne alındığında çok daha sert tedbirler alınmasının mümkün olup olmadığı, bunun daha doğru olup olmayacağı sorusu ortaya atıldı. Bu soruya cevaben, Yeni Ekonomik Politikanın olumsuz sonuçlarının yalnızca kadınlar için değil, erkek işçi ve emekçiler için de sözkonusu olduğu tespit edildi. O dönemde işçi muhalefeti ve Troçkizmle yürütülen ideolojik mücadelede de ortaya konmuş olduğu gibi, sorun ya Yeni Ekonomik Politika ile sosyalizme doğru ilerlemek için bazı geri adımlar atma, soluklanma, yeni bir saldırı için maddi temelleri hazırlama; ya da sosyalizmin geleceğini bütün olarak tehlikeye atma, bir iç savaş içinde batıp gitme alternatifleri biçiminde bir sorundu. Yalnızca Yeni Ekonomik Politika proletarya diktatörlüğünün yaşamını sürdürmesini güvenceye alabilecek bir siyasetti.

Yeni Ekonomik Politika konusundaki bir başka tartışma, Yeni Ekonomik Politikanın genel geçerliliği noktasında yürütüldü. Tartışılan metinde Clara Zetkin'den aktarılan bir alıntıda, o, Yeni Ekonomik Politikanın yalnızca Sovyetler Birliği'nde değil, sosyalist devrimi gerçekleştirmek için bütün ülkelerde, iktidarın ele geçirilmesinden sonra uygulanması zorunlu olan bir ekonomik politika olduğunu vurguluyor. Bazı kadın ve erkek yoldaşlar böyle bir genelleştirmenin doğruluğu konusunda kuşkularını belirttiler. Tartışma içinde, en gelişmiş emperyalist ülkeler de dahil olmak üzere, bugün de hiç bir ülkede kapitalizmin bir anda tasfiye edilemeyeceği ortaya kondu.

Komintern'de yürüyen tartışmalarda Sovyetler Birliği'nin bu alandaki deneyimlerinden doğru dersler çıkarıldığı ve doğru bir genelleme yapıldığı ortaya kondu. Bu bağlamda Stalin'in çıkardığı şu sonuçlar bugün de geçerli olan doğrulardır:

"*NEP (Yeni Ekonomik Politika) ve Savaş komünizmi sorunu.* NEP, proletarya diktatörlüğünün, pazardan yararlanarak, pazar aracılığıyla kapitalist unsurların altedilmesine ve sosyalist ekonominin inşasına yönelik politikasıdır, pazar olmaksızın, pazar dışta tutularak doğrudan ürün değiş tokuşuyla değil. Kapitalist ülkeler, en azından içlerinden en gelişmişleri, kapitalizmden sosyalizme geçişte NEP'siz yapabilirler mi? Yapamayacaklarını düşünüyorum. Pazar ilişkileri ve bu pazar ilişkilerinden yararlanılmasıyla Yeni Ekonomik Politika, proletarya diktatörlüğü döneminde şu ya da bu ölçüde her kapitalist ülke için mutlak kaçınılmazdır.

Bizde bu tezi inkar eden yoldaşlar var. Fakat bu tezi inkar etmek ne anlama geliyor.

Birincisi, bu, proletaryanın iktidara gelmesinden hemen sonra, pazar olmaksızın, para ekonomisi olmaksızın doğrudan ürün değiş tokuşunun hemen kurulmasını olanaklı kılan, kentle kır arasındaki, sanayiyle küçük üretim arasındaki değiş tokuşu sağlayan yüzde yüz tamamlanmış dağıtım ve ikmal aygıtlarına sahip olacağımızdan hareket etmek anlamına gelir. Böyle bir varsayımın ne kadar saçma olduğunu kavramak için yalnızca bu soruyu sormak yeterlidir.

İkincisi, bu, iktidarın proletarya tarafından ele geçirilmesinden sonra proleter devrimin, orta ve küçük burjuvazinin mülksüzleştirilmesi yoluna gideceği ve kendisini, yapay olarak yaratılmış milyonlarca işsize iş bulma ve onların geçimini sağlama gibi muazzam bir yük altına sokmak zorunda olduğundan hareket etme anlamına geliyor. Proletarya diktatörlüğünün böyle bir politikasının ne kadar saçma ve budalaca olacağını kavramak için yalnızca bu soruyu sormak yeter. Başka şeylerin yanısıra, proletarya diktatörlüğünü bu ve benzeri zorluklardan kurtarması, tam da NEP'in bir avantajıdır.

Ama buradan NEP'in tüm ülkelerde, sosyalist devrimin kaçınılmaz bir safhasını oluşturduğu sonucu çıkar." *(Stalin, Eserler Cilt 11, sayfa 130, İnter Yayınları)*

Aynı konuda Komünist Enternasyonal Programı'nda da şu tespitler yeralmaktadır:

"*2-Sosyalizmin İnşasında Proletaryanın Ekonomik Siyasetinin Temelleri ve Lenin'in NEP Öğretisinin Oportünist Revizyonuna Karşı Mücadele*

A) Sosyalizmin İnşasında Proletaryanın Uluslararası Siyaseti Olarak NEP

«... Bütün bu önlemlerin yürütülüşü sırasında proletarya diktatörlüğü şu ilkelere riayet etmek zorundadır:

1— Toprak mülkiyetinin tümüyle ortadan kaldırılması ve bütün toprak ve arazinin ulusallaştırılması en gelişmiş kapitalist devletlerde bir çırpıda gerçekleştirilemez, çünkü buralarda özel mülkiyet ilkesi köylülüğün geniş tabakalarında derin kökler salmıştır. Bu ülkelerde bütün toprak ve arazinin ulusallaştırılması ancak yavaş yavaş, bir dizi geçiş önlemiyle gerçekleştirilebilir.

2— Üretimin ulusallaştırılması kural olarak, küçük ve orta işletmelere (köylü, zanaatçı, bağımsız ev işçileri [parça başına ücretle evlerinde çalışan işçiler /ÇN], küçük ve orta tüccarlar, küçük sanayiciler vb.) kadar uzanmaz; şu nedenlerle:

Birincisi, proletarya, sosyalist inşanın içine yavaş yavaş çekilebilecek olan ve çekilmesi gereken basit meta üreticisinin emeğe dayanan mülkiyeti ile, sosyalizmin inşasının zorunlu bir önkoşulu olarak ortadan kaldırılması gereken, kapitalistin sömürücü mülkiyeti arasında kesin bir ayrım gözetmek durumunda olduğu için. İkincisi, iktidara ulaşmış proletarya özellikle diktatörlüğünün ilk devresinde, sadece kapitalizmi yok etmek için değil, aynı zamanda orta ve küçük çaplı bireysel üretim birimlerini, yeni bir sosyalist temel üzerinde derhal örgütlemek için de yeterli sayıda örgütleyici güce sahip bulunmadığı için. Bu küçük tekil ekonomiler (herşeyden önce köylü ekonomileri), üretim ve dağıtımın genel sosyalist örgütlenmesi içine ancak yavaş yavaş ve bunların her yoldan kollektifleştirilmesi için proletarya devletince geniş çaplı, temelden destek sağlanması ile çekilirler. Onların işletme biçimlerinin herhangi bir biçimde zor kullanılarak yok edilmesi ve zorla gerçekleştirilecek her kollektifleştirme, sadece olumsuz sonuçlar doğurabilir.

3— Sadece küçük-burjuva yığının nüfusun büyük çoğunluğunu oluşturduğu sömürge, yarı-sömürge ve ekonomik bakımdan geri ülkelerde değil, kapitalist dünya ekonomisinin ana bölgelerinde de (Birleşik Devletler, Almanya ve belirli bir dereceye kadar İngiltere) hatırı sayılır sayıda küçük üretim biriminin (herşeyden önce köylü ve çiftçi ekonomileri, zanaatçılar, küçük tüccarlar, vb.) varoluşu, gelişmenin başlangıç evresinde, ***ekonominin pazar ilişkilerinin***, para sisteminin, vb. şu ya da bu ölçüde ayakta tutulmasını gerektirir.

Ekonomi biçimlerinin, kaçınılmaz

olarak bu biçimlerin birbirleriyle mücadelesi ile birlikte varolan çeşitliliği (sosyalleştirilmiş büyük sanayiden küçük köylü ve zanaatçı ekonomilerine kadar); değişik itilimlerle ekonomik faaliyete katılan sınıfların ve sınıf gruplaşmalarının buna tekabül eden çeşitliliği; değişik ekonomik çıkarların mücadelesi; nihayet burjuva toplum düzenin mirası olarak birdenbire aşılamayacak alışkanlık ve geleneklerin ekonomik hayatın bütün alanlarında varolması – bütün bunlar proletaryanın ekonomi yönetiminin, pazar ilişkileri temeli üzerinde sosyalist büyük sanayii basit meta üreticilerinin küçük ekonomileri ile doğru bir şekilde bağlanmasını gerektirir; bu, hem sosyalist sanayinin önder rolünü hem de köylü ekonomilerinin büyük çoğunluğunun en hızlı biçimde ilerlemesini aynı anda güvence altına alan bir bağ olmalıdır. Demek ki, dağınık küçük köylü emeğinin bir ülkenin bütün ekonomisi içerisindeki özgül ağırlığı ne kadar büyükse, pazar ilişkileri o kadar geniş kapsamlı olacak, dolaysız, planlı yönetimin önemi o kadar azalacak, genel ekonomik plan doğal olarak ortaya çıkan ekonomik ilişkiler üzerine yürütülecek tahminlere o kadar fazla dayanacaktır. Ve tersine: Küçük ekonomilerin özgül ağırlığı ne kadar az, toplumsallaştırılmış emeğin payı, yoğunlaştırılmış ve sosyalleştirilmiş üretim araçlarının ekonominin bütünü içerisindeki oranı ne kadar çoksa, pazar ilişkilerinin çapı o kadar küçük, anarşiye karşı düzenli ekonomik planın önemi o kadar büyük, üretim ve dağıtımın planlı yönetimi o kadar önemli ve geniş kapsamlı olacaktır.

Sosyalleştirilmiş büyük sanayinin teknik ve ekonomik üstünlüğü; bütün tayin edici ekonomik "kumanda tepelerinin" (sanayi, ulaşım, bankalar, tarımsal büyük işletmeler, vb.) proletarya devletinin elinde toplaması; planlı ekonomi yönetimi; bir bütün olarak devlet aygıtının gücü (devlet bütçesi, vergiler, yönetim yasaları yapma ve genelde yasa yapma), proletarya diktatörlüğünün doğru bir sınıf politikası uygulaması halinde, yani sınıf ilişkilerinin doğru değerlendirilmesi halinde, hem basit meta üreticilerinin serbest ticaret ve pazar koşullarında şu ya da bu ölçüde yaşadıkları ekonomik yükseliş sonucunda kentte ve kırda (büyük köylüler, "Kulaklar") ortaya çıkan yeni kapitalist filizlerin hem de özel sermayenin kalıntılarının sürekli, sistemli biçimde bastırılmasına yol açarlar. Aynı zamanda köylülüğün kooperatifleşerek birleşmesi ve kollektif ekonomi biçimlerinin büyümesi ile, köylü ekonomilerinin (yani küçük ve orta köylü ekonomileri) asıl büyük bölümü, gelişen sosyalizmin bütünsel sistemi içine çekilirler. Ekonomik faaliyetin pazar ilişkileriyle bağlantılı, kapitalist görünüşlü biçimleri ve yöntemleri (fiyat hesapları, paralı ücretler, alım ve satım, kredi ve bankalar, vb.), gitgide artan ölçüde, tam anlamıyla sosyalist tipte girişimlerin gelişmesini teşvik ettikleri, yani ekonominin sosyalist bölümünün hizmetinde çalıştıkları sürece, sosyalist devrimin kaldıraçları rolünü oynarlar.

Bu biçimde, proletarya diktatörlüğü altında –şûralar devletinin doğru bir politika uyguladığı varsayılırsa– pazar ilişkileri, gelişmeleri içinde kendilerini ortadan kaldıracak olan ögeleri taşırlar. Özel sermayenin bastırılmasına, köylü ekonomisinin dönüştürülmesine, üretim araçlarının gittikçe daha fazla proletarya devletinin ellerinde merkezileşmesine ve yoğunlaşmasına katkıda bulunmakla, ***genelde pazar ilişkilerinin aşılması*** sürecini teşvik ederler.

Proletarya diktatörlüğüne karşı kapitalistlerin muhtemel bir silahlı müdahalesi veya karşı-devrimci bir savaşın sürmesi durumunda, ekonomi yönetimi, herşeyden önce, proletarya diktatörlüğünün savunma çıkarlarından hareket etmelidir. Burada savaş-komünisti bir ekonomi politikası (***"savaş komünizmi"***) zorunlu olabilir. Bu, askerî savunmaya hizmet eden rasyonel bir tüketim örgütlenmesinden başka birşey değildir ve kapitalist gruplar üzerinde baskının artırılmasıyla (zoralımlar, elkoymalar, vb.) bağlantılıdır. Burada serbest ticaret ve pazar ilişkileri az ya da çok tasfiye edilirler ve küçük üreticilerin bireyci ekonomik güdüleri büyük ölçüde zarar görür ki, bu, ülkenin üretici güçlerinin daha aşağı bir düzeye inmesiyle bağlantılıdır. Bu "savaş komünizmi" politikası, tarihi meşruluğunu, ülke içinde işçi sınıfına düşman olan tabakaların maddi temellerini ortadan kaldırmasında, eldeki stokların rasyonel bir dağıtımını güvence altına almasında ve proletarya diktatörlüğünün silahlı mücadele vermesini kolaylaştırmasında bulur. Fakat onun, proletarya diktatörlüğünün "normal" ekonomi politikası sistemi gibi kabul edilmemesi gerektiği de unutulmamalıdır.» *(Komünist Enternasyonal Programı, IV. Bölüm, 4. Madde.)"*

(Leninizm Dizisi 4. Defter: "Sosyalist İnsanın Zaferi Uğruna Mücadele", sayfa 39-42)

2- Kadınlar ve gebe kadınlar için alınan özel tedbirler ve eşitlik sorunu:

Taslakta, kadınlar ve gebe kadınları korumak amacıyla, örneğin gece çalışma yasağı, sağlığa zararlı belli iş alanlarında çalışma yasağı gibi, kimi özel tedbirler alınmış olduğu bilgisi verilmektedir.

Tartışmaya katılan yoldaşlardan bir bölümü, bunun kadın erkek arasında savunulan eşitliğe aykırı bir tavır olduğu, bu koruma tedbirleri ile yine ayrımcılık yapıldığı görüşlerini savundular. Aynı çizgi üzerinde kadınlar için –erkeklerin tersine– zorunlu askerlik olmaması, Sovyetler Birliği'nde kadınların gönüllü askerlik yapabilmeleri de eleştirildi.

Bu pozisyonlara karşı şunlar savunuldu: Gerçek eşitlik, kadın erkek arasındaki var olan ayrılıkları red etme temelinde olamaz. Kadın biyolojik olarak –erkeğin tersine– doğurma yetisine sahiptir. Doğurma ise toplumsal bir işleve sahiptir. Sovyetler Birliği gibi sosyalist bir ülkenin bu gerçeğe uygun davranması gayet doğrudur. Kadın sağlığının korunması, kadının doğurma fonksiyonu ve bu fonksiyonun kadın vücuduna getirdiği ek yükün gözönüne alınarak, kadın, erkek arasında belli farklar gözetilmesi, eşitliğin gereğidir.

Orduya katılma sorununa gelince: Kadınlar doğurma, (ve çocuk bakımının, eğitiminin tümüyle toplumsallaştırılmamış olduğu şartlarda) çocuk eğitimi ile hayatlarının belirli bir bölümünü toplumun hizmetine sunmaktadır. Onlar bu toplumsal işlev sonucu mesleki, siyasi, kişisel bir dizi konuda kayıba uğramaktadır. Bu yüzden, zorunlu askerlik kaçınılmaz olduğu sürece, kadınların askere alınmasında onların bu özel durumunun gözönüne alınması, onlara zorunluluk konmaması doğrudur. Kuşkusuz bu sorun, somut duruma göre de ele alınması gereken bir sorundur. Öyle durumlar olabilir ki, sosyalist bir devlet de eli silah tutan bütün insanlarını, bu arada kadınlarını da silah başına çağırmak zorunda kalabilir.

3- Mesleki eğitim okullarında kota sorunu:

Taslakta, belirli meslek dallarında ve kalifiyeleştirme tedbirlerinde en başından itibaren kadınlar için belirli kotalar konduğu bilgisi verilmektedir. Örneğin bazı alanlarda kadınlara en

az % 30 kota ayrılması karar altına alınmıştı. Bu Sovyet sendika ve kadın örgütlerinin kadınları daha kalifiye hale getirmek için aldıkları tedbirlerden biriydi.

Bu bağlamda bir kadın yoldaş, *"madem ki kota konuyor, o halde neden daha baştan % 50 konmuyor"* sorusunu getirdi. Buna cevaben şunlar belirtildi: Kota konulan alanlar, geleneksel olarak çoğunlukla kadınların çalıştığı tekstil vb. alanlar değil, "erkek mesleği" olarak görülen, kadınların o döneme kadar hemen hemen hiç olmadığı mesela madencilik, inşaat, metal sanayi gibi alanlardır. Bu alanlarda en başta % 50 kota konması, bir çok iş yerinin boş kalması anlamına gelirdi, çünkü bu alanlarda çalışmaya hazır kadın sayısı, % 50'lik bir kotaya izin verecek seviyede değildi.

• • •

▪ Taslağın ikinci bölümü olan *"Sovyet Politikasında Kadının Rolü"* başlıklı bölümde aşağıdaki noktalarda kapsamlı tartışmalar yürütüldü:

1- Yönetici parti organlarında** (Parti Kongreleri, Merkez Komitesi, Siyasi Büro; Merkez Komitesi ve Siyasi Büro yedekleri; Merkez Komitesi sekreterlikleri)* ***yeralan kadın sayısı sorunu:

Taslakta, 1955'e kadar yönetici organlarda kadın üye sayısının çok düşük olduğu tespit edilmekte ve bunun Sovyetler Birliği Komünist Partisi'nin parti politikasında bir eksiklik olduğuna dikkat çekilmektedir. Yönetici parti organlarında kadınların varlığı değişik dönemlerde, tümün takriben % 2 ile 4'ü arasında değişmektedir. Bu değerlendirme taslakta detaylandırılmamaktadır, tek tek parti kongreleri vb.'nin dökümü yapılmamakta, yalnızca genel ortalama sonuç konmaktadır. Tartışma içinde konan bu sonucun mümkün olduğunca somut olarak detaylandırılması talebi getirildi.

Yönetici organlarda kadın sayısının azlığının nedeni üzerine yürütülen tartışmada bir bölüm yoldaş, bu olgunun aslında parti içinde de hala kadınların politikaya aktif katılımına karşı belirli bir direncin varlığına işaret ettiği görüşünü savundular. Bu görüşü savunan yoldaşlar, en azından 50'li yıllara gelindiğinde "düşük kalifiye" lik sorununun sözkonusu olmadığını, sorunun bu olmadığının açık olduğunu belirttiler. Bu dönemde parti içinde varılmış % 20'lik kadın üye oranının, en azından bu oranın, yönetici organlara yansımamış olmasının, sözkonusu dirence işaret olduğunu belirttiler.

Bu görüşe karşı çıkan yoldaşlar, böyle bir sonucun spekülatif olduğunu, tarafımızdan ispatlanamayacağını, her şeyden önce de somut verilerle desteklenmemiş olduğunu savundular.

2- Sovyetler Birliği Komünist Partisi 19. Parti Kongresi'nin eksikliklerinin değerlendirilmesi:

Tartışmaya sunulan taslakta çok kısa olarak 19. Parti Kongresi'nde kadın sorununda özel bir karar alınmadığı tespit edilmektedir. 19. Parti Kongresi'nin yayınlanan geniş tartışma tutanaklarında da kadının kurtuluşu sorununa, ancak maddi temellerin yaratılması bağlamında, örneğin daha çok çocuk yuvası ve kreşin, daha çok kamu mutfağının açılması vs. konularının tartışıldığı yerlerde değinilmektedir. Bunun yanında bir de delege kontrol komisyonunun raporunda kadın delegelerin sayısının azlığı tespit edilmekte, daha fazla kadın delege gönderilmemiş olması eleştirilmektedir.

Bütün bunlar 19. Parti Kongresi'nin tarihi önemi gözönüne alındığında yeterli görünmemektedir. Şöyle ki, bu Parti Kongresi 18. Parti Kongresi'nden 13 yıl sonra yapılmıştır. İki kongre arasında İkinci Dünya Savaşı, faşizmin Sosyalist Sovyetler Birliği'ne saldırısı, ve muazzam sosyalist "anavatan savaşı" vardır. Bu savaşta Sovyetler Birliği çok büyük kayıplar vermiş, faşizmi yenmede en ağır yükü taşımıştır. Savaş ertesinde, savaştan ağır zarar gören ekonominin yeniden insaşı, yaraların sarılması işine atılınmıştır. 19. Parti Kongresi bütün bu dönemi değerlendiren ve gelecek için perspektifleri koyan bir kongredir. Tarihi olarak Marksist-Leninistlerin hakimiyetindeki son kongredir bu kongre. Bu kongrede, diğer sorunların yanında kadının kurtuluşu sorununda da yapılan ve yapılamayanların değerlendirilmesi ve gelecek için perspektifler konması doğru olurdu, gerekli idi. Kadın sorununun 19. Parti Kongresi'nde ele alınışı bu anlamda eksiktir.

Tartışma içinde söz alan tüm yoldaşlar, sorunun taslakta konulmuş olduğu biçimi ile çok kısa ve yetersiz olduğunu savundular. Eğer sorun konacaksa, mümkün olduğunca kapsamlı konması talebi getirildi.

3- Şenotyellerin değerlendirilmesi:

Taslakta Şenotyellerin yapılanması ve yürüttükleri kapsamlı faaliyete bir bölüm ayrılmıştır.

Tartışmada şu soru merkezde duruyordu: Kadınlar arasında faaliyet için böyle özel parti organları, böyle özel bir parti aygıtı gerekli midir, değil midir? Tartışmada bir kadın yoldaş, bu tip bir örgütlenmenin yanlış olduğunu savundu. Gerekçeleri şöyle idi: Bu tip bir özel örgütlenme ile bir yandan kadınlar salt kadın sorunları temelinde birleşme yönünde eğitilebilir; diğer yandan da kadın faaliyeti partinin genel faaliyetinden koparılabilir. Bu tip bir örgütlenme bu tehlikeleri içermektedir.

Buna karşı Şenotyellerin ne teorisi ve ne de pratiğinin yoldaşın *"olabilir"* dediği biçimde olmadığı getirildi. Şenotyeller partinin geniş kadın kitlelerini siyasi faaliyetin tüm alanlarına çekmek için oluşturduğu parti aygıtı idi. Şenotyeller üretimde ve toplumda özel kadın sorunları ile de uğraşıyorlardı. Fakat bu onların görevlerinin yalnızca küçük bir bölümü idi.

Parti aygıtında yapılan değişikliklerle, bu çerçeve içinde Şenotyellerin de dağıtılması ile ilgili olarak, örgüt biçimlerinin siyasi faaliyetin andaki gereksinimlerine göre değişiklikler göstermesinin kaçınılmaz ve doğru olduğu savunuldu. Eğer bir örgüt biçimi, içinde bulunulan anda siyasi faaliyetin gereksinimlerine yeterli bir uygunluk göstermiyorsa, o zaman o biçim terkedilir, yerine bir başka örgüt biçimi geçirilir. Sovyetler Birliği'nde de olan budur. Şenotyellerin dağıtılması, kadın çalışmasının durdurulması değil, başka örgütsel biçimlere bürünerek sürdürülmesi anlamına gelmektedir.

4- İşletme yöneticilerinin, yüksek teknik elemanların karıları konusundaki siyaset üzerine:

Taslakta, Sovyetler Birliği'nde hala toplumsal üretime doğrudan katılmayan ve ana ve ev kadını olan bir kadınlar katmanı olduğuna dikkat çekilmektedir. Bu katmanla ilgili olarak da Komünist Partisi özel bir siyaset geliştirmiştir. Bu siyaset bu kadınları çok değişik alanlarda ücretli olmayan toplumsal faaliyet içine katmayı öngörüyordu. Bu kadınlar katmanı için de özel konferanslar düzenleniyordu.

Bazı yoldaşlar, *"nasıl olur da sosyalizmde bu tip kadınların olduğunu"* anlamadıklarını getirdiler. Bu kadınlar ekonomik olarak açıkça kocalarına bağlı durumda idiler. Ve bu sosyalizmde olamazdı, olmamalı idi, vs.

Buna karşı sosyalizm ile komünizmin birbirine karıştırılmaması gerektiği vurgulandı. Sosyalizmde ev işi ve evde çocuk bakımının toplumsal bir iş olarak görüldüğü, henüz çocuk bakımının tam olarak gerçekleştirilmemiş olduğu şartlarda da bunun kaçınılmaz

olduğu vurgulandı. Her ne kadar genel siyaset, tüm kadınları doğrudan toplumsal üretim içine çekerek, erkekten ekonomik bağımsız hale getirme temelinde yükseliyorsa da, bunun maddi şartlarının yaratılmamış; henüz bütünüyle yaratılmamış olduğu noktada, ev kadınlığı varlığını sürdürmek durumundadır. Tartışmada taslakta söz edilen "örgütleyici"lerin parti işçileri değil, sanayi örgütleyicileri, işletmeciler olduğu belirtildi.

Bu bağlamda, sosyalizmde emeğe göre ücret ödendiği, ücret farklılıkların olduğuna da dikkat çekildi. Parti işçileri bağlamında izlenen siyaset, bir parti işçisinin kazancının bir kalifiye işçinin kazancını geçmemesi şeklinde idi.

5- Sovyetlerde kota:

Taslakta, 40'lı ve 50'li yıllarda, Sov yetler içinde kadınların oranı % 30'lara vardığında, % 50'lik bir kota uygulamasının yapılabileceği, böyle bir adımın doğru olacağı yönünde fikir belirtiliyor.

Yoldaşlardan bir bölümü böyle bir talebin yanlış olduğunu; esas olanın sendikalar ve Sovyetlerde kadın oranının sürekli olarak yükselmesi olduğunu belirttiler. Çok iyi bir gelişme sözkonusuydu. Sovyetler Birliği'nde kadınların siyasete katılımının verileri, aynı dönemin emperyalist ülke verileri ile karşılaştırıldığında, Sovyetler Birliği'nde varılan yerin boyutlarının büyüklüğü daha iyi kavranabilir.

Bu bağlamda eğer kotadan söz edilecekse, bunun belki Komünist Partisi içindeki yönetici organlar konusunda tartışılabileceği, çünkü bu noktada durumun iyi olmadığı belirtildi.

Kendi durumumuzda, bugün bizim % 50 kota uygulamaya kalkmamızın hayalci olacağı, çünkü bu kotayı dolduracak sayıda kadının olmadığı belirtildi. Kendi durumumuz bağlamında, en azından parti içindeki kadın üye oranının, yönetici organlara yansıtılmasının doğru olacağı savunuldu.

• • •

▪ Taslağın üçüncü ve dördüncü bölümüne ilişkin tartışma: *"Sovyet toplumunda, ailede kadının rolü. Kadın erkek ilişkileri. Ev işinin ve çocuk eğitiminin toplumsallaştırılması.*

1- Sovyet ailesi:

Taslakta Marksist-Leninist ustalardan yola çıkılarak, Marks ve Engels'in bir bütün olarak ailenin değil, somut olarak burjuva ailesinin ortadan kalkmasından sözettikleri ortaya konmaktadır. Bunun yanında onlar komünizmde cinsler arasındaki ilişkinin nasıl gelişeceği sorusuna somut cevap vermemişler, somut biçimleri özgür insanların kendilerinin belirleyeceğini söylemekle yetinmişlerdir.

Bu noktada bir kadın yoldaş taslaktaki bu yorumun bu biçimi ile tam doğru olmadığını savundu. Kuşkusuz Marks ve Engels hiç bir yerde genel olarak ailenin ortadan kaldırılmasından sözetmemişlerdi. Fakat onlar bu konuda taslakta ortaya konandan ileri gitmişlerdi.

Şöyle ki: Marks ve Engels'in temel anlayışına göre, burjuva ailesi ortadan kalkacak, çocuk eğitimi bütünü ile toplumsallaşacaktı. Bütünü ile toplumsallaşmadan anladıkları, bunun bütün çocukları kapsaması, toplumun, tüm çocukların tüm sorumluluğunu üzerlenmesidir. Bu yapıldığında, cinsler arasındaki ilişki, kadın erkek arasındaki ilişki, bu ilişkiye giren iki birey arasında, bütünüyle bireysel bir ilişki haline gelecektir. Bu ilişki sonucu olabilecek çocuk konusunda ve çocuğa karşı sorumluluk olmayacaktır.

Böyle bir durumda sözkonusu bireyler birlikteliklerinin süresini, biçimini yalnızca bireysel cinsel sevgi temelinde özgürce belirleme imkanına sahip olacaktır. Bu fakat ana-baba-çocuk üçlüsü içinde ifade edilen ailenin dağılması, ortadan kalkması demektir. Marks ve Engels'in öngördüğü budur. Onlar bu anlamda ailenin ortadan kalkmasını savunmakta, komünizmde aile denen kurumun dağılmış olacağını varsaymaktadır.

Sosyalizmi inşa işine somut olarak girişen Sovyetler Birliği'nde, bir ülkede sosyalizmin inşasının daha önce düşünülenden çok daha zor olduğu, çok daha uzun sürdüğü vb. görüldü. Cinsler arasındaki ilişkiler konusunda da, burjuva ailesinden, ailesizliğe geçişte, bir ara biçimin "Sovyet ailesi" nin gerekli olduğu; burjuva ailesinin yerine Sovyet ailesinin geçirilmesi gerektiği görüldü. Sovyet ailesi, toplum bu aileye gerek kalmayacak şartları yaratana kadar sürecektir.

2- Boşanma yasasının sertleştirilmesi:

Taslakta Sovyet aile yasalarının tarihsel gelişmesi somut olarak aktarılmaktadır.

Buna göre 1944'de boşanma zorlaştırılmış, boşanma için mahkeme şart koşulmuş, ve bir "barışma duruşması" zorunlu kılınmıştır. Bu gelişme, tartışmalarda bir çok yoldaşın itirazı ve eleştirisi ile karşılaştı. Bu yoldaşlar eğer iki kişiden biri istemiyorsa, o zaman boşanmaya hiç bir engel konması gerektiğini, bunu zorlaştıran yasal düzenlemelerin gereksiz ve yanlış olduğunu savundular.

Buna karşı bu yasal gelişmenin, *"kadının haklarını koruma"* isteği ile gerekçelendirildiği ortaya kondu. İyice basitleştirilmiş boşanma hukuku, Sovyet basınında bu yasa üzerine yürütülen geniş somut tartışmada, örnekleri ile ortaya konmuş olduğu gibi, erkekler tarafından kadınlara karşı kullanılıyordu. 10 kez evlenip, boşanan erkek sayısı hiç de az değildi. Eşe karşı bu sorumsuz tavırları engellemek, topluma karşı da sorumlu tavırları geliştirmek amacıyla sözkonusu yasalar yapıldı.

Taslakta da ortaya konduğu gibi, devrimin hemen ertesinde 20'li yıllardaki gevşek uygulama, bilinçli bir şekilde kadınların lehine kullanılmadı, çoğunlukla kadınlara karşı kullanıldı. Bunun sonucu, 30'lu yıllarda cinsler arasındaki ilişkiye devlet müdahalesinin artması oldu. Yeni ahlaki değerlerin yasal önlemlerle desteklenmesi zorunlu hale geldi.

Bu yasaların diğer ülkeler açısından kullanım değeri üzerine yürütülen tartışmada, Sovyetler Birliği'nin Sosyalizmi inşa eden ilk ülke olarak tam bir laboratuar görünümünde ve konumunda olduğu tespit edildi. Bu alanda geçmişte dayanılacak hiç bir tecrübe yoktu. Bu yüzden Sovyetler Birliği'ndeki yasal gelişmeleri şematik bir biçimde diğer ülkelere aktarmaya kalkmak yanlış olur. Aktarılacak olanlar ancak temel ilkelerdir, bu ilkelerin nasıl uygulanacağı, her ülkenin somutunun incelenmesi temelinde belirlenecektir.

3- Aşk, büyük aşk. Kollontay'ın bu konudaki görüşleri:

Taslakta, Kollontay'ın yeni ahlak üzerine görüşleri üzerinde de duruluyor. Kollontay devrim ertesinde özellikle gençlerin, insanların eski tüm değerlerinin yıkıldığı, altüst olduğu bir ortamda, yeni değerler, yeni ahlak anlayışları arayışı içine girdiğini ortaya koymaktadır. Kollontay bu bağıntıda bir insanın hayatında "büyük aşk" ın çok olağandışı bir şey olduğu ve bir aşk ilişkisini, onu büyük aşka çevirecek yoğunlukta geliştirmenin çok zor olduğu şeklinde bir görüş geliştirdi. Fakat ona göre bu, büyük aşk olmadı diye hiç bir ilişkiye girmeme anlamına gelmezdi. Hem de bir aşkın büyük aşk olup olmadığının görülmesi, ancak yaşanan bir ilişki içinde mümkün olurdu. Bu anlamda insanlar küçük aşkları da yaşamalı idi.

Bu görüşlerin savunucularına karşı, özde bireysel olan aşk ilişkileri üzerine Kollontay'ın yapmaya çalıştığı gibi genel teoriler üretmenin yanlış olduğu görüşleri savunuldu. Bizim çıkış noktamız, ilişkinin temelinin bireysel cinsel sevgi olması gerektiğidir. Bunun biçiminin ne olacağı, "büyük" mü, küçük mü olduğu, ne kadar süreceği, vb. vb. yalnızca bu ilişki içindeki insanlarca belirlenir. Bunun ötesi aşk üzerine idealizmin savunulması anlamına gelir.

Bu bağlamda bir kadın yoldaş, kendi eşinin insanın evlilik ilişkisi içinde de bir başka insana aşık olabileceği, bunda bir yanlışlık olmadığı, kendisinin de deyim yerindeyse antenleri sürekli yeniden aşık olmaya açık bir biçimde gezdiği teorisini yaptığını belirtti. Bu konuda ne düşünüldüğünü sordu. Bu konuda sözalan yoldaşlar, bireysel cinsel sevginin her bireyin kendi bireysel sorunu olduğunu ve herkes için geçerli bir reçete olmadığını savundular.

Bizim –kişisel ilişkilerde de bize yol gösteren– belirli komünist ilkelerimizin olduğu; tartışılan bağlamda dürüstlük ve açıklığın böyle ilkeler olduğu; bizim burjuva aldatmacasına karşı olduğumuz; ve eşlerin eşit haklara sahip olduğu belirtildi. Eşlerden biri eğer kendine belli cinsel özgürlükler tanıyorsa, diğer eş de aynı özgürlüklere sahiptir. Eşlerden biri böyle ilişkileri istemiyorsa, o zaman o eşle yaşayan kişi, ya ayrılır, ya da eşinin çizdiği sınırları kabul eder. Orta yol yoktur.

4- Yoldaşlarımız arasında ev işinin ve çocuk eğitiminin paylaşılması konusunda tartışma:

Taslakta Sovyetler Birliği'nin ev işinin ve çocuk eğitiminin toplumsallaştırılması noktasında hangi muazzam çabaları sarfettiği konusunda bilgi verilirken, bu toplumsal hedefe varılmadığı sürece evdeki işlerin erkek ve kadın arasında paylaşılması konusunda –yeterli olmasa da– propaganda yapıldığı belirtilmektedir.

Bu nokta üzerine tartışma çok kısa süre içinde bizim bu konudaki durumumuzun tartışılmasına dönüştü.

Bazı kadın yoldaşlar, bizim çevremizdeki erkeklerin de pek çoğunun dışarda devrimci oldukları ve fakat evde çocuk bakımı-eğitimi ve ev işlerini hemen tümüyle kadınlara bıraktığını savundular. Bu görüşü savunan kadınlar, neden bu işleri yaptıkları sorulduğunda, *"birinin yapması gerek. Mesela bir misafirin gelse, evin içi, biz temizlemesek çöplük gibi olacak. Bu ise her halde devrimciler açısından iyi bir durum değildir."* biçiminde cevap verdiler. Tartışma içinde, bu yoldaşların teori-pratik uyumsuzluğuna dikkat çektikleri noktada haklı oldukları belirtildi. Gerçekten de bir yandan ev işinin ve çocuk bakımının ortaklaşa yapılmasının propagandasını yapmak ve fakat diğer yandan evde bunu yapmamak yanlıştır. Ama bu noktada kadınlarla ilgili bazı sorunlar da vardır:

Önce temizlik ve diğer ev işleri konusunda öne konan talep, çocuk bakımı konusunda öne konan talep nedir? Devrimci çalışma yürüten insanların bunlara ayırdığı zaman, "normal" vatandaşlardan daha az olacaktır. Bu kaçınılmazdır ve zorunludur. Bu durumda bu alanlarda taleplerin yüksek tutulması ister istemez, siyasi çalışmaya ayrılan zamandan kısıtlama yapılması anlamına gelir. Bizde kadın ve erkeğin ikisinin de siyasi çalışma yürüttüğü durumlarda, evler hiç de "standartlara" uygun temizlikte değildir. Çocuklar da bir çok hafta sonu anne-babasını görmemektedir. Erkeğin devrimcilik yaptığı, kadının ev kadınlığı yaptığı durumlarda ise, ev kadını çocuk bakımını ve ev işini hemen tümüyle üzerlenmektedir. Bu durumda erkeğe düşen görev, kendisi için gayet "uygun" olan durumu sürdürmek değil, kadını aktifleştirmek için elinden geleni yapmaktır. Bu bağlamda ev işine ve çocuk bakımına ortak olmak, teori ile pratik uyumluluğunu sergilemek, kadını ilerletmek için de en iyi yoldur. Kadınlar ise böyle bir durumda, erkek, işleri kendileri kadar mükemmel yapmadığı zaman işi onun elinden almaya kalkmamalıdır. Eğer onlar da aktif olarak siyasi mücadeleye katılırlarsa, ev işleri onlar için de eski önemini yitirecektir.

Ev kadını olan kadınlarla birlikte yaşayan erkek yoldaşlar, eğer bu beraberliklerini sürdürmeyi doğru görüyorlarsa, o zaman hiç bir gerekçe ile ev işlerine ortak olmadan kaçma yoluna sapmamalı, kadının kurtuluşu sorununda teoride savundukları önce kendi pratiklerinde yaşamalıdır. Bu bağlamda tartışma içinde ev konusunda titizlikte "geri" denen kadınlardan aşağı olmayan erkek arkadaşların da varlığına, kendi ütülemediği halde, ütüsüz gömlek giymeyi red eden erkek arkadaşların az olmadığına da dikkat çekildi.

5- 1936'daki kürtaj yasağı, doğru bir karar mı idi?

Taslakta, 1936'da henüz çocuk eğitiminin toplumsallaştırılmasının tamamlanmadığı, konut sorununun henüz çözülmemiş olduğu ve yasak sonrası bir sürü illegal kürtajın varlığı gözönüne alındığında, alınan yasak kararının yanlış olduğu; veya en azından bu kararla birlikte yapılması öngörülenlerin öngörülen zaman dilimi içinde başarılmadığı görüldüğünde –ki bunda savaş belirleyici rol oynadı– bu kararın geri alınmamasının yanlış olduğu görüşü savunuluyor.

Konferansa katılanların bir bölümü bu kararı ve bunun Sovyetler Birliği'nde uygulanma biçimini doğru görüyor ve bu noktada tüm saldırılara karşı Sovyetler Birliği'nin siyasetinin savunulması gerektiğini belirtiyor.

6- Sovyetler Birliği'nde eşcinselliğe karşı tavır:

Taslakta 1934'de erkekler arası eşcinselliği yasaklayan bir karar olduğu kısaca belirtiliyor. Bu karar gerek burjuva eleştiricilerin, gerekse devrimci çevrenin bir bölümünün sürekli saldırı ve eleştiri hedefi. Ne yazık ki araştırmalarımızda böyle bir kararın metnini bulamadık. Bu yüzden de böyle bir kararın gerçekten var olup olmadığını, gerekçesinin ne olduğunu, vb. de söyleyecek durumda değiliz.

Fakat buna rağmen, tam da eşcinsellik konusunda cezai yasaların kaldırılması sırasındaki gerekçelendirmelerden de yola çıkarak, Sovyetler Birliği'nde hakim olan görüşün, eşcinselliği ahlaken red edilmesi gereken bir anormallik olarak gören görüş olduğunu söyleyebiliriz.

Konferansa katılanlardan bir bölümü, soruna böyle yaklaşmayı yanlış bulduklarını açıkladılar. Bugün eşcinsellik konusunda tavır takınırken, hemen her dönemde bir azınlığın cinselliğini eşcinsellik biçiminde yaşadığını, sosyalizmde de bunun böyle olacağını tespit etmemiz gerektiğini belirttiler. Biz hiç kimseyi cinsel yaşamı nedeni ile –bu cinsellik başkalarına karşı ezme ve şiddet ilişkisini içermediği sürece, eşitler arasında ve karşılıklı isteğe dayalı olduğu sürece– red etmemeli, ve aşağılamamalıyız. Soruna böyle yaklaşıldığında, "anormal" değerlendirmesinin kendi içinde bir olumsuz değerlendirme taşıdığı görülür ve böyle bir değerlendirme de anormal görünen kişinin aşağılanması demektir.

Bugün Batı Avrupa'da siyasi içerikli bir eşcinsellik hareketi mevcuttur ve otonom-devrimci çevreler içinde de bir dizi erkek ve kadın eşcinsel devrimci mücadeleye katılmaktadır. Bu durum, bu konuda doğru bir tavrı büsbütün güncel hale getirmektedir. Bu-

gün Türkiye-Kuzey Kürdistan'da da eşcinsellik faşist-gerici saldırı hedefidir ve buna karşı da tavır takınmak gereklidir, eşcinselliğe karşı faşist ve gerici baskılar mahkum edilmek zorundadır.

Konferansa katılan yoldaşların bir bölümü ise, eşcinselliğin gerçekten de anormal olduğu; fakat bunun aşağılamak için değil, cinsellikte neyin normal neyin anormal olduğunu tespit etmek için yapıldığını söylediler. Sosyalizmde biz eşcinselliğin propagandasını yapmayız. Bu fakat eşcinsellerle şu veya bu siyasi konuda birlikte çalışılamaz anlamına gelmez.

• • •

▪ Son bölüm üzerine tartışma: *Doğu Kadınları.*

Bu alanda Sovyetler Birliği'nin muazzam kazanımlarının daha fazla bilince çıkartılabilmesi için bölümün biraz daha genişletilmesi önerileri getirildi. En önemli tartışmalar dine karşı tavır sorununda yürütüldü.

Dinin önemi üzerine:

Tartışmada Türkiye-Kuzey Kürdistan'da işçi ve köylü kadınların kazanılması için ajitasyon ve propagandada din konusuna ilişkin tavrın olağanüstü önemde olduğu vurgulandı. Şimdiye kadar bu noktada fazla aktif olmadığımız tespit edildi. Ajitasyon-propagandada en başından itibaren kadını düzene bağlayan en önemli ideolojik araçlardan biri olan dinin teşhiri yapılmalıdır. Ancak bunda kullanılacak yöntemlere çok dikkat edilmelidir. Sovyetler Birliği'nde yapılanlardan bu noktada da öğrenecek çok şey vardır.

• • •

▪ *Bazı sonuç notları:*

Konferansa katılanların % 80'i kadın, % 20'si erkekti. Kadınlar sayılarına, katılım oranlarına uygun bir ağırlıkta tartışmaya aktif olarak katıldılar. Değişiklik önerilerinin ve eleştirilerin çoğu kadınlardan geldi. Tartışmaya katılmada biraz geri duran erkek yoldaşlardan da bazı önemli katkılar geldi.

Konferansın başında, divanın sürekli olarak, öncelikle kadınların konuşması yönünde uyarı yaptığı bir ortamda belli bir gerginlik oluştu. Bu gerginlik içinde bir kadın yoldaş, kendini bu ortamda, her tartışma konusunda aman hemen çabuk bir şeyler söyleyeyim, aksi taktirde tartışmayı yine erkekler yürütecek biçiminde bir baskı altında duyumsadığını açıkladı. Bu rahatsızlık dile getirilip, üzerine konuşulduktan sonra, atmosfer yumuşadı ve esasta kadınların yürüttüğü tartışma biraz daha canlılık kazandı. Bu konferansta bir dizi kadın arkadaşın "büyükçe bir forum önünde" konuşma konusunda hala zorluklara sahip olduğu görüldü. Hele hele bir de bu forum içinde önemli sayıda erkek bulunduğunda bu zorluklar daha da artmaktadır. Buna rağmen konferansı düzenlenmiş olduğu katılımla yapmak doğru idi.

TKP/ML(BOLŞEVİK)'in düzenlediği önceki konferanslarla karşılaştırıldığında bir dizi kadın yoldaşın gelişmiş olduğunu tespit etmek yanlış olmayacaktır. Bizler artık düşüncelerimizi, eleştirilerimizi, önerilerimizi dile getirmekten çekinmeyi aşıyoruz. Hangi noktalarda ideolojik problemler görüldüğü artık açıkça ifade edilebiliyor. Yalnızca bu yolla, doğru üzerine yürütülen sürekli mücadele yoluyla bir devrimci örgüt gelişebilir. Umuyoruz ki konferans, bu noktada hala belli çekingenliklere sahip olan kadın yoldaşlarımızı biraz cesaretlendirmiştir.

1 Ekim 1992

TKP/ML(BOLŞEVİK)
MERKEZİ KADIN KOMİSYONU
adına ...

YAPI YERİ

Yapıcılar türküler söylüyor,
yapı türkü gibi yükselmiyor ama.
Bu iş biraz daha zor.
Yapıcıların yüreği
bayram yeri gibi cıvıl cıvıl,
ama yapı yeri bayram yeri değil.
Yapı yeri toz toprak,
çamur kar.
Yapı yerinde ayağın burkulur,
ellerin kanar.
Yapı yerinde ne çay her zaman şekerli,
her zaman sıcak,
ne ekmek her zaman pamuk gibi yumuşak,
ne herkes kahraman,
ne dostlar vefalı her zaman.
Türkü söyler gibi yapılmıyor yapı.
Bu iş biraz daha zor.
Zor mor ama
yapı yükseliyor, yükseliyor.
Saksılar konuldu
pencerelere alt katlarında.
İlk balkonlara güneşi taşıyor kuşlar
kanatlarında.
Bir yürek çırpıntısı var
her putrelinde,
her tuğlasında, her kerpicinde.
Yükseliyor, yükseliyor
yükseliyor yapı kan ter içinde.

Nazım Hikmet

Evin sorumlusu kadındır! (Sorumsuzu da erkektir!)

"Almanya'da yüksek öğrenim yapan ve Türk kadınları hakkındaki araştırmaları ile tanınan Nesteren İnci-Bergeman, Mörfelden'de verdiği konferansta, iki kültür arasında bocalayan Türk kadınını anlattı" diyor, Hürriyet gazetesi.

Fakat yazıyı okuyunca, bizce Nesteren İnci-Bergeman, *"iki kültür arasında bocalayan Türk kadını"*ndan çok; Türk kadınının, erkeğinin en iyi hizmetçisi olarak nasıl yetiştirildiğini, Türk kadınının nasıl eve kapatıldığını istemeden de olsa ortaya koymuştur.

Örneğin N.İnci-Bergeman şöyle demektedir: *"Türk toplumunda evin sorumlusu kadındır, ancak dışarıya karşı kadın geri planda gözükür"*. Bu sözler, kadınlar için ve kadınların gerçek durumlarının farkında olan erkekler için bizce yorum gerektirmemektedir.

Ve Nesteren İnci-Bergeman; *"Batı'da Türk kadının ezildiği ve baskı altında tutulduğuna yönelik bir izlenim vardır. Bu da asılsızdır. Türk ailesinde erkek evin direğidir, dışa karşı da bu izlenim verilir. Ancak evde sözsahibi olan ve önemli kararlarda tavrını ortaya koyan da kadındır"* demiştir.

Bu *"evde söz sahibi"* olma ve *"önemli kararlarda tavrını ortaya koyma"* nasıl oluyor diye biz merak ettik ve bir tahmin yürüttük:

Kadın olsa olsa, günün hangi saatlerinde dayak yiyeceğine, hangi yemekleri pişireceğine ilişkin ve evdeki herşeyin, evin direğinin en çok beğeneceği hale nasıl getirileceği konusunda tavrını ortaya koyar.

Bizim çok açık bir şekilde gördüğümüz ve bütün kadınlara da göstermek istediğimiz şey: Erkek egemen düzenin, ezdiği, baskı altında tuttuğu, sömürdüğü kadınları, kadınların kadınlara daha çok güveneceğinden yola çıkarak, bizzat kadınlar tarafından da kandırmaya çalışmakta oluşudur!

"Evin sorumlusu kadındır

Almanya'da yüksek öğrenim yapan ve Türk kadınları hakkındaki araştırmaları ile tanınan Nesteren İnci-Bergeman, Mörfelden'de verdiği konferansda, iki kültür arasında bocalayan Türk kadınını anlattı.

mail TİPİ
ÖRFELDEN, (Hürriyet)

MÖRFELDEN Belediyesi'nin himayesinde üzenlenen aydınlatma oplantılarının sonuncu- ... Almanya'da iki ... duğunu belirtti.

İnci-Bergeman, Türk kızlarının önce kendi aile bünyesinde, daha sonra en yakın aile ve komşu çevresinde, kontrol altında tutularak eğitildiğini belirtti ve şöyle konuştu:

TKP/ML Hareketi Kadın Konferansı Üzerine...

Nihayet... onlar da gördüler mi?

TKP/ML(BOLŞEVİK) Üçüncü Kadın Konferansı yapıldığı dönemde Özgür Gündem gazetesinde bir haber çıktı.

Aşağıda kupürünü aynen verdiğimiz bu haberden görüleceği gibi, TKP/ML Hareketi de bir "Merkezi Kadın Komisyonu" oluşturmuştur, bunun önderliğinde yapılan bir konferans ta ise, *"Kadınlara yönelik şiddet kullanımının ... komünist hareket saflarında asla kabul edilemez olduğu ... bunun ... affedilmez bir suç"* olduğu karar altına alınmıştır.

TKP/ML Hareketi, biz Bolşevikler Örgütsel Konferansımızda bundan dört yıl önce, 1988'de *"Kadın ve çocuklara karşı şiddet, parti üyeliği ile bağdaşmaz"* deyip, bunu tüzük hükmü haline getirdiğimizde, komünist bir örgütün böyle kararlara ihtiyacı olmadığı, çünkü komünistlerin zaten böyle tavırlar içine giremeyeceği polemiğini yürütüyordu! Bu örgüt, komünist bir örgüt içinde erkek şovenizminin olamayacağını vb. savunuyordu.

Dört yıl önce bunları savunanlar, görüyoruz ki, şimdi yavaş yavaş da olsa gerçekleri görmek, teslim etmek zorunda kalıyor. Gerçekler, kafadaki hayalleri yıkarak, kendini dayatıyor. Ve yıllar önce devrimci ve komünist hareket içinde kadınlara yönelik şiddet olamaz, yoktur vb. diyenler, şimdi bunun varlığını kabul edip, buna karşı, idari-örgütsel tedbir sorununu gündeme getirmek zorunda kalıyor.

Gerçeklerin geç de olsa kabul edilmesi bizi sevindiriyor. Fakat bunun yine oportünistçe ve yarı gönüllü yapılması da bizi üzüyor! Oportünistçe, çünkü geçmişin en küçük bir özeleştirisi yok! Yarı gönüllü, çünkü idari-örgütsel tedbir sorunu *"komünistlik, yoldaşlık ilişkileri ile bağdaşmadığı ... disiplin suçu olduğu"* genel lafları arasında kaynatılıyor.

Biz, özellikle TKP/ML Hareketi'ni de, bizim bundan dört yıl önce almış olduğumuz karar doğrultusunda karar almaya zorlayan kadın devrimcileri, kararın *"... parti üyeliği ile bağdaşmaz"* şeklinde çıkması yönünde tavır takınmaya çağırıyoruz.

TKP/ML 1. Komünist Kadınlar Konferansı

İSTANBUL, Gündem – TKP/ML Hareketi 1. Komünist Kadınlar Konferansı'nın ağustos ayı içinde yapıldığı açıklandı. Ajans ve gazetelere posta aracılığıyla gönderilen bildiri metninde 5 gün süren konferansta **"Merkezi Kadın Komisyonu'nun 19891992 yıllarındaki faaliyetini içeren çalışma raporu"**nun görüşüldüğü kaydedildi.

"Tüm sosyalizmMarksizm düşmanı döneklerin, muhaliflerin iddialarının aksine sosyalizmin tarihsel deneyleri kadının kurtuluşunu, ancak ve ancak sosyalizmin gerçekleştirebileceğini göstermiştir" denilen bildiri metninde konferansın **"kadınlar arasında komünist çalışmayı geliştirmenin bir aracı olarak kadınlara yönelik yayın organının çıkarılmasının önem ve gereğine dikkat çekerek"** özel bir yayının çıkarılmasını kararlaştırdığı açıklandı.

Tekil ya da istisnai de olsa komünist hareket saflarında kadınlara yönelik şiddet kullanımının, her türden burjuva, küçükburjuva ve ataerkil yaklaşımların asla kabul edilemez olduğunu bunun demokratlık, komünistlik ve yoldaşlık ilişkileriyle asla bağdaşmaz bir durum ve affedilmez bir suç olduğunu ilan etmeyi ve bu durumların ağır disiplin suçu oluşturduğunu komünist ahlakla asla bağdaşmadığını karar altına aldığını açıklayan bildiride 5.Genel Konferans'ta bu konunun tüzük hükmü haline getirileceği belirtildi.

Bildiride ayrıca konferansın, Kürt ulusunun faşist diktatörlüğe karşı yürüttüğü bağımsızlık ve özgürlük mücadelesini bütün gücüyle desteklediği ilan edilerek kadınlar sınıf mücadelesinin ilkeleri temelinde örgütlenmeye çağrıldı.

YILMAZ GÜNEY DİZİSİ ÜZERİNE...

Bolşevik Partizan Yazı Kuruluna!

Bolşevik Partizan Sayı 68/69'da, TKP/ML(B)'in 4. Kongresi'ndeki Yılmaz Güney ile ilgili alınan kararın, *"Marksist-Leninist olmanın güncel kıstasları temelinde genel değirlendirmesi üzerine -1-"* başlığı ile açıklanmasına başlanmıştır.

Bu ilk yazıda, Yılmaz Güney'in Stalin'e yaklaşımı ele alınmaktadır. Bir Bolşevik Partizan okuyucusu olarak bu yazıda iki noktaya dikkat çekmek istiyorum.

Birinci nokta: Yılmaz Güney'in Stalin'e yaklaşımı açıklanırken, Kayseri konuşmalarına dayanarak şu tespit yapılmaktadır:

"... Yani o da yüzde hesabı yapmadan ***Mao'nun Stalin'e genel yaklaşımını benimsemiştir.*** *(abç) Bu nedenle Mao'nun yaklaşımına değindiği yerde Mao'nun yaklaşımına, ya da Mao'nun Stalin değerlendirmesine herhangi bir eleştiri getirmemektedir." (sayfa 47)*

Yine: *"... Bu şartlarda Yılmaz Güney, ÇKP ve Mao'nun Stalin konusundaki pozisyonunu eleştirel olarak gözden geçirmeden benimsemiş ve tüm siyasal yaşamı boyunca da esasta bu çizgide kalmıştır." (sayfa 48)*

Burada açık bir şekilde Yılmaz Güney'in, Mao'nun ya da ÇKP'nin yaklaşımını devralıp savunduğu, yani etkilendiği yerin Mao, ÇKP olduğu ortaya konmaktadır.

Yılmaz Güney'in genel değerlendirilmesinde gözönüne alınan, sözkonusu hataları hakkında, ideolojik bir mücadelenin verilmediği noktası, somut olarak bu yazı içinde gözardı edilmektedir. Bu sorun gözardı edildiği için de sonuçta, bizim de belli bir döneme kadar Mao'nun, ÇKP'nin Stalin'e yaklaşımını eleştirisiz, araştırmadan savunduğumuz bilinçte tutulmamaktadır.

"Stalin'den Öğrenmek, Yenmeyi Öğrenmektir!" başlıklı broşürümüzde, geçmişimiz hakkında şu tespit yapılmaktadır:

"... Biz de uzun süre Stalin «sorunu» konusunda ÇKP'nin tavrını eleştirisiz olarak benimsedik; Stalin'e ÇKP'nin getirdiği iddia düzeyindeki eleştiri ve suçlamaları araştırma gereğini bile duymadık..." (agb, sayfa 21)

Ne zaman ki Mao ölür, ÇKP'de revizyonistler hakim olur ve AEP, Mao ve ÇKP'ne saldırır; ondan sonraki ayrışma içinde de bizim bugünkü tavrımızın temeli atılır. Kamuoyuna –eski kardeşlerle yapılan ortak açıklama dışta tutulursa– geniş ve detaylı tavrımız, Bolşevik Partizan 14/4'de 1981 /82'de açıklanır. İşte bu dönemden sonra da somut olarak Yılmaz Güney ile ideolojik bir mücadele verilmemiştir. Bunun gerekçeleri, Yılmaz Güney'in hapiste olması, hapisten kaçması, hastalığı vb. vb. Yazı Kurulu tarafından da bilinmektedir, bilinmesi gerekir.

Bundan çıkarılması gereken sonuç ise, en azından bizim tavrımızın değişmesi dönemine kadar ki dönem içinde, Stalin savunusu konusunda Yılmaz Güney ile bizim aynı konumda olduğumuz sonucudur. Bu, birinci noktanın bir yönüdür.

İkinci yönü ise, Yılmaz Güney'in Mao'dan etkilendiği söylendikten sonra, makalenin sonunda şu tespit yapılmaktadır: *"Yılmaz Güney, hiç bir zaman genelde revizyonizmin savunuculuğunu yapmamış, kapitalizm taraftarı olmamıştır. Fakat kapitalist yolcular olan modern-revizyonistlerden Stalin konusunda etkilenmiştir. Bu nedenle Stalin konusundaki hatası önemli bir hatadır." (sayfa 48)*

Bu alıntıdaki tavır, üzerinde fazla düşünülmeden ortaya konan bir tavırdır. Şöyle ki, Yılmaz Güney ne genelde, ne de özelde revizyonizmin savunucusu olmamıştır. Eğer bir kişi, örgüt revizyonist bir hataya düşmüşse; bu, onun revizyonizmin özel ya da genelde savunucusu olduğunu göstermez. Söylenmesi gereken şey, yapılan hatanın revizyonist bir hata olduğudur. Oysa, Yılmaz Güney'in Stalin savunusu da revizyonist bir savunu olarak değerlendirilmemektedir. Eğer böyle değerlendirilmiş olsaydı, o zaman böyle bir tespit mümkün olurdu.

Ondan sonra yapılan *"kapitalist yolcu olan modern-revizyonistlerden"* etkilenmiştir tespiti de, özellikle Bolşevik Partizan'nin Mao'ya karşı tavrından haberi olmayan okuyuculara yanlış bir bilinç vermektedir. Eğer Yılmaz Güney Mao'dan, ÇKP'den etkilenmişse –ki öyledir–, o zaman Mao'nun ve ÇKP'nin (Mao ölene kadar ki dönem) kapitalist yolcu ve bu bağlamda modern-revizyonist oldukları sonucu çıkar. Oysa bizim Mao'yu değerlendirmemiz, bütün hatalarına rağmen, büyük bir Marksist-Leninist olduğu değerlendirmesidir. Mao'nun modern-revizyonistlerden etkilendiği ve dolayısıyla Yılmaz Güney'in de Mao'nun bu etkilenmesinden etkilendiği, dolaylı etkilenmesi Yazı Kurulu için açık olabilir. Fakat bu, okuyucu için böyle değildir. Dolaylı etkilenme ile direkt etkilenme içerikte değişmese de, değerlendirmede gözönüne alınması gereken bir noktadır. Ayrıca Yazı Kurulu için açık olabilecek bir şeyin, okuyucu için de açık olmasını beraberinde getirmez. Bu yüzden de okuyucunun durumu gözönüne alınması gerekir.

Yine, Stalin konusundaki hatasının önemli bir hata olduğu, modern revizyonistlerden etkilenmesine bağlanmaktadır. Herhangi bir yerden etkilenmese de bir kişinin, örgütün Stalin konusunda hata yapması mümkündür. Buna rağmen, hatanın öneminde herhangi bir değişiklik olamaz. Nereden etkilendiğinden bağımsız olarak, bir hata ya önemli bir hatadır, ya da önemsizdir. Bu yüzden de sorun bu biçimde ortaya konamaz, konmamalıdır.

Dikkat çekmek istediğim ikinci nokta da şudur: Yılmaz Güney'in siyasi yazılarından alıntılar yapıldıktan sonra, Yılmaz Güney'in Stalin dönemi SSCB'ne getirdiği eleştiriler, dört nokta temelinde özetlenip aktarılmaktadır. Bu noktalarda ortaya konan sorunların neden yanlış olduğuna dair herhangi bir tavır takınmadan; bu tavrın ÇKP'nin tavrı ile aynı olduğu söylenip, Yılmaz Güney'in *"...* ***Stalin ve Stalin döneminin değerlendirilmesinde ilkesel olarak yanlış bir pozisyonda durmaktadır.*** *(aoç) (sayfa 48)* tespiti yapılıp sorun geçiştirilmektedir. Böyle bir tavır, ikna etmeden uzak olan bir tavırdır. Ayrıca alıntılarda tartışılan, söz konusu konularda, sorunların çözümü için uğraşılıp uğraşılmadığı sorunu değildir. Sözkonusu noktalarda Yılmaz Güney'in tespitlerinin tersine sonuçlar varsa, onların ortaya konması gerekir. Aksi halde, böyle bir yöntemle, Yılmaz Güney'in tavrı, genel olarak "ilkesel" olarak yanlış bir tavır diye değerlendirilemez.

Eğer Yılmaz Güney, Stalin dönemi SSCB'nin değerlendirmesinde, *"ilkesel olarak"* yanlış bir pozisyonda duruyorsa, o zaman, Yılmaz Güney'in Lenin-Stalin dönemi ile Kruşçev-Brejnev dö-

nemi hakkındaki yaklaşımının doğru bir yaklaşım olduğu da anlaşılmaz olur. Ayrıca Yılmaz Güney, Stalin konusunda ilkesel olarak yanlış bir pozisyonda duruyorsa, bu pozisyonun adının konması gerekir. Revizyonist mi, oportünist mi, vb. ...

Yazıda ortaya çıkan sonuç, bazı noktalarda Yılmaz Güney'i eleştirmek için zorlandığıdır. Sizden talebim, bu dikkat çektiğim noktalarda yazıyı düzeltmeniz, bu yazıyı ve tavrınızı gelecek Bolşevik Partizan sayısında yayınlamanızdır.

Çalışmalarınızda başarılar dileğiyle, Bolşevik selamlar.

27.12.1991

Bir Bolşevik Partizan okuru

YANITIMIZ

"TKP/ML(Bolşevik)'in Yılmaz Güney'i ve O'nun «Siyasal Yazıları»nı Marksist-Leninist olmanın güncel kıstasları temelinde genel değerlendirmesi üzerine" başlıklı dizi yazısının birinci bölümünde yanlış olarak değerlendirdiği noktalara eleştiri getiren yoldaşın eleştirilerine sırasıyla yanıt vermek istiyoruz.

1) *"Yılmaz Güney'in genel değerlendirmesinde gözönüne alınan, sözkonusu hataları hakkında, ideolojik bir mücadelenin verilmediği noktası, somut olarak bu yazı içerisinde gözardı edilmektedir"* diyor yoldaş. Sanırız yoldaş, eleştirdiği yazımızda, aradığı noktalara yanıt veren yerleri gözden kaçırmış. Eleştirilen yazının giriş bölümünde, *"O'nun yanlışlarına karşı, sağlığında tarafımızdan ilkeli, tutarlı, yeterli bir ideolojik bir mücadele yürütülememişti" (Bolşevik Partizan 68-69, sayfa 46)* tespiti yapılarak, bu eksikliğimizi "gözardı" etmek istemediğimiz vurgulanmaktadır.

2) Yoldaş, ilk eleştirisine dayanarak, *"bu sorun gözardı edildiği için de sonuçta, bizim de belli bir döneme kadar Mao'nun, ÇKP'nin Stalin'e yaklaşımını eleştirisiz, araştırmadan savunduğumuz bilinçte tutulmamaktadır"* demektedir. "Bu sorun"nun sözkonusu yazımızda gözardı edilmediği bilinçte tutulduğunda, ikinci eleştiri birinci eleştiri noktasına dayandırılamaz. Fakat bundan bağımsız olarak da ele alındığında eleştiri yanlıştır. Bizim bir dönem Stalin konusunda hatalı pozisyonlara sahip olmuş olmamız, kendi hatalı pozisyonlarımızı aştıktan sonra, aynı sorunda bizim eski hatalarımızın benzerini, ya da değişik türden hataları savunmaya devam edenleri eleştirmek için bizim mutlaka önceki hatalarımıza her zaman değinmek zorunda olduğumuz anlamına gelemez. Eğer biz Stalin konusundaki hatalarımızı aşmışsak, bunları bir çok defa ve detaylı olarak ortaya koymuşsak –ki Bolşevik Partizan açısından durum budur– bizim için sorun çözülmüş, bitmiş demektir. Aşılmış hataları bilinçte tutmanın yolu, temcit pilavı gibi aynı şeyleri tekrar edip durmak değildir. Eleştirdiğimiz karşı-pozisyonun, burada somut olarak Y. Güney'in pozisyonunun doğrusunun konulması ve eski yanlışlarımızın tekrar edilmemesi bizim neyin yanlış, neyin doğru olduğunu bilinçte tuttuğumuzu gösteren en açık kanıttır.

3) Bolşevik Partizan 14/4'te 1981/82'de Stalin hakkında açık ve detaylı tavrımız yayınlanana kadar yoldaş, *"Stalin savunusu konusunda Yılmaz Güney ile bizim aynı konumda olduğumuz"* iddiasını getirmektedir. Bu iddia bu biçimiyle ve bu genelliğiyle doğru değildir. Bir dönem, bolşevikler Mao ve ÇKP'nin Stalin'e getirdiği eleştirileri savunurken de, Y. Güney'in tersine Stalin'i sürekli olarak Marksist-Leninist klasiklerden biri olarak değerlendirmiştir. Y. Güney ise hiç bir zaman Stalin'i Marks, Engels ve Lenin'in seviyesinde değerlendirmemiş ve bizim Stalin'e hiç bir zaman getirmediğimiz eleştirileri de yöneltmiştir.

4) Yoldaş, değerlendirme yazısından *"Yılmaz Güney hiç bir zaman genelde revizyonizmin savunuculuğunu yapmamış, kapitalizm taraftarı olmamıştır. Fakat kapitalist yolcular olan modern-revizyonistlerden Stalin konusunda etkilenmiştir. Bu nedenle Stalin konusundaki hatası önemli bir hatadır"* alıntısını yaptıktan sonra da, bu tavrın *"üzerinde fazla düşünülmeden ortaya konan bir tavır"* olduğunu söylemekte ve bu alıntı bağıntısında bir kaç eleştiri getirmektedir.

Yoldaş önce *"bir kişi veya örgüt bir revizyonist hataya düşmüşse, bu onun revizyonizmin özel ya da genelde savunucusu olduğunu göstermez"* diyor. Biz bunun yapılan hatanın ağırlığına bağlı olduğunu söylüyoruz. Öyle ağır hatalar vardır ki, onların savunulması, savunulan özelde revizyonizmin savunulması anlamına gelir.

Devamla yoldaş *"söylenmesi gereken şey yapılan hatanın revizyonist bir hata olduğudur. Oysa, Yılmaz Güney'in Stalin savunusu da revizyonist bir savunu olarak değerlendirilmemektedir."* diye yazıyor. Yazı Kurulu doğru bir biçimde Yılmaz Güney'in Stalin savunusunu revizyonist bir savunu olarak değerlendirmemektedir, çünkü O, Stalin'i ve Stalin dönemini eleştirirken, Stalin'in ve Stalin döneminin savunusunu çıkış noktası olarak almakta ve kendisini herşeyden önce Stalin'e yaklaşımda revizyonizmden ayırmaktadır. Bu nedenle Y. Güney'in Stalin konusundaki genel yaklaşımına, genel hatasına "revizyonisttir" denilemez. Bu nedenle onun Stalin konusunda özelde revizyonizm savunuculuğu yaptığı ***anlamına gelebilecek*** bir ifade yanlıştır. Bu noktada yoldaşın dikkat çektiği hata düzeltilmelidir.

Yoldaş daha sonra, Y. Güney'in Stalin konusunda *"kapitalist yolcu olan modern revizyonistlerden"* etkilendiğini söylediğimiz yere eleştiri getiriyor. Bu noktada yoldaşın getirdiği eleştiri haklıdır. Modern revizyonistlerden "bu noktadaki" etkilenme, gerçekten de Mao Zedung ve ÇKP'den etkilenme biçiminde dolaylı yoldan olmuştur. Bu, bizim için açıktır. Okuyucu için de bunun açık ifade edilmesi doğru olurdu.

5) Y. Güney'in Stalin konusundaki hatasının önemli bir hata olduğu, alıntı yapılan yerde modern revizyonistlerden etkilenmesine bağlanmaktadır. Bunda yanlış olan bir şey de yoktur. Modern revizyonistlerin Marksizm-Leninizm'e karşı saldırılarını özellikle ve öncelikle Stalin ve Stalin dönemi üzerinde yoğunlaştırdıkları bir ortamda modern revizyonistlerden her etkilenme, modern revizyonizme karşı verilen mücadeleyi özsel olarak zayıflatmaktadır. Ama Yılmaz Güney'in Stalin konusundaki hatasının önemi modern-revizyonistlerden etkilenmeye bağlanırken, modern-revizyonistlerden etkilenmeden bu noktada hata yapılıp-yapılmayacağı tartışılmıyor, yalnızca bir olgu konuluyor. Bir olgunun konmasının da, diğer imkanların dıştalanması anlamına gelmeyeceği herkesin bilmesi gerektiği basit bir gerçektir. Bu türden gerçekleri her zaman açıklamak ne zorunlu ne de yararlıdır.

6) Yılmaz Güney'in dört noktada Stalin dönemine getirdiği eleştirilerin yanlışlığı üzerinde açıklama yapılarak durulmamasının nedeni, sorunu geçiştirmek amacından değil, Bolşevik Partizan sayılarının ve yayınlarının bir çoğunda aynı türden eleştirlere defalarca tavır takınılmış olmasından ileri gelmektedir. Ayrıca Y. Güney'in dört noktada da Stalin dönemine getirdiği eleştiri hiç bir veri ve belge ile kanıtlanmayan iddia düzeyinde eleştirilerdir ve ispatlanma ihtiyacı duyulmayan iddiaların nesi tartışılacaktır?

7) Y. Güney'in Stalin dönemi değerlendirmesinde *"ilkesel olarak"* yanlış bir pozisyonda durduğu söylenirken, bundan ne anlatılmak istendiği de yazıda ortaya konmakta ve *"Yılmaz Güney'in Stalin savunusu, açık anti-stalinist bir konumda olmamasına rağmen, Marksist-Leninist olmayan bir savunudur" (aynı sayıda, sayfa 48)* denmektedir. Her zaman siyasi sorunlar bu basit karşıtlıklar içerisinde açıklanamaz. Biz Y. Güney'in siyasal yazılarını değerlendirirken ve yanlışlarını eleştirirken özellikle zorlamalardan kaçınmaya çalıştık. Bu yaklaşımımız tüm Y. Güney değerlendirmelerimizde belirgin olarak görülebilir düşüncesindeyiz.

Eylül 1992
Yazı Kurulu

Konuya ilişkin TKP/ML(BOLŞEVİK) imzalı bölgesel bir bildiriyi aynen yayınlıyoruz.

Yılmaz Güney

MÜCADELEMİZDE YAŞIYOR, YAŞAYACAK!

TARİH: 9 Eylül 1984. Paris'ten acı bir haber yayıldı: Yılmaz Güney öldü! Faşist Türk devletinin karanlık zindanlarında yakalandığı mide kanseri hastalığından, 12 Eylül askeri faşist cuntasının iktidara el koymasından sonra, hapisten kaçarak gittiği Paris'te aramızdan ayrıldı.

Yılmaz Güney, yoksul bir Kürt ailesinin çocuğu olarak dünyaya geldi. Çocukluk yılları acı ve yoksulluk içinde geçen Yılmaz Güney, sömürücü ve köhne düzenin acımasız baskıları ile daha orta öğrenim gördüğü yıllarda tanıştı. Daha sonraki yıllarda siyasi görüşleri ve devrimci mücadelesinden ötürü uzun yıllar faşizmin zindanlarında tutsak kaldı. Her türlü baskı ve yıldırma çabalarına rağmen, Yılmaz Güney devrimci siyasi mücadelesinde ve devrimci sanatsal uğraşısında yılmadı.

Çelişkilerle dolu yaşamın pratiği içinde sinemaya ilgi duydu. Daha ilk çevirdiği filmlerinden itibaren haksızlığa karşı mücadelede haklının, ezilenin yanında yer aldı. Onun devrimci düşünceleri savunması sanatına da yansıdı. O, doğru bir biçimde sanatın sınıflardan ve sınıf mücadelesinden bağımsız olamayacağını savundu. O, sınıf mücadelesinde ezilenlerden yana tavır koymuş ve sanatında sınıf mücadelesi ile bağ kurmuş bir devrimci sanatçıdır. Yılmaz Güney devrimci bir sanatçının tanımı şöyle yapıyordu:

"DEVRİMCİ SANATÇI, DEVRİMCİ TABİATI GEREĞİ MİLİTANDIR, YENİLEŞTİRİCİ VE DEĞİŞTİRİCİDİR. TOPLUMSAL KURTULUŞ MÜCADELESİNDEN AYRI DÜŞÜNÜLEMEZ. DEVRİMCİ MÜCADELEYE ORGANİK BİR BİÇİMDE BAĞI OLMALIDIR. BU NEDENLE, DEVRİMCİ BİR SANATÇI, O ÜLKENİN DEVRİMCİ MÜCADELESİNİN HEDEFLERİ VE GÖREVLERİ DOĞRULTUSUNDA GÖREVLERLE YÜKLÜDÜR. O HER ŞEY DEN ÖNCE BİR DEVRİMCİDİR. MİLİTANDIR, SANATI DEVRİMİN BİR ARACIDIR, BİR SİLAHIDIR." (Yılmaz Güney, Siyasal Yazılar 1, sayfa 15, Mayıs Yayınları)

Yılmaz Güney Türkiye-Kuzey Kürdistan sinemasında ve sanatında bir dönem noktasıdır. O, sinemada yeni bir dönem başlatmıştır. Sinemada getirdiği yeniliklerle Türkiye-

Kuzey Kürdistan'da geniş emekçi yığınlar arasında önemli bir destek, saygınlık ve sempati kazanmıştır, filmleri büyük çoşkuyla izlenmiş ve hala izlenmektedir. O, dünyada üne kavuşmuş az sayıda devrimci sanatçıdan biridir. Onun bu başarısı ve saygınlığını herkes kabullenmek zorunda kalmıştır. Burjuvazinin bilinçli uşakları, kalemşörleri, O'nun doğru devrimci görüşlerini bir tarafa iterek, doğru görüşlere saldırarak sadece, iyi bir sanatçı olmasını öne çıkararak, sınıflarüstü sanatın, sinemanın propagandasını yapmaktadırlar. Bugün bir çok oportünist, reformist ve revizyonist kişi ve gruplar da, Marksizm-Leninizm adına konuşan "sol" örgütler de aynı şekilde, O'nun sanatsal yönünü öne çıkartıp siyasi görüşlerini arka plana itmekte, yok saymaktadır.

Yılmaz Güney böyle tek yanlı olarak savunulamaz. Böyle bir savunma yanlış, anti-Marksist-Leninist; oportünisttir. O'nu böyle savunmak ve anmak O'na yapılabilecek en büyük saygısızlıktır.

Devrimci sanatçı Yılmaz Güney'i anmak, savunmak, O'nun devrimci ve militan yanını temel almak demektir. O'nun savunduğu devrimci, Marksist-Leninist görüşlere sahip çıkmak, savunmak, eksik ve yanlış görüşlerine karşı mücadele etmek ve onları aşmaktır. Doğru Marksist-Leninist yaklaşım, yöntem budur. Biz Bolşevikler, bu yöntemle, devrimci sanatçı Yılmaz Güney'i ve onun siyasi mücadelesinin ürünlerini bugün Marksist-Leninist olmanın güncel kıstasları temelinde tezler şeklinde şöyle değerlendiriyoruz:

• Yılmaz Güney, yalnızca Marks, Engels ve Lenin'i Marksizm-Leninizm'in klasikleri olarak savunmuş; STALİN'i Mao Zedung düzeyinde *"değerli Marksist- Leninistlerden biri"*, *"Marksist-Leninist hazineye birşeyler katmamış... ve üstelik sonuçları bugüne taşan hatalar işlemiş"* bir Marksist-Leninist olarak değerlendirmiş ve Stalin'in Marksizm-Leninizm'in bir ustası olarak görülmesine karşı da mücadele yürütmüştür.

O, Sovyetler Birliği'nde geriye dönüşün köklerinin Stalin döneminde ve Stalin tarafından savunulan çizgi ve uygulamalar içersinde de olduğunu ileri sürmüştür.

Yılmaz Güney'in siyasi yaşamındaki en büyük hatalarından biri Stalin konusundaki yanlış tavrıdır.

• Yılmaz Güney, modern revizyonizmi Marksizm-Leninizme düşman, karşı-devrimci bir çizgi olarak mahkum etmiş; Kruşçef tipi modern revizyonizmi, Rus sosyal-emperyalizminin ideolojik dayanağı olarak kavramış; modern revizyonizme karşı mücadeleye, genel ideolojik-siyasi mücadelesi içerisinde ağırlıklı bir yer vermiştir.

O, modern revizyonizmi komünist hareketin gelişmesinin önünde *"EN TEHLİKELİ DÜŞMAN"*, Rus sosyal-emperyalizminin niteliği konusundaki tavrın Marksist-Leninistleri, her türden oportünist, revizyonist ve orta yolcudan ayıran *"en temel ölçüt"* olduğunu savunmuştur.

O, bu bağlamda esasta Marksist-Leninist pozisyondadır.

• Yılmaz Güney, modern revizyonizmi komünist hareketin gelişmesi önünde "en tehlikeli düşman" olduğunu, ona karşı başarılı bir mücadele vermenin gerekliliğini tespit etmiş olmasına rağmen, modern revizyonizme karşı ideolojik mücadelenin tamamlanıp/tamamlanmadığı sorununu tartışmamış, modern revizyonizme karşı mücadele veren Uluslararası Komünist Hareketin bu mücadele içerisinde önemli hata ve sapmalarının olduğunu da tespit etmemiştir.

• Yılmaz Güney, Çin Komünist Partisi ve Mao'nun; Arnavutluk Emek Partisi ve Enver Hoca'nın da önemli hataları olduğunu savunmuş, fakat bu hatalar ve sapmalar üzerinde yeterince durmamıştır.

• Yılmaz Güney, Uluslararası Komünist Hareket içinde açık ve kamuoyu önünde eleştiri yöntemini savunmuş ve uygulamıştır.

• Yılmaz Güney, üç dünya teorisini karşı-devrimci bir teori olarak mahkum etmiş, fakat üç dünya teorisinin en temel tezlerinden olan "dünyada baş düşman", "dünyada baş çelişki", "iki süper güç" gibi tezlerden köklü olarak kopmamış, bunları dünyada ve Türkiye-Kuzey Kürdistan üzerine yaptığı değerlendirmelerinde esasta çıkış noktası yapmıştır.

• Yılmaz Güney, Mao Zedung'un Marksizm-Leninizm'in bir klasiği olarak değerlendirilmesini reddetmiştir. O'nun kimi yanlış pozisyonlarını Marksist-Leninist bakış açısıyla eleştirmiş, O'na yönelen Arnavutluk Emek Partisi kökenli yanlış eleştiri ve saldırılara karşı çıkmış, Mao'nun değerli bir Marksist-Leninist olduğunu savunmuştur. O, Mao Zedung değerlendirmesi bağlamında Marksist-Leninist konumdadır.

• Yılmaz Güney'in Arnavutluk Emek Partisi ve Arnavutluk Emek Partisi çizgisinin değerlendirilmesi konusunda pozisyonu Marksist-Leninist değildir. Fakat, bizim dışımızda Marksizm-Leninizm adına konuşanlar içinde Marksist-Leninist pozisyona en yakın olandır.

• Yılmaz Güney, Uluslararası Komünist Hareketi'nin platformunu yaratacak bir çalışmanın esas kavranacak halka olduğunu görmemiş, bu bağlamda doğru bir görev tespiti yapmamıştır.

• Yılmaz Güney, Leninist bir partinin en temel bir çok özelliğini (partinin öncü örgüt, en yüksek örgüt biçimi, parti olmadan devrimi başarıya ulaştırmanın mümkün olmadığı, partinin illegal temelde, esasta profesyonel devrimcilerden oluşması gerektiğini) savunmuştur. Fakat O, iki aşamalı parti öğretisini ne evrensel bir öğreti, ne de bazı ülkeler için geçerli bir öğreti olarak savunmuştur.

• Yılmaz Güney, Marksizm-Leninizm'in yöntemsel önermeleri bağıntısında, özellikle teori-pratik uyumluluğunda önemli hatalar yapmış; gördüğü veya gösterildiği yerde özeleştiri yapmaktan çekinmemiştir. Özeleştiri konusundaki olumlu tavrı, O'nu bütün oportünistlerden ayıran bir tavırdır.

Görüldüğü gibi, Yılmaz Güney'in "Siyasi Yazılar"da dile gelen çizgisi, bir dizi konuda Marksizm-Leninizm, bir dizi konuda da Marksist-Leninist olmayan ve fakat o noktalarda oportünist temel ideolojik akımlardan ayrı; kendine özgü ve yer yer Marksist-Leninizm'e yakın olan bir konumdadır. Özellikle eleştiri- özeleştiriye açık olan konumuyla da, Marksist-Leninist bir çizgiye doğru gelişme olasılığını barındıran bir çizgidir.

Biz Bolşevikler, Yılmaz Güney'i, Marksist-Leninist görüşleri kavradığı ölçüde savunan, *"proletaryaya esas olarak sanat ve kültür cephesinde"* hizmet eden bir devrimci olarak değerlendiriyoruz.

Biz Bolşevikler, Yılmaz Güney'i Marksizm-Leninizm'den önemli hata ve sapmalara sahip olan bir KOMÜNİST olarak değerlendiriyoruz.

Biz Bolşevikler, Yılmaz Güney'i 8. ölüm yıldönümünde komünist bir saygıyla anıyoruz.

TKP/ML(BOLŞEVİK)

DOĞA VE İNSAN DİZİMİZE İLİŞKİN BAZI OKUYUCU MEKTUPLARINDAKİ ELEŞTİRİLER ÜZERİNE...

Değerli arkadaşlar...

Ben BOLŞEVİK PARTİZAN'ın 66. sayısındaki doğa üzerine çıkan yazıyı okuduktan sonra, böyle bir yazıyı kaleme alma gereği duydum.

Yukarıdaki bahis konusu olan yazı beni çok sevindirdi. Sevindirdi çünkü: Bizim ve insanlığın en önemli sorunlarından biri olan, bu olaya karşı şu ana kadar Türkiye devrimci hareketinin varolan sessizliğini bozması, Türkiye devrimci hareketi çevresinde bulunan bir yığın insanın bu olaya karşı vurdumduymazlığını aşabilmesi için bir dürtü, bir sıçrama tahtası işlevini görebilme ihtimali sözkonusu olduğu için...

Çevreden bir takım yerel önder konumundaki devrimcilerin bu gibi yazılara burun bükmeleri, bunlar da bizim sorunumuz mu gibisinden mırıldanmaları, *"arkadaşların başka sorunları kalmadı da, bilgiçliklerini gösterebilmek için çareyi böyle yazılarda buldular"* gibi söylentiler de sözkonusu. Bizde bir deyim vardır: "Bırak sarhoşun yakasını, yıkıldığı yere kadar gitsin"! Bu gibi insanlar yıkıma mı gidiyor, gitsin de; gittiği yere bir yığın insanı da birlikte götürüyor. İşte beni rahatsız eden de bu. Onun için, benim yukardaki kullandığım deyim onlara; bu gibi yazılara devam etmek de, onların etrafındaki insanlara olmalıdır.

Doğanın, insansız devrim yapma cilveleriyle karşılaşmamaları için bu gibi arkadaşlara benim tavsiyem: Bu konunun aciliyetini kavrayarak, insanlığın kendi gelecek nesillerini ve geldiği kökenini birlikte yok etme eylemlerinin önüne geçebilmek için, onları bilinçlendirme çalışmaları içine girmektir.

Tekrar Bolşevik Partizan'daki yazının içeriğine dönecek olursak, yazının pozitif yönüne değinirken, aynı zamanda negatif yönüne de değinmenin gerekli olduğu düşüncesindeyim. Sözkonusu olan yazının *"Dünyanın oluşumu ve canlılar"* bölümündeki görmüş olduğum hataları tezler düzeyinde eleştirmeye çalışacağım. Bu hataları detaylı bir çerçeveye oturtmak, yazının amacı ve kapsamı açısından mümkün değil. Çünkü okuyucu mektubu.

Sözkonusu olan yazıda, konunun kaba da olsa bilimsel olarak ele alınacağı söylenirken, benim dikkatimi çeken bir olay, konuya pek de bilimsel yaklaşılmadığı (kaba da olsa) olgusu.

Örneğin: *"Dünyanın çeşitli bilimsel teorilere göre, 4,5 milyar yıl önce, Helyum ve Hidrojen gazından oluşan güneşten kopup uzayda yeni doğan bir yıldız olarak oluştu"*. Bu tespitin, bir sürü bilim adamı için bilimselliğe uzak olduğu sözkonusudur.

Bolşevik Partizan'ın dayandığı bu tespiti savunanların gerekçeleri şöyle: Güneş, başlangıçta büyük gaz bulutları ve yıldızlar arası tozların çekiminden dolayı gittikçe yoğunlaşmaya başlaması ile oluştuğu varsayılmaktadır. Bir cisim yoğunlaşmaya başlamasıyla, büzülerek, kendi etrafında dönmeye başladığı fiziğin en önemli kuralı. Bu büzülmenin ilerlemesi hızını da artıracaktır. Hızı arttıkça, merkezkaç kuvveti de artacaktır ve ekvator düzleminde disk şeklinde bir genişleme yaparak kopmaların meydana gelmesine ve böylelikle gezegenlerin ekvator düzleminde oluşmasına yol açacaktır.

Bu açıklama, güneş sisteminde saptanan birtakım özelliklere uyum göstermesine rağmen, en önemli fiziksel bir kurala ters düşerek kökten yanlışlığını ortaya koyuyor. Çünkü: Güneş kendi sisteminin kütlesinin % 99.9'unu oluştururken, dönme inpulsunun % 2'sine sahiptir.

Gök mekaniğinin fiziksel kuralına göre; dönen bir kütleden parça kopup ayrılırsa, ana kütlede bir hız artımı olmak zorunda olduğu gibi, ana kütleden kopan her parça hızı artırarak, kopan parçaların toplam hızından ana kütlenin hızı daha (dönme hızı) fazla olmak zorundadır.

Güneşteki durum ise, bunun tam tersinedir. Eğer sistem Bolşevik Partizan'ın dayandığı bilim adamlarının dediği gibi olmuş olsaydı, çeşitli matematiksel hesaplamalara göre, bugün güneş şimdiki hızından 200 defa daha hızlı dönmek zorundaydı.

İkincisi: Bilindiği gibi, güneşin (tahminen) % 74'ü Hidrojen'den, % 24'ü Helyum'dan, % 2'si ağır elementlerden oluşmaktadır. Güneşin ilk oluşum evresinde Hidrojen oranı çok daha yüksekti. Çünkü, güneşin yakıt maddesi Hidrojen olduğu için, belli bir basınç sonu ortaya çıkan yüksek ısıda (birkaç milyon derece) dört Hidrojen çekirdeği (füzyon) birleşerek bir Helyum çekirdeği oluşturur ki, bu esnada belli bir enerji miktarının açığa çıkmasına neden olur. Bu da şu anlama geliyor: Helyum, esasta güneşin bir ürünü olduğu için, ilk dönemlerde güneşin bileşeninde Hidrojen oranı çok yüksek boyutlardaydı. Bu anlayıştan yola çıkacak olursak, güneşin yoğunluğu artarken, halen termo-nükleer ateşleme kendi iç dinamiğiyle başlamadan önce, gezegenler güneşten koparak oluştuysa, bizim sistemin gezegenleri nasıl olur da (Jüpiter hariç) varolan oldukça küçük kütleleriyle Hidrojen'i tutabilecek çekim gücüne sahip olsunlar?

Varsayımları biraz daha ilerletelim. Gezegenlerimizin kütlesi Hidrojen'i tutmaya müsait, o zaman bu gezegenlerimizin bileşimi çok yüksek oranda Hidrojen, belli miktarda Helyum ve küçük miktarda ağır elementlerden olacaktır. Öyleyse akla şu soru geliyor: Dünyamızın esasını oluşturan bu denli zengin element çeşidi (103 doğal element çeşidi) nereden geliyor, kendi mi evrimlendi? Kendi evrimlendiyse, yıldızlar gibi termo-nükleer ateşlemeyi yapması gerekiyordu.

Bunu, dünyamızdan 318 kat daha fazla kütleye sahip olan Jüpiter bile yapacak yeterli kütleye sahip değil. Yıldızların evrimi gözönüne alındığında Hidrojen'den başlayarak Demir'e kadar sürer ki, kütlenin de büyüklüğüne bağlı olarak da "kaderlerini" belirlerler. Herhalükarda, bir yıldız bu denli çeşitli elementleri evrimleme imkanına sahip olmadığı gibi, 4,5 milyar yıl içerisinde de kendini Demir'e kadar evrimleme zamanına da sahip değildir.

Bir başka türlü varsayım daha yapalım. Güneş, termo-nükleer ateşlemeyi yaptıktan sonra, gezegenler güneşten koparak oluşmuş olsun. Güneşin yüzeyi 5000-6000 derece, onun alt kısmı yüzbinlerce derece (merkez 15 milyon). 5000-6000 derecede iyonize olmuş Hidrojen ve Helyum bulunur-

ken, onun altına yüzbinlerce derecede "şeytani dans" yapan plazmalar sözkonusudur.

Güneşten kopmalar olurken (gezegen), doğal olarak alttaki plazma bölümünden de kopmalar olacaktır. İyonize olmuş atomları ve plazma durumundaki alt atomik parçacıkları tutabilecek bizim sistemimizde herhangi bir gezegen olmadığı gibi, buna ancak güneşin kütle çekim gücü yeter.

Yukarıdaki açıkladığım nedenlerden dolayı, bizim sistemimizin oluşumu, Bolşevik Partizan'ın dayandığı "teori"yle açıklanamaz.

Bu eleştirilerden sonra, okuyucu haklı olarak şu soruyu soracaktır: Öyleyse doğrusu nedir? Ben, "doğrusu nedir"den çok, mantığa ve bugünkü bu konuya ilişkin oluşturulmaya çalışılan teoriye en yakın hangi hipotezlerdir, cevabını vermeye çalışacağım. Bunlar kabaca şöyle özetlenebilir:

200 yıl önce İmmenual Kant'ın ortaya attığı teoriye yanlış bir isimlendirme yapılarak "Meteroit Kuramı" denmiştir. Fakat bu kuramı daha sonra Hoyla, Schmidt ve Weizsäcker şöyle geliştirmiştir: Dünya ve diğer uydular, güneşi oluşturan gaz ve tozlardan, güneşle aynı zamanda soğuk olarak oluşmuştur. Gaz ve tozların kökeni kozmosun derinliklerinden olabilir (Schmidt'e göre) gezegenler uzayda güneş tarafından tutulmuş da olabilir. En büyük kütleyi oluşturan güneş, diğer küçük kütleleri yörüngesine sokarak gezegenleri oluştururken; kendisi de sürekli yoğunlaşarak, merkezdeki basıncı artırarak ısının yükselmesine, ısının yükselmesi belli kritik noktaya varınca termo-nükleer ateşlemeyi yaparak bugünkü güneşin oluşumuyla sonuçlanmıştır. Güneşin etrafında oluşan gezegenlerin kütlelerinin küçük olması (Jüpiter hariç. Satürn'ü de bu sınıfa almak lazım, çünkü aşağı yukarı bir sürü yönüyle Jüpiter'e benzemektedir.), hafif elementlerin uzaya kaçmasına, diğer elementlerle bağlaşık kuran hafif elementler ise, ağır elementlerle birlikte gezegenlerde kalmasıyla sonuçlanmıştır.

Bir de yeni geliştirilen tez var ki, o da, yukardaki sözkonusu olan hipotez gibi sonuca varırken, başlangıcı büyük bir süpernova patlamasında aramaktadır. Bu konuya ilişkin bir yığın "teoriler" olmasına rağmen, bilim çevrelerinde en fazla ağırlık verilen yukardaki konulardır.

Diğer hatalardan (ben önemlilerine değiniyorum) biri de, atmosferin oluşumu olayı ki, o da şöyle: Dünyanın ısısı başlangıçta 4000 derece (neredeyse güneşin kronosferi kadar) olduğu, süreç içerisinde soğuduğu ve atmosferin (Amonyak, Karbondioksit, Metan, Subuharı vs. ...) oluştuğu anlatılıyor. Buradan çıkardığım sonuç şu: Dünyanın güneş gibi bir yıldız olduğu (yazıda da dünyanın güneş gibi bir yıldız olduğu anlatılıyor), bileşiminin ise Hidrojen, Helyum ve çok küçük miktarda ağır elementlerden olması gerektiğidir. Öyleyse nasıl olur da atmosferin bileşimini yukardaki sözkonusu elementler oluşturmuş olabilir? Bu gibi tespitler bugünkü bilim çevrelerince ciddiye alınmayacak kadar yetersiz ve yanlıştır.

Bu bilim çevrelerinin ciddiye aldığı sorun şöyledir: Dünyanın oluşumunun ilk evresinde henüz atmosfer yoktu ve dünya bugünkü yoğunluğuna henüz ulaşmamıştı; sürekli yoğunlaşıyordu, yoğunlaştıkça çekim gücünün kare oranında artmasına, merkeze yönelik basıncın artması ile ısının yükselmesine neden oluyordu. Böylelikle ağır elementler merkezde konsantre olurken, hafif elementler de kabuk çevresinde yoğunlaşıyordu. Merkezdeki ısının sürekli yükselmesi, merkezi ergime derecesine ulaştırarak dışa yönelik basıncı da yükselterek, bu basınç yerkabuğunun en zayıf noktalarından volkanik patlamalarla içteki elementlerin tekrar yeryüzüne taşınmasına neden olmuştur. Yeryüzüne taşınan elementlerin büyük bir bölümü gaz halinde, Metan, Azot, Amonyak, Hidrojen, Siyanit vs. ve en büyük bölümü (% 97) Subuharı oluşturuyordu. Katı halde püskürtülen elementler ise, çeşitli hesaplamalara göre, 4 milyar yıl içerisinde yeryüzüne taşınan kütle, bugünkü kıtalara eşittir. Yoğun volkanik patlamaların çıkarmış olduğu yüksek ısı, yeni oluşan yoğun atmosferin güneş ışınlarını absorbe etmesi, artı, radyoaktif elementlerin parçalanmasıyla ortaya çıkan enerjinin ısı bölümü, yerkabuğunun ısısını yüzlerce derecenin üzerine çıkararak, su buharının su halinde yeryüzüne dönmesini engellemiştir. Süreç içerisinde volkanik patlamaların azalması, aşağılara kadar inen Subuharının sıcak yerküreye çarparak tekrar yükselmesi, yerkürenin ısısını sürekli uzaya (gel git olayı) taşıyarak, ısının düşmesine (100 derecenin altına) ve Subuharının yağmur halinde yeryüzüne dönerek, şu andaki suyun oluşumuna neden olurken, bu da havanın berraklaşmasına yolaçarak güneş ışınlarının pek fazla engellenmeden yeryüzüne (UV ışını da dahil) girmesiyle sonuçlanmıştır.

Mikro organizmaların oluşumunda, UV ışınının rolü ve ozon tabakasının ortaya çıkması olayı da oldukça karışık. Çünkü denizin, UV ışınının giremeyeceği derinliklerinde Azot'un da bol bulunmasının bir sonucu mikro organik maddelerin ortaya çıktığı anlatılıyor. Mikro organik maddeleri oluşturan alt organik moleküllerin oluşması, salt Azot'a bağlanamayacağı gibi, bunların oluşmasında, öldürücü olmayan kısa dalgalı ışınlara, mesela 3800 Å (Angstrom) UV ışınına da ihtiyaç vardır.

Bilindiği gibi UV ışını oldukça geniş tayflı bir spektruma sahiptir. 100 Angstromdan başlayarak 4000 Angstroma kadar değişir. 1953 yılında kimya öğrencisi Stenley Miller, alt organik moleküller denen canlıların temel taşını oluşturan Amino asitlerin değişik çeşitlerini laboratuarda elde ederek, bugünkü canlıların kökeninin nereden geldiğini laboratuarsal düzeyde ispatlamıştır.

Nasıl yaptığına kısa da olsa değinmekte yarar vardır. Miller, tahmin edilen o günün ilkel atosferini taklitle, Metan (CH_4) ve Amonyak'ı (NH_3) Su içerisinde çözerek bir cam balonun içerisine koyup, enerji yoğunluğu azaltılmış elektrik deşarjına tabi tuttuktan 24 saat sonra incelendiğinde, oluşan Amino asitleri ve diğer küçük organik moleküllerin ortaya çıktığı görmüştür.

Görünen odur ki, canlıların temel taşını oluşturan organik bileşenleri sadece Azot'tan veya Azot'u esas bileşen madde olarak göstermek yanlıştır. Bu organik maddelerin oluşmasında enerji unsurunun ise, o günün koşullarında çok büyük bir ihtimalle (başka şekilde açıklamak mümkün değildir), dalga boyu 3800 Angstrom veya ona yakın dalga boylu UV ışını olabilir. Örneğin, bu bilim adamları tarafından, organik moleküller eksi 273 derecede öldürülerek, yani molekül hareketi tamamiyle durdurularak 3800 Angstrom dalga boylu UV tabi tutularak yeniden canlandırılıyor.

Buradan çıkarılması gereken sonuç şu: O günün koşullarında yağmur suları içerisinde Metan, Azot ve Amonyak'ın denizlere taşınması, organik moleküllerin bileşimini oluşturan maddelerin biraraya gelmesine neden olmuştur. Denizin derinliklerine ulaşan (3600, 3800 Ådalga boylu UV) düşük enerjili UV ışınları, yaşamı engelleyen yüksek enerjili UV ışınlarının ulaşamadığı alanlarda, yukarıdaki sözkonusu maddelerin organik moleküller biçiminde sentezlenmesine enerji kaynağı unsurunu oluşturmuştur. Bu dö-

nemin büyük özelliği yapım yıkım ve büyük bir kaos dönemi olduğunu da tespit etmek gerekiyor.

Son olarak bir de, ozon tabakasının oluşumu ve onu oluşturan serbest Oksijen'in oluşmasına değinmem gerekiyor. Serbest Oksijen'i ilk olarak yeni oluşan canlıların bio-kimyasal tepkileriyle oluştuğu ve daha sonra denizden atmosfere gaz olarak çıktığı anlatılıyor. İlk serbest Oksijen'in denizlerden süreç içerisinde atmosfere çıktığı tespiti doğru olmasına rağmen, organik maddelerin bio-kimyasal tepkimelerine bağlamak yanlıştır. (Bio-kimyasal tepkimelerle serbest Oksijen çıkmaz diye bir tespitim yok, yanlış anlaşılmasın.) Ozon tabakasını oluşturan Oksijenler esas itibariyle Uray efekti denen Fotodissosiasyon (ışık veya ışınla parçalanma) yöntemiyle oluştuğunu anlamamak demektir. Amerikalı bir kimya bilimcisi olan (bu buluşuyla Nobel ödülü almıştır) Uray, laboratuar deneyleriyle ortaya koyduğu gibi: Ozon tabakasının oluşmadığı dönemde, UV ışını, olanca gücüyle deniz yüzeyindeki suyu atomlarına kadar parçalamasıyla serbest hale geçen Hidrojen, en hafif element olduğu için atmosferden uzaya kaçarken; daha ağır olan Oksijen de atmosferde kalarak UV ışınını geçirmeyen Ozon (O_3) tabakasını oluşturur ve böylelikle UV ışınlarının enerji yükünün büyük olduğu bölümlerinin yeryüzüne girmesi engellenerek, sudan Oksijen elde etme durur veya azalmış olur. Atmosferdeki Ozonun oksidasyon yoluyla bir miktarı bağlanınca, oluşan UV şemsiyesi zayıflar ve etkili UV ışınları tekrar sudan Oksijen çıkarmaya başlar. Bu şekilde bir denge oluşturur. Bu denge, Oksijen'in ilkel miktarının altına ve üstüne çıkmaz. Bu karşılıklı etkileşime Uray efekti denir. Yani ilk serbest Oksijen ve ilkel Ozon tabakası Uray'ın açıkladığı biçimde olmuştur. Bu konuya bilim çevrelerinden en ufak itiraz gelmediği gibi, bu sorunları açıklayabilmek için ise, Uray efektini temel alıyorlar.

Bir sonuç değerlendirmesi yapacak olursak; birinci bölümün (*Dünyanın oluşumu ve canlılar*) oldukça yanlış ve eklektik bilgilerle dolu ve eski verilere dayanması; buna karşı, ikinci bölümün (Sera efekti) doğru olması, meselelerin uzun araştırmalarla doğru dürüst kavranmadan yazıldığı izlenimini kafamda şekillendirdi.

Bundan sonra, bu konulara ilişkin yazıların, iyi araştırmalar sonucu daha iyi ve sağlam verilere dayanırsa, bizler açısından daha öğretici olabileceği kanısındayım. Elbetteki düşünceler ve bunun kaleme alınması belli hataları barındırır. Bunun tersi ise, mümkün olmadığı bilincinden hareket edecek olursak, asgariye indirmek mümkündür. Benim temennim de budur.

15.11.1992

Bir Bolşevik Partizan okuru.

Bolşevik Partizan'ın 66. sayısında yeralan çevre ile ilgili yazıya gelen eleştiriler üzerine...

Oldukça kapsamlı ve detaylı eleştiri yazılarına genelde ikna edici olabilmek için, aynı şekilde, en ince detayına girerek cevap vermek doğrudur. Aksi taktirde konunun hem anlaşılması ve hem de diğer okuyanları ikna etmesi açısından polemik yüzeysel kalır. İkna edebilmek; sadece eleştiri getireni değil de, aynı zamanda bir bütün olarak eğitim seviyeleri çok değişik olan okuyucu kitlesini de içine alıyorsa, o zaman işler daha da zorlaşır. Çünkü kitlenin eğitim seviyesi düşük olan kesiminin, örneğin; ilkokul mezunu bir okuyucunun da anlayacağı bir dille, ama sadece dille de değil, onun anlayabileceği basitlikte tartışmayı başlatıp, üniversite mezunu seviyesinde bir bilgi birikimi ile sonuçlandırmak doğru değildir.

Bolşevik Partizan'ın yayın amacı, geçmişin ve içinde yaşanılan anın siyasi analiz ve onun değerlendirmesini yapmaktır. İçinde çıkan tüm yazıların asıl yönünü siyasi yanı belirlemektedir. "Doğa ve İnsan" yazısının da asıl ağırlığını sonuçta gene siyasi yön belirleyecektir. Asıl amaç ve kitlenin seviyesi de birlikte ele alındığında, tabi bilimlere ilişkin bilgiler (Matematik, Fizik, Kimya, Biyoloji, Jeoloji, Astronomi, vb.) hem çok kaba (bu anlamda içinde belli yanlışları da içeren), hem de çok basit (bu anlamda içinde bir dizi eksiklikleri de içeren) işlenmek zorunda kalınmaktadır. Siyasi bir dergide, bir kaç sayfa içinde daha fazlasını beklemek de doğru değildir. Arkadaşın eleştiri yazısını bu çıkış noktasından hareket ederek değerlendirmek gerekiyor.

Şunu belirtelim: Arkadaşın eleştiri getirdiği bir dizi nokta doğrudur. Bunların bir kısmı, yazının daha geniş aktarılmamış olmasından da kaynaklanıyor. Bir dizi eleştiri de, bilim adamları arasında hala tartışılan ve bugünkü verilerle yüzdeyüz ispat edilebilir bir nitelikte değildir.

Şimdi sırayla çok kısa eleştirilere geçelim.

Dünyanın oluşumu ile ilgili bölüm, geçmişte de en yaygın olan teoriden yola çıkılarak söylenmiş bir ifadedir. Bu mutlak böyledir diyemeyeceğimiz gibi, arkadaşın hipotezlerinin de haklılığı, ya da mantıklılığını tartışmaya niyetimiz yok. Zira bugün bilim ulaştığı noktada, Astronomi'de daha işin çok çok başındadır. Bu alandaki tüm "otoriteler"(!?), spekülatif tezleriyle birbirlerine girmekte ve yeni yeni tezler üretmektedirler. Bu yüzden biz de ne bilim tarafından, ne de bizler tarafından ispatı şu anda mümkün olmayan bir alanda tartışmak istemiyoruz.

Arkadaşın bizim yazımızda getirdiğimiz teoriyi çürütmek için yazdığı üç nokta konusunda ise söyleyeceğimiz, bugün fiziğin ve kimyanın cevapsız bıraktığı bir dizi sorunun var olduğudur. Güneşin, sistemin neredeyse tamamını oluşturduğunu, ama dönme inpulsunun yüzde ikisine sahip olduğunu söyleyen arkadaşa biz de şöyle bir soru soralım; senin doğruluğunu savunduğun teori, örneğin dünya ile onun sekizde biri kadar kütleye sahip olan ayın rotasyon hızının aynı olmasını açıklıyor mu?

İkincisi, dünyanın bu denli zengin elementinin olmasını, illa bu teorinin çürütülmesine dayanak yapmak da saçmalıktır. Bu evrimlemeyi yapması için termo nükleer ateşlemeyi kendisinin yapması da şart değildir. (Yine belirtelim, bunda da ***mutlak*** iddialı değiliz. Sadece bilim adamlarının varsayımlarını tekrarlıyoruz!) Zira bu sefer de akla açıklanması mümkün olmayan başka sorular takılıyor. Şayet aynı soruları diğer gezegenler için sorarsak; örneğin, yaklaşık dünya ile aynı ekvator çapa sahip olan Venüs iki misli dönme hızına sahiptir ve yüzeydeki ısı 475° C civarındadır. Güneşe yakınlığı gerekçe gösterilse bile, bu sefer de Merkür, yani dünyanın yarı

çapında ekvator çapı olan özellikte olmasına rağmen, kendi eksenindeki dönme süreci 59 gündür ve güneşe en yakın olmasına rağmen, ortalama 395⁰ C ısıya sahiptir, vs., ki bunlar cevaplanması fiziksel büyüklük olarak çok daha basittir. Fakat bu soruların bile, nedeni, niçini tam anlamıyla cevaplanmış değildir.

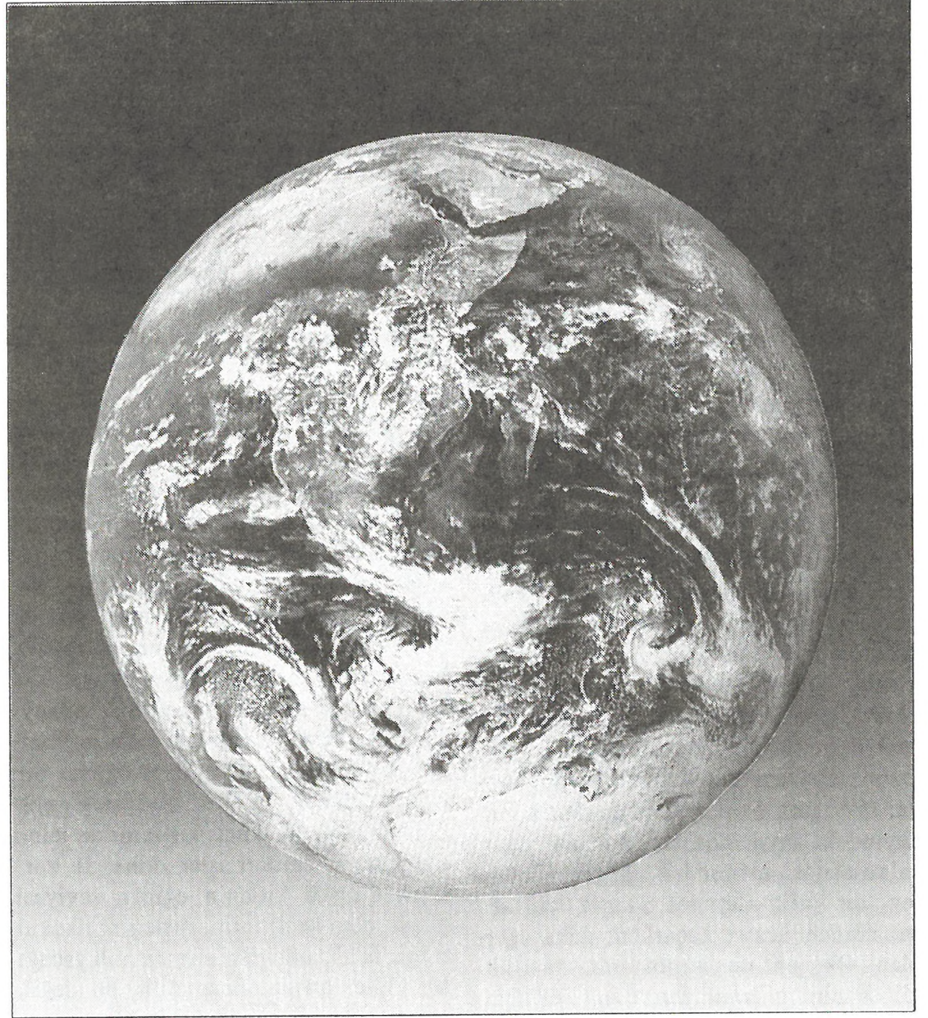
Özetleyecek olursak; dünyanın oluşumu ile ilgili diğer bir dizi teorinin de açıklanmamış olması ve sadece yazıda dile getirilenin yazılmış olması, sanki dünya oluşumu mutlak böyle olmuştur gibi bir düşünce doğuracağından yanlış ve eksiktir. Bunun yanısıra uzayın ve dünyanın oluşumu ile ilgili arkadaşın verdiği teoriler de bugün ispatlanmış kanıtlanmış şeyler değildir.

Bir başka nokta: Mikro organizmaların sudan karaya geçen canlılara kadar evrimlenmesinde, UV ışınlarının belirleyici önemi ve özelliği vardır. Artı; Azot'un mikro organizmaların diğer canlılara evrimlenmesinde önemli bir madde olduğu biyologlar tarafından iddia edilmektedir. Yazıda bundan başka bir şey iddia edilmiyor. Ozon tabakasının oluşumu, bu evrimleşmenin –ilk organik moleküllerden bahsetmiyoruz, dikkat!– karada yaşayabilir canlılara dönüşebilmesinde belirleyicidir diyoruz.

Stanley Miller'in laboratuar deneyimlerine gerek yok. Bugün oksijensiz yaşayan –yani bildiğimiz tabi yanma prensibine ters– organizmalar vardır. Hatta geçtiğimiz yıl Tibet'te bulunan yaklaşık 10 bin yıllık bir mamut dişinde hala yaşayan bakteriler bulunmuştur. Bunlar elbette ilk organizmaların oluşum şartlarında çok daha karmaşık olması gerektiği bir ortamı bugün laboratuarlarda deneylerle ispatlamak teorik olarak ne idi, nasıl olduya cevap arama niteliğindedir. Kaldı ki bizim yazıda bahsedilen şeyle arkadaşın eleştirdiği şeyler farklı farklı şeylerdir.

Ozon tabakasının oluşumu konusunda getirilen eleştiri doğrudur. Yazıda eksik olan Uray (yansıması) efekti uzun uzun aktarılmasa bile, bu tabakanın oluşmasında güneş ışınlarının rolü ve önemi belirtilmeli idi. Yazının bu bölümünde Serbest Oksijen Atomlarının oluşması öne çıkarılmış olması ve sanki sadece bu atomlardan Ozon tabakası oluşmuş gibi bir düşünceye olanak sağladığı için eksik ve bu anlamda da yanlıştır.

Arkadaşın dünya oluşumuna ilişkin tezlerde eleştirdiği bir başka nokta da dünyanın güneş gibi bir yıldız olmadığını söylediği yerde, ısının başlangıçta 4000⁰ C olamayacağını ve şayet

böyle ise, bu süreçte nasıl atmosferinin oluşacağını soruyor ve arkasından bugünkü bilim çevrelerince ciddiye alınmayacak kadar yetersiz ve yanlıştır diye ekliyor.

Birincisi, ısı miktarı 4000⁰ C güneşin kronosferi kadar dediğin yer doğru değil. Bildiğimiz kadarıyla güneş merkezi, yani çekirdek yaklaşık 14 milyon⁰ C, çeperi, yani yüzeyi 6000⁰ C, kronosfer diye tanınan dış gaz çeperi 35000⁰ C ve korona veya kronosfer diye belirtilen güneş yüzeyinden binlerce kilometre dıştaki bölgesi, ki bu da senin iddia ettiğin gibi, 4000⁰ C değil, 1 milyon⁰ C'dir. Güneş üzerindeki kara lekelerin 4000⁰ C olduğu sanılmaktadır.

İkincisi, dünyanın hala sıcaklığını, en az merkezde bu sıcaklığını korur olması, bizim için önemli bir veridir. Daha açık söyleyecek olursak, 12757 kilometre olan dünyanın çapı karşısında denizlerde ***sadece 10 km.***, kıtalarda ***sadece 30 km.*** kalınlığında bir kabuk tabakası olması ve hemen bu kabuk altındaki manto tabakasının ağır metallerin ergime ısısına yakın olması ve yüzeye bazen çıkan lavların sadece 1000 km.'den çıktığının tespit edilmiş olması ve ısının 3000⁰ C üzerinde olması, bilim adamlarının dünya merkezini oluşturan 2000 km. çaplı çekirdeğin 5000⁰ C sıcak olabileceği iddialarını daha inandırıcı kılmaktadır.

4,5 milyar yılda soğumanın sadece birkaç kilometre kalınlıkta kabuk yapabilmiş olması da bize inandırıcı geliyor. Ayrıca kabukta oluşum % 47 Oksijen ve kökenlileri, % 28 Silisyum, % 8 Alüminyum, % 4,5 Demir, % 3,5 Kalsiyum, % 2,5 Natriyum, % 2,5 Kalyum, % 2,2 Magnezyum, diğer tüm elementlerin toplamı da, sadece % 1,8'dir.

4,5 milyar yılda oluşan atmosferde ise % 78 Azot, % 21 Oksijen bulunmaktadır, yani atmosferin % 99'unu bu iki temel gaz oluşturmaktadır ve geriye kalan 8-9 gazın (aslında daha başka gazlar da vardır, fakat değer olarak hesaba katılmazlar!) toplamı sadece % 1'dir. Bu anlamda, atmosferin yüzeyde oluşan bu maddelerden ortaya çıkabileceği düşüncesi bizce ne ciddiye alınmayacak, ne de yetersiz yanlış bilgilerdir.

Arkadaş yazısının sonunda yaptığı değerlendirmede eklektiklikten de sözetmektedir. Bu eklektikliğin nerede, hangi bağıntıda olduğu somutlaştırılmış olsaydı daha iyi olurdu. Çünkü biz de ona göre kafa yorardık.

Eylül 1992

BOLŞEVİK PARTİZAN
Yazı Kuruluna!
Yoldaşlar!

Bolşevik Partizan sayı 66'da "Doğa ve İnsan" üzerine uzun bir yazı yayınlandı. Bu yazı eğitici, öğretici olan mükemmel bir yazıdır. Ben bu yazıda yöntemsel olarak yapılan bir yanlışa dikkat çekmek istiyorum. *"Emperyalistlerin tedbirleri"* başlıklı bölüm içerisinde atom santrallerine karşı çıkılmaktadır. Atom santrallerinin ucuza gelmesinden dolayı, emperyalistler tarafından kullanıldığı belirtilmektedir.

Aynı düşünce 4. Kongre'ye sunulan siyasi raporda da yeralmaktadır. (Bkz. sayfa 58) Alternatif olarak sayılan maddeler içinde de atom santralleri yer almamaktadır. Yukarda özetlemeye çalıştığım bu görüşler, benim de doğru gördüğüm görüşlerdir.

Fakat bu görüşler, eski görüşlerimizle çelişmektedir. İşte bu yüzden atom santralleri ile ilgili yeni düşünceler ortaya konulurken, eski düşüncelerimizle çeliştiği de belirtilmeliydi, ya da eski düşüncenin yanlış olduğu vurgulanmalıydı.

Eski düşünce ise şudur: Çernobil'de patlayan atom reaktörü ile ilgili Bolşevik Partizan'ın çıkardığı bir bildiri vardır.

Bu bildiride atom santralleri reddedilmemektedir. Tam aksine, *"emperyalist, sosyal-emperyalist sistem içinde atom enerjisinin güvenlikli bir biçimde kullanımı mümkün"* olmadığı belirtilmektedir. Tam açık olarak belirtilmese de, bildirideki esas anlayış, sosyalizmde atom santrallerinin güvenlikli bir biçimde kullanılacağı düşüncesi egemendir. Nitekim Yeşiller eleştirilirken, şunlar söylenmektedir:

*"Bu hareketin bir bölümüne damgasını vuran özellikle «yeşil» siyasetçilerin önemli bir bölümü ise, kötülüğü tekniğin kâr; aşırı kâr amacı ile kapitalist emperyalist kullanımında değil, **bizzat teknikte görerek, gerici, küçük burjuva** ütopisti bir konumda durmaktadır." (abç)*

Görüldüğü gibi, Yeşiller eleştirilirken, Yeşillerin "kötülüğü" "teknikte" gördüğü belirtilmektedir. Burada teknikten kastedilen atom santralleridir.

Sonuç olarak, yukarda adı geçen sözkonusu bildiride, atom santralleri savunulmaktadır. Bolşevik Partizan sayı 66'da ise, atom santralleri reddedilmektedir. Yukarda göstermeye çalıştığım gibi, 1985'deki bildiri ile Bolşevik Partizan sayı 66 arasında bir çelişme sözkonusudur. Eğer bildirideki anlayış yanlış ise (bence yanlıştır), bu yanlış, Bolşevik Partizan sayı 66'da belirtilmeliydi. Bunun belirtilmemesi bir hatadır.

Yoldaşça selamlar.
Bir Bolşevik Partizan okuru

Bir Bolşevik Partizan okurunun "atom santralleri" üzerine yazdığı eleştiriye ilişkin...

Değerli okuyucu arkadaş,

Bolşevik Partizan sayı 66'da ve 4. Kongre'ye sunulan siyasi raporda, sayfa 58'de, çevreyle ilişkili bölümde atom santrallerinin bizler için alternatif görülmediğini ve savunulmadığını belirtiyor ve kendinin de aynı görüşte olduğunu yazıyorsun. Fakat Çernobil üzerine çıkan bir Bolşevik Partizan bildirisinde ise, atom santrallerinin sadece bu düzende reddedildiği ve sosyalizm şartlarında savunulduğu gibi bir anlayışın var olduğunu ve bu iki düşüncenin birbiriyle çeliştiğini, bu bağlamda şayet eski bildiri de savunulan görüşten vazgeçildiyse bunun özeleştirisinin yapılmasını talep ediyorsun. En iyi ihtimalde bunun yanlışlığının belirtilmemesinin de hata olduğunu yazıyorsun.

İlk önce şunu belirtelim ki, aktüel yazıları geçmişte çıkanlarla karşılaştıran, irdeleyen, inceleyen ve hata olarak gördüğü yerde bize eleştiri getiren okuyucuların olması, bizleri sevindiriyor. Çünkü Bolşevik Partizan, diğer dergiler gibi, körü körüne itaat eden, ne yazıldıysa onun doğruluğuna inanan "müritler" değil, gerçekten kafası açık, geleceğe olumlu, doğru ve objektif yaklaşan ve herşeyi elyordamıyla değil, bilimin ışığında irdeleyen kadrolara, devrimcilere, okuyuculara ulaşmak istiyor.

Getirilen eleştiriyi irdelediğimizde, bildiride sözü geçen, *"emperyalist, sosyal-emperyalist sistem içinde atom enerjisinin güvenlikli bir biçimde kullanımının mümkün olmadığı"* düşüncesi ile, gerek Bolşevik Partizan sayı 66'da yayınlanan yazıda geçen bölüm, gerekse de 4. Kongre'ye sunulan siyasi rapor çelişmemektedir.

Çünkü Bolşevik Partizan'da ve Bolşevik Partizan bildirisinde ortaya konan düşünce, ne hiç bir zaman, hiç bir şart altında vb. gibi mutlakçılığı, asla olmazı savunan, ne de Yeşil hareketin yaptığı gibi, sorunun kaynağının düzende değil de, teknikte arama mantığından yola çıkarak reddi savunur bir düşünce olmuştur.

Bildiride aslında ifade edilmek istenen şey, emperyalizm şartlarında atom santrallerinin savunulamayacağı düşüncesidir. Bu, teknik koşulları aşılmadığı ve riziko faktörleri de değişmediği taktirde, sosyalizm şartları da olsa savunulamazın bir ifadesi olmalıdır. Bu eksiktir ve fakat proletarya diktatörlüğü şartlarında hedef ve perspektifler kâr değil de emekçilerin çıkarına olacağı gerçeğinden hareket edildiğinde, tehlikeli yanları doğaya ve tüm canlılara yaratacağı rizikoları aşıldığında (ki bu teknik gelişimin olacağı veya olmayacağını iddia etmek bize düşmez, bunu bilim ve teknikteki gelişme gösterecektir), kullanılmaz bir enerji kaynağı değildir.

İşte bu anlamda geçmişte ve şimdi de savunduğumuz, özde bir ve aynıdır. Eleştiri getiren arkadaşın eleştiriyi gerekçelendirdiği bir diğer bağıntı da Yeşillere karşı ifade edilen yerde, tam da yukarda değindiğimiz bu düşüncenin ispatına yarayan tamamlayıcı niteliktedir. Çünkü derdimiz, statükocu bir kafayla, ne olursa olsun "hayır" değildir. Bu teknikle bu düzenle yaşatılacaksa, o zaman "atom santrallerine hayır"dır.

Marksist-Leninistler sorunların değerlendirmesini yaparken, şartlardan ve içinde bulunulan objektif durumdan bağımsız ele almazlar. İşte bu bakımdan, bugün burjuvazinin bu teknikle çalıştırdığı atom santrallerine *ilkesel* olarak karşı çıkıyoruz. Şartların değişimi, santrallerin proletaryanın eline geçtiği ve tekniğin, örneğin bilgisayarda gösterdiği gibi niteliksel bir gelişim gösterdiği ve santrallerin zararlı yanları yok edildiğinde, bizler için yararlı olacağı gözönüne alındığında —bu durumun teknikle ilgili yanı, her ne kadar teorik ve ütopik gözükse de— *ilkesel* olarak savunacağımız bir durumdur.

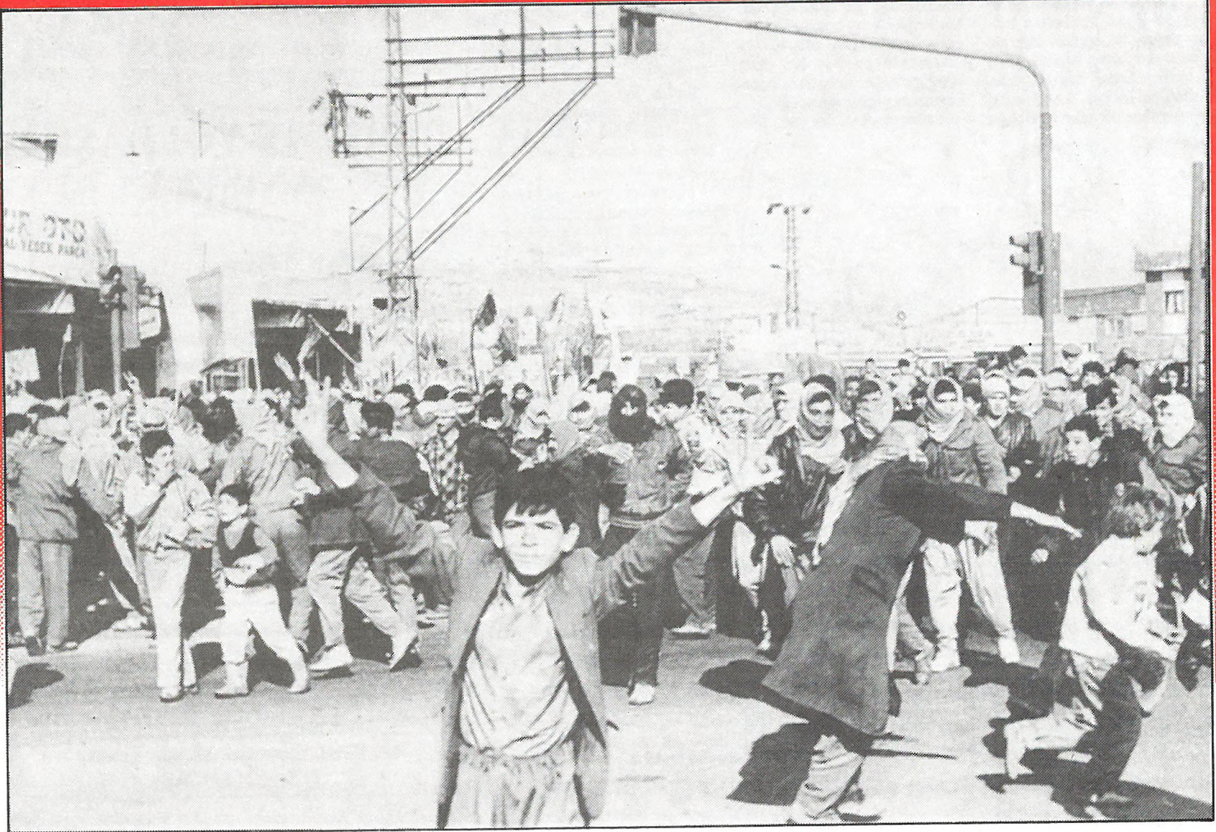
Ancak bugün böyle bir varsayımın gerçekleşmesi yerine, diğer alternatif kaynakların yaratılması —gene bugünün tekniği ile— için kafa yorulması daha akılcıldır. Fakat bu teorik olarak yukarıda bahsettiğimiz gerçek durumu yadsımaz.

İşte bu bağlamda, bildiride ifade edilen şey, belli eksikleri içinde taşısa da, özde içerik olarak Bolşevik Partizan'daki yazıdan farklı bir şey söylememiştir.

Eylül 1992

Yaşasın Kürt ulusunun ayrılıp ayrı devlet kurma hakkı!

Faşist Türk devletine ölüm!

Türk emekçileri; faşist Türk ordusunun, Kuzey Kürdistan'daki katliamlarına "dur" deyin!

YA BARBARLIK, YA SOSYALİZM!

TKP/ML(BOLŞEVİK)

Kuzey Kürdistan Seksiyonu Örgütleme Komisyonu